Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu. św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 173

Poznań, piątek dnia 15 kwietnia 1932

Rok XXVII

Na froncie walki wewnętrznej

Nasz korespondent berliński pisze:

Rozwiązanie formacyj bojowych Hitlera, tak zwanych S. A., przez rozporządzenie prezydenta Rzeszy, jest faktem ogromnego znaczenia. Stosunki w Niemczech rozwijają się w takiem tempie i w taki sposób, że trzeba rozważyć wszystkie możliwości, jakie rozwój ten w sobie zawiera. Jedną z nich, którą właśnie z powodu tego rozwiązania trzeba wymienić, jest możliwość wewnętrznej rozgrywki drogą gwałtu i siły. Obawa przed tą możliwością podyktowała bowiem krok rządu Rzeszy.

Wymieniając ją, pragniemy się zastrzec, że istnieją — nawet pomijając rozwiązanie S. A. — rozmaite drogi, które ją mogą w zupełności uchylić. Ale napięcie wewnętrzne tymczasem wykazuje jeszcze ciągły wzrost, temperatura rośnie. Przytem długotrwałość walki, rozpoczętej w początku roku, wysiłek, który okazał się potrzebny dla rozegrania bitew 13 marca (pierwsze głosowanie na prezydenta Rzeszy), 10 kwietnia (drugie głosowanie na prezydenta Rzeszy), i ponowna konieczność mobilizacji wszystkich rezerw na 24 kwietnia (wybory do sejmów Prus, Bawarji itd.) wyczerpują nietylko energję fizyczną, ale również zapas sił nerwowych. I to właśnie jest wielkiem niebezpieczeństwem. Nie widać przytem możliwości jakiegokolwiek kompromisu między stronami, i to zarówno z powodu przepaści światopoglądów, jak też z powodu nagromadzonych w ostatnich miesiącach walki uczuciowych momentów dzielących. Obie strony doszły do jasnego przekonania, że jest chwila decydująca, że muszą albo wygrać, albo przegrać, i że niebardzo istnieje możliwość odłożenia decyzji na później i przywołania na ratunek czasu, który już nieraz sprowadzał powolne ochładzanie się stron. Więc też socjaliści i siły, których oni są dzisiaj armją frontową, nie cofają się przed żadnym środkiem, ażeby odeprzeć raz na zawsze atak przeciwnika, a z drugiej strony ten przeciwnik w ataku nie ustaje, czerpiąc siły z przekonania, że walka toczy się poprostu o istnienie. Młodość zaś jego zwolenników sprawia, że wytrzymałość ruchu jest bardzo duża.

Stawką jest władza w Niemczech. Jest to największa stawka, o jaką może się toczyć walka polityczna, bo obejmuje ona w gruncie rzeczy wszystko. Wobec rozognienia walki i różnicy światopoglądów jest ona nadomiar umieszczona tak, że trudno ją podzielić, tembardziej, że strona atakująca wygłodzona długim postem, stawia kwestję w ten sposób, iż chce władzę zabrać w całości. Przy takim układzie stosunków k ždy trzeźwy polityk musi się liczyć z tem, że poza wszelkiemi przyjętemi sposobami walki politycznej, poza jej drogami legalnemi, wyłoni się jako ostateczny środek walki czynnik siły.

Minister Severing dowiódł, że rozumie sytuację, postanowiwszy uderzyć w ten właśnie punkt u przeciwnika, to znaczy w jego formacje bojowe. W gruncie rzeczy rozwiązanie S. A. jest właśnie początkiem walki już nie na terenie pokojowym, ale na terenie narzędzi siły. Dzisiejsza grupa rządząca doszła do przekonania, że nie można czekać. Tu chodzi poprostu o zniszczenie tego narzędzia siły, jakiem rozporządza Hitler. Severing okazał zresztą już przedtem, że spostrzega doskonale wszystkie arkana władzy. Nie mając dostępu do wojska, nad którem czuwają zazdrośnie generałowie Groener i Schleicher, Severing usiłował sobie zapewnić własny czynnik siły, a mianowicie policję, zorganizowaną po wojskowemu, i stanowiącą formację bardzo poważną. Policja jest dotychczas głównem narzędziem Severinga, oraz wogóle dzisiejszej cywilnej grupy rządzącej, którą należy odróżnić od grupy wojskowej generała Groenera. Coprawda właśnie z powodu tego rozróżnienia narzędzie to w razie prawdziwej rozgrywki posiada bardzo przykry z punktu widzenia socjalistycznego ministra spraw wewnętrznych haczyk. A mianowicie w razie ogłoszenia stanu wyjątkowego policja przechodzi automatycznie pod rozkazy ministra Reichswehry i usuwa się z pod komendy Severinga. Cywilnej grupie rządzącej pozostałyby wtedy tylko formacje bojowe „Reichsbanneru" i świeża organizacja „Żelaznego Frontu".

Czy rozwiązanie S. A. unicestwi ten czynnik siły w ręku Hitlera? Jeszcze przed decyzjami, wobec pogłosek o ich aktualności powiedział on do przedstawiciela jednego z dzienników zagranicznych:

„Gdyby rząd rozwiązał S. A., uwolniłby mnie temsamem od odpowiedzialności za nią. Nie miałbym już tych 400 tysięcy ludzi, jak dotąd, pod moją kontrolą, i nie możnaby mnie obarczyć odpowiedzialnością za to, co w poszczególnym wypadku uczynią. Niech spokojnie ogłoszą rozwiązanie tych organizacyj... Nie mogą moim ludziom uciąć głowy. Póki jednak mają serca i głowy, będą mi oddani".

Jest to wyraźna groźba, wyraźną zwłaszcza dla tego, kto zna stosunki wewnętrzne w Partji Narodowo-Socjalistycznej. Stanowi bowiem publiczną tajemnicę, że poszczególni przywódcy S. A. oddawna już prą do rozgrywki czynnej, i że właśnie Hitler, pragnąc iść drogą legalną, trzymał ich na wodzy. Pozostawienie przez Hitlera na stanowisku głównego szefa sztabu S. A. kapitana Roehma mimo jego kompromitacji sprawą listów o treści homoseksualnej, tem nawet tłumaczono, że Roehm popierał legalny kurs Hitlera i że Hitler potrzebował go poprostu dla przeprowadzenia swojej woli. (Na tem przeciwstawieniu opiera dzisiaj „Rote Fahne" agitacyjną wersję, że S. A. zostały rozwiązane po porozumieniu Groenera z Hitlerem, który się bał, że ich już nie opanuje).

Sytuacja polityczna w związku z sprawą S. A. wygląda więc w schematycznym zarysie tak, że dwie grupy, rozporządzające siłą w Niemczech, rządząca cywilna grupa lewicowa, mająca w ręku policję, i opierająca się o „Reichsbanner", oraz sprzymierzona z nią chwilowo i również rządząca, ale odrębna od niej grupa wojskowa, panująca w ministerjum Reichswehry, na której czele stoi generał Groener, a która ma również wpływ na „Stahlhelm" o tyle, o ile niektóre jego części na skutek ostatnich głosowań nie pójdą za Hitlerem — wymierzyły cios trzeciej grupie, która posiada również potężny czynnik siły w postaci „brunatnej armji". Ta trzecia grupa przyjęła cios ten chwilowo zupełnie spokojnie, mimo zrozumiałego podniecenia jej członków. Chce ona odczekać dnia 24 kwietnia, to jest wyborów do sejmu pruskiego. Co będzie potem, jest dzisiaj jeszcze rzeczą niepewną. Bo sprawa nie jest tak prosta, jak piszą niektóre gazety lewicowe, że może istnieć Partja Narodowo-Socjalistyczna, ale nie mogą istnieć S. A. Formacje bojowe Hitlera nie są przyczepką, ale wynikiem całego nastawienia i ducha partji, jej istotną treścią, o którą albo będzie musiała podjąć walkę wszystkiemi środkami, albo też podpisze swój wyrok śmierci.

Piszący te słowa, w ocenie zarysowującej się sytuacji, usiłował wskazać na rolę czynników siły w dzisiejszych Niemczech w artykułach o budowie S. A. i roli gen. Groenera. Generał Groener w ostatnich dopiero dniach jak pisze dzisiaj „Angriff", a także „Deutsche Allgemeine Zeitung", zsolidaryzował się z akcją Severinga, chociaż przedtem zajmował stanowisko przeciwne. Czy odezwały się w nim ostatecznie jego tradycje „demokratyczne" — Groener wyszedł z 13 przedwojennego korpusu armji (Wirtembergja), jedynego, którego oficerowie mieli już przed wojną opinję swojego rodzaju „demokratów" — czy też poprostu rozważył sobie, że siła Hitlera robi się zbyt wielka i zagraża nawet wpływowi Reichswehry, o której przecież świeżo napisał, że nie można jej pominąć przy decyzjach politycznych, o tem oczywiście jest trudno wyrokować. Bardzo jednak być może, że właśnie poczucie zagrożenia przemogło u niego w ostatniej chwili węzły sympatji do wojskowego charakteru S. A. Jest to miarą, do jakiego stopnia doszło w Niemczech napięcie walki wewnętrznej, gdy przedstawiciel narzędzia siły militarnej decyduje się na krok rozwiązania formacyj w gruncie rzeczy wojskowych z obawy, że zarysowuje się między niemi zamiast przymierza zewnętrznego front walki wewnętrznej.

JERZY DROBNIK.

Po rozwiązaniu hitlerowskich bojówek

Manifestacje oraz protesty narod. - socjalistów — Starcia z policją — Aresztowania hitlerowców — Konfiskaty broni i obciążających dokumentów

Berlin, 15. 4. (PAT.) Akcja policyjna przeciw oddziałom szturmowym nar. socjalistów wywołuje w licznych miejscowościach protesty.

O poważnych manifestacjach, połączonych ze starciami między nar. socjalistami i komunistami, donoszą z Kamienicy. Doszło tam do wymiany strzałów, przyczem 1 osoba została ciężko raniona, a kilka lżej. Policja interwenjowała, używając pałek gumowych. Hitlerowcy zblokowali gmach miejscowego organu soc.,dem. „Volksstimme" i usiłowali kilkakrotnie wtargnąć przemocą do wnętrza.

Również we Wrocławiu trwały przez całe popołudnie manifestacje uliczne nar. socjalistów. Na jednem ze zgromadzeń były przywódca Grenzschutzu por. Heinest oświadczył, że nie może przyjąć odpowiedzialności za ew. wykroczenia swoich podkomendnych w ciągu dni następnych. Krwawe starcia uliczne wydarzyły się w godzinach wieczornych.

W Karlsruhe policja aresztowała 20 hitlerowców. Ulicami miasta przeciągały demonstracyjne pochody szturmowców.

W Darmstadzie skonfiskowano znaczne zapasy broni, sprzętu wojennego i obciążających dokumentów, dotyczących organizacji i nielegalnych poczynań oddziałów szturmowych.

Kierownictwo partji nar.soc. zamierza wystąpić ze skargą do trybunału Rzeszy z powodu skonfiskowania w czasie akcji policyjnej materjałów, należących rzekomo do stronnictwa, a nie do oddziałów szturmowych.

Prywatna armja o sile 400 tys. ludzi — Skąd się biorą fundusze na subsydjowanie hitleryzmu

Paryż, 15. 4. (PAT.) W artykule, poświęconym sprawie rozwiązania oddziałów szturmowych Hitlera „Le Matin" stwierdza, że trudno uwierzyć, aby w kraju tak zorganizowanym, jak Niemcy, zwykły śmiertelnik mógł sobie stworzyć prywatną armję w sile 400 tys. ludzi bez uzyskania zgody i pomocy rządu. Jeżeli się doda ogromne koszty, jakie pociągnęła kandydatura Hitlera na prezydenta, nasuwa się pytanie, z jakich źródeł pochodzą pieniądze.

W Niemczech wiedzą doskonale, że te setki miljonów pochodzą z handlu francusko-niem. Wielki przemysł niemiecki, który nie przestaje narzekać i który nie posiada ani grosza na zapłacenie swoich długów, znalazł olbrzymie sumy, aby przyjść z pomocą Hitlerowi.

Pieniądze te pochodzą z eksportu wielkich ilości towarów do Francji. Częściowo przy pomocy zysków Francji przemysłowcy zasilają Hitlera i jego oddziały, których marzeniem jest prowadzenie wojny z Francją.

Za każdym razem, kiedy Francuz nabywa jakiś produkt — pisze dziennik — pochodzący z fabryk niemieckich, powinien sobie zdawać sprawę, że temsamem subwencjonuje militaryzm niemiecki.

B. cesarz Wilhelm i b. następca tronu popierają Hitlera

Frankfurt n/Menem. 15. 4. (PAT.) Tutejsza prasa socjalistyczna widzi w oświadczeniu się b. następcy tronu niemieckiego za ruchem Hitlera ostateczny dowód, że ruch ten jest nietylko reprezentacją wielkiego przemysłu, ale ma również być użyty do restytucji monarchji.

Zdaniem tej prasy, tego samego dowodzi również rzekomo fakt, że b. cesarz Wilhelm użyczył ze swej kasy 1 i pół milj. mk. niem. na kampanję przedwyborczą, związaną z dniem 10 kwienia i że wielki przemysł dostarcza Hitlerowi podobno 60 milj. mk. niem. rocznie.

Żydzi na bolszewickim żołdzie

Znów aresztowano niebezpiecznych agitatorów — A tymczasem rada miejska w Siedlcach popiera Żydów...

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — W dniu wczorajszym dokonano aresztowań w pociągach międzynarodowych.

W ekspresie Warszawa - Paryż aresztowano kierownika biura żydowskiego partji komunistycznej bar. Wala, jadącego do Paryża i znaleziono przy nim tysiące marek niemieckich oraz 620 dolarów.

W pociągu z Warszawy do Niedoreloje aresztowano członka komitetu centralnego komunistów Romana Nowaka, który jechał na pogranicze, aby złożyć sprawozdanie wysłannikowi moskiewskiemu

Koło dworca głównego ujęto kierownika propagandy Kirszbauma. Znaleziono przy nim 700 funtów szt. gotówki, a okazało się, że na koncie P. K. O. posiada on 27 tys. zł. (w)

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — Rada miasta Siedlec wyasygnowała tysiąc zł na zakup książek żydowskich do bibljoteki miejskiej i 300 zł na prenumeratę pism żydowskich do czytelni przy miejskiej bibljotece. (w)

Kto pojedzie do Genewy?

Zgon delegata Polski przy Lidze Narodów p. Franciszka Sokala wysuwa poważne zagadnienie obsadzenia tej doniosłej placówki. Bo choć w Genewie nie będą zapadały żadne kategoryczne decyzje, to jednak obrady Ligi Narodów przyczyniają się do wytwarzania pewnej atmosfery międzynarodowej, nie zawsze nam korzystnej. Zarówno sprawa rozbrojenia, jak i mniejszości narodowych oraz Gdańska dastarczają już dość powodów do podstępnych działań wrogiej propagandy przeciw najżywotniejszym naszym interesom. W Genewie zresztą chciałyby Niemcy, a ostatnio Włochy, wszcząć agitacyjny proces o rewizję traktatów i granic.

Dlatego też placówka polska w siedzibie Ligi Narodów winna być więcej, niż jakokolwiek inna obsadzona ludźmi z dużem bardzo wyczuciem narodowych interesów polskich, wrażliwych instynktownie na wszystko, co dotyczy godności i prestige'u narodowego. A takiemi ludźmi mogą być tylko Polacy z krwi i kości.

Tymczasem nigdzie reprezentacja polska nie jest tak zażydzona, jak właśnie w Genewie. Patrząc na ławy delegacji polskiej na Zgromadzeniu Ligi odnosiło się nieraz wrażenie, że siedzi tam reprezentacja Palestyny, albo jakiej sjonistycznej egzekutywy. Uderzało to nietylko Polaka, ale nawet cudzoziemców, którzy pytali: „Czy nie macie w Polsce P o l a k ó w dość inteligentnych i obznajmionych z życiem międzynarodowem, że musicie posyłać do Genewy samych semitów". Niestety wyrobiło się w Polsce mniemanie, że Polak nie da sobie rady w Genewie, że tam trzeba posługiwać się tylko elementem żydowskiego pochodzenia. Przekonanie to zwłaszcza w okresie pomajowym i za urzędowania p. Zaleskiego ugruntowało się w sposób dochodzący do absurdu. Żadne inne państwo w Lidze, z najbardziej masońskim rządem na czele, nie posuwa do tego stopnia swego podziwu dla „wyjątkowych" i „niezastąpionych" rzekomo „ligowych" talentów Żydów, którzy nawet w sprawie zbrojeń okazują się nagle najlepszymi ekspertami. Przecież mała Litwa, która potrafi trzymać latami w szachu całą Ligę Narodów, dokonuje tych wszystkich czynów bez żydowskiej pomocy.

Na zażydzenie reprezentacji polskiej w Genewie publicyści narodowi nieraz zwracali już uwagę, narażając się na irytację i zgorszenie w środowisku genewskiem. Sprawa jednak zaszła tak daleko, że wreszcie nawet z „sanacyjnego" obozu, bo od posła B. B. Mackiewicza, podniósł się głos protestu przeciw nadlemańskim stosunkom. Poseł Mackiewicz wystąpił również przeciw fatalnemu składowi polskiego zespołu w sekretarjacie Ligi Narodów, gdzie mamy tylko dwóch prawdziwych urzędników Polaków (p. Neyman i p. Romerówna), a reszta to politycy żydowskiego pochodzenia z p. Rajchmanem, szefem sekcji higjeny na czele. Słusznie też p. Mackiewicz odmawiał p. Rajchmanowi zdolności reprezentowania w Genewie najbardziej istotnych i rasowych interesów i uczuć Polski.

Otóż nadeszła chwila, aby stan ten smutny i wysoko kompromitujący zdolności narodu polskiego radykalnie zmienić. Od nominacji nowego delegata polskiego w Genewie wiele będzie zależało. Okaże się wówczas, czy zwłaszcza młodsze elementy w „sanacji", buntujące się po cichu przeciw zażydzaniu Polski i dyplomacji, mają większe wpływy w swoim obozie.

Narazie kandydatem na następcę po p. Sokalu jest zastępca amb. Chłapowskiego w Paryżu p. Mühlstein, który, pochodząc z Koła, czy z Konina, nie przypuszczał zapewne w latach dziecięcych, kiedy wychowywał się wśród swoich żydowskich kolegów, że zrobi tak świetną karjerę w polskiej dyplomacji. Nikt nie odmawia zdolności p. Mühlsteinowi, wszyscy wiedzą o jego koligacjach w świecie międzynarodowo-żydowskim, które ostatnio wzmocnił, żeniąc się z p. Rotszyldówną. Ale nie przesadzajmy. W dyplomacji polskiej znajdą się ludzie równie zdolni, jak p. Mühlstein, a jego stosunki osobiste gotowe zejść na plan dalszy, wobec upadku międzynarodowej finansjery i kłopotów, jakie przechodzą nawet Rotszyldy. Można śmiało wydelegować Polaka do Genewy. Trochę odwagi panowie „mocarstwowcy"!

Młodzież gimnazjalna a porozumienie polsko-niemieckie

Pod powyższym nagłówkiem umieszcza sen. Kozicki w „Gazecie Warszawskiej" następujące uwagi:

W szeregu gimnazjów warszawskich i prowincjonalnych rozdano najzdolniejszym uczniom i uczenicom do opracowania taki temat: Co może uczynić młodzież dla porozumienia polsko-niemieckiego? Staram się wyobrazić sobie, co za myśli napływają do młodych głów wobec podobnego pytania. Prowadzi to wyobraźnię do wspominania dawnych czasów. Widzę siebie w ponurej sali szkoły realnej na Jezuickiej, siedzącego nad egzaminacyjnym tematem — „Wspomnienia dzieciństwa w życiu człowieka". O ileż pedagodzy-politycy rosyjscy byli w wyborze zadań miłosierniejsi od polityków-pedagogów polskich! Wydaje mi się, że wrócił czas błogosławiony młodości, że siedzę nad tematem. — Co może uczynić młodzież polska...

I piszę.

Trzeba zacząć od określenia, co to jest porozumienie między Polakami a Niemcami? Rzecz prosta, chodzi o to, by te dwa sąsiadujące od wieków narody żyły obok siebie w zgodzie, tak, ażeby każdy z nich mógł się oddawać spokojnej pracy nad podniesieniem dobrobytu materjalnego, a przez to mógł wypełniać swoje zadania duchowe i pracować dla dobra ludzkości i ku chwale Bożej.

Otóż takiego porozumienia niema obecnie. Niedość tego — nie było go nigdy, bo od zarania istnienia państwa polskiego trwa walka z naporem niemieckim. Bronił się przeciw niemu Bolesław Chrobry w wieku XI nad Elbą, dziś przekroczyli Niemcy Odrę i sięgają po Wisłę.

Co stało i stoi na przeszkodzie porozumieniu z nimi? Ich wtyrwałe i nieustanne posuwanie się ku wschodowi. Polska nie żywiła żadnych zamiarów zaborczych w stosunku do Niemiec, one natomiast wysuwały coraz to nowe żądania. Apetyty ich znacznie wzrosły, gdy w wieku XIII-ym usadowili się Krzyżacy, dzięki błędnej polityce Konrada Mazowieckiego, w Prusach Książęcych i powzięli plan terytorjalnego zjednoczenia Prus z Brandenburgją, plan — jakby się dziś powiedziało w języku dyplomacji niemieckiej — skasowania „korytarza" pomorskiego. Urzeczywistnił ten plan wielki Fryderyk przez rozbiór Polski w roku 1772, gdy ów „korytarz" przyłączono do Prus. Klęska Niemiec w roku 1918 doprowadziła do zjednoczenia Polski i przywróciła jej Prusy Królewskie, Wielkopolskę i część prastarej dzielnicy piastowskiej, Górnego Śląska. Dziś Niemcy podejmują z powrotem odwieczny program krzyżacki, program w. mistrzów zakonu, książąt i królów pruskich — rozbioru Polski dla zjednoczenia terytorjalnego Prus Wschodnich z Berlinem. Przypomnienie sobie elementarnych faktów z historji Polski dowodzi, iż na przeszkodzie do porozumienia polsko-niemieckiego stoją historyczne dążenia Niemiec do opanowania zamieszkałych przez Polaków odwiecznych ziem polskich.

Z powyższego wynika, że dla stworzenia warunków porozumienia, trzeba doprowadzić do tego, by Niemcy wyrzekły się tych dążeń, boć jasnem jest przecie, że naród polski po raz drugi nie zgodzi się dobrowolnie na ratyfikację rozbioru.

Możeby się dało tedy przekonać naród niemiecki, że powinien się zodowolnić swą obecną granicą wschodnią, uroczyście to oświadczył i stworzył przez to podstawę do porozumienia? Jest to rzecz niemożliwa do zrobienia, bo doświadczenie tysiącletnie dowodzi, że owo dążenie na wschód jest bardzo silnie zakorzenione w duszy niemieckiej, a to, co się dziś w Niemczech dzieje (potężny ruch narodowy) wskazuje, że historyczne dążenia niemieckie są tylko spotęgowane.

Jeśli się tedy nie da Niemców przekonać, to trzeba im doświadczalnie dowieść, że urzeczywistnienie ich pragnień jest niemożliwe. Jakże to zrobić? Nie będę się zajmował tem, co należy do dziedziny wielkiej polityki. Wszak chodzi o to, co może zrobić młodzież. Na to zaś może być tylko jedna odpowiedź: musi się ona przygotować do tego, by naporowi niemieckiemu tak skutecznie się przeciwstawić, ażeby się Niemcy przekonali, iż mowy być nie może o ponownym zaborze choćby jednej piędzi ziemi polskiej.

Młodzież powinna przedewszystkiem znać dzieje swego narodu, a zwłaszcza dzieje stosunków polsko-niemieckich; powinna odbywać pielgrzymki na Pomorze, na G. Śląsk i do pogranicznych powiatów Wielkopolski, by się poglądowo przekonać o polskości tych ziem i ich znaczeniu dla Polski, powinna wiedzieć, ilu Polaków i gdzie mieszka po tamtej stronie granicy, powinna zwłaszcza wiedzieć, że w Prusach Wschodnich jest kilkaset tysięcy Polaków, zamieszkałych w zwartej masie, i że kraj ten należy geograficznie i gospodarczo do obszaru polskiego.

Wreszcie powinna się młodzież polska przygotowywać do tego, że może przyjść konieczność osłonienia własną piersią naszej granicy zachodniej i okupienia ofiarą krwi całości i niepodległości Polski. Do tego trzeba być zdatnym fizycznie i duchowo; każdy młodzieniec polski powinien mieć świadomość tego, że będzie żołnierzem, musi być moralnie gotów do najwyższej ofiary.

Gdy z młodzieży tej wyrosną obywatele, zbrojni w siły fizyczne i moralne, gotowi się przeciwstawić naporowi najazdu niemieckiego, to wobec tej postawy albo Niemcy się nie zdecydują na użycie gwałtu, albo też, gdyby to zrobili, wysiłek ich rozbije się o postawę narodu polskiego.

Oto, co zrobić może i musi młodzież polska dla porozumienia polsko-niemieckiego.

* * *

Dawanie zaś podobnych tematów uczniom i uczenicom szkół polskich, jest czynem, godzącym w naczelne zadania wychowawcze, jest rozbrajaniem moralnem młodego pokolenia, jest — w rezultacie — podważaniem w młodych sercach uczuć, które są warunkiem zdrowia moralnego, a w młodych umysłach zdrowego sensu i elementarnej logiki.

Wiemy, gdzie należy szukać źródła podobnie niedorzecznych pomysłów — w akcji pacyfistycznej Ligi Narodów. Można jeszcze zrozumieć, że na tym terenie robi się i mówi rzeczy sprzeczne ze zdrowym sensem i że się ulega koniecznościom politycznym. Lecz trzeba się zastrzec jaknajbardziej stanowczo przed tem, ażeby dla ułatwienia sobie forteli na gruncie genewskim, robiono rzeczy, które szerzą spustoszenie w umysłach i sercach młodzieży.

Pomyśl sobie czytelniku o przyszłości — jaki będzie rezultat tego, że w Niemczech młodzież gromadzi się w oddziałach szturmowych Hitlera, a w Polsce rozmyśla — z inicjatywy i rozporządzenia władz — nad pacyfistycznemi zadaniami.

Tyle artykuł sen. Kozickiego. Nadmieniamy, że, jak nas głosy dochodzą, również na terenie kuratorjum poznańskiego dano uczniom gimnazjalnym temat do wypracowania „Co może uczynić młodzież dla porozumienia polsko-niemieckiego"? Podobno przewidziane są nagrody pieniężne za n a j l e p s z e wypracowanie. Trudno o bardziej „odpowiedni", „celowy" i „pedagogiczny" dobór tematu. Przydałoby się wyjaśnienie, w jakim celu i z czyjej inspiracji wprowadza się takie zamięszanie do głów i serc młodzieży polskiej? Przydałyby się bliższe informacje, jakie tematy zadaje się młodzieży niemieckiej w Rzeszy — w pasie nadgranicznym?

Głos żydowski o kłopotach „sanacji"

Po naradzie p. Prezydenta Rzplitej z pomajowymi prezesami Rady Ministrów w Spale dnia 29 marca rb. pojawiły się w pismach pogłoski o zamierzonych zmianach w rządzie i próbach obozu obecnie rządzącego oparcia się o jakieś porozumienia, a następnie wypierania się takich myśli po stronie rządowej, o czem obecnie tak pisze żydowski „Nasz Przegląd":

„Z całokształtu tych wszystkich twierdzeń i przeczeń wolno wnosić, że jedno skrzydło „sanacji" pcha ten obóz do kontaktu z lewicą, drugie z prawicą i że kierownictwo „sanacji", nie wiedząc jeszcze co wybrać, na wszelki wypadek narazie „puszy się" i „stawia", celem strategicznego pokrycia odwrotu w razie nieudania się zabiegów, podejmowanych przez różnych pośredników.

„Czy ten kontakt „sanacji" z opozycją ma jakąś rację bytu? W różnych „Europach" i innych „Ziemiankach", gdy zachodzi o tem mowa, zazwyczaj się powiada:

„No, PPS to firma nawpół zbankrutowana, ale endecja to potęga. Pojednanie się z endecją może „sanacji" dać bardzo dużo, zwłaszcza, że tu nic nie trzeba będzie zmieniać w programie, lecz najwyżej w tekach.

„Argument ten pozornie brzmi przekonywująco. Endecja jest niewątpliwie potęgą, ale do tego, aby się „sanacja" mogła z nią pogodzić z korzyścią dla siebie, niedość uznać endecję za potęgę, lecz trzeba się zastanowić, czy potęga ta da się także spożytkować dla celów obecnego regimu. Na czem polega potęga endecji? Gdyby obecnie odbyły się wybory, to nie ulega najmniejszej wątpliwości, że endecja uzyskałaby pokaźną liczbę mandatów. Ale przecież nie na to „sanacja" ma się połączyć z endecją, aby urządzić wybory, które zepchną ją z areny politycznej... Przywódcy endeccy nie są wobec swych zwolenników cadykami cudotwórcami, którzy mogliby dowolnie pociągać ich za lub przeciw „sanacji" stosownie do tego, czy kierownictwo zechce rząd popierać, lub zwalczać. Zmiana frontu przez endecję wywarłaby tylko ten skutek, że zastęp obywateli, dotychczas wierny endecji, odwróciłby się od niej, uznając, że popełniła zdradę.

„Już łatwiejszy jest kontakt „sanacji" z lewicą, właśnie dlatego, że tu konieczne są istotne zmiany polityczne, ale PPS zbytnio już się zaangażowała w obronie parlamentarnej formy ustrojowej, aby mogła się cofnąć do swego stanowiska z r. 1926, kiedy to, uczestnicząc w przewrocie majowym, chciała zdobyć demokratyczną treść przez antydemokratyczną formę..."

Widać z tego, że Żydzi dobrze orjentują się w stosunkach polskich.

Roman Rybarski

Przyszłość gospodarcza świata

Warszawa 1932

Zawiera następujące rozdziały: 1) Istotne fakty i zagadnienia. 2) Równowaga gospodarstwa światowego przed wojną i skutki wojny. 3) Obroty handlowe w powojennem gospodarstwie światowem. 4) Kredyty zagraniczne po wojnie. 5) Wędrówki ludności po wojnie. 6) Przyszłość gospodarstwa światowego. 7) Racjonalizacja. 8) Równowaga przemysłu i rolnictwa. 9) Ciężary publiczne i społeczne; udział państwa w kryzysie. 10) Planowa gospodarka i kryzys ustroju gospodarczego. 11) Ruch naturalny ludności a przyszłość gospodarcza. 12) Konsekwencja mniejszego postępku gospodarczego. 13) Ogólne wnioski i przewidywania.

O zabójstwo ś. p. Wacławskiego

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł.) Dziś w Wilnie rozpoczyna się proces o zabójstwo śp. Wacławskiego. Wczoraj przybyli z Warszawy adwokaci Zmiarowski i Magolis, którzy odbyli naradę z miejscowymi obrońcami Betruszewiczem i Czernichowem. Na sali zarezerwowano dwa fotele dla delegatów M. S. Z. i M. S. W. (w)

NIECH NIKOGO NIE ZBRAKNIE — W KARNYCH SZEREGACH O. W. P.!

Zebranie programowe Obozu Wielkiej Polski

odbędzie się **w niedzielę, dnia 17 kwietnia** o godzinie 12 w południe **w sali kina „APOLLO".** Mówić będzie poseł Młodych O. W. P. m. Poznania **red. Ryszard Piestrzyński** na temat:

Pochód nowoczesnych ruchów narodowych.

Ku czemu idzie świat?

Wstęp dla członków O. W. P. za legitymacjami. Dla członków Stron. arodowego i sympatyków za biletami, które można odbierać w sekretarjacie O. W. P., św. Marcin 65, front 2 ptr. od godz. 13—16 i od 19—21 oraz w biurze Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65 (nad kinem „Colosseum")

Demaskowanie fałszerstw i oszustw Kreugera

Sensacyjne doniesienia prasy szwedzkiej — Prawdziwe oblicze Kreugera — Znalezienie podrobionych włoskich bonów skarbowych

Sztokholm, 15. 4. (Tel. wł.). Ogólną sensację budzą tutaj wydobywane na światło dzienne nowe szczegóły o Kreugerze i jego fałszerstwach na szeroką skalę papierów wartościowych, bonów skarbowych lub akcyj.

Prasa poświęca całe szpalty tym wiadomościom opartym przeważnie na niestwierdzonych danych, które są szybko zwykle dementowane, zdają się jednak mieć duże cechy prawdopodobieństwa i w całości charakteryzują stan finansowy koncernów kreugerowskich w ostatnich latach. Ponadto ujawniają się istotne cechy samego Kreugera, uchodzącego dotychczas za fenomena a niejednokrotnie nawet za genjusza wśród nowoczesnych potentatów finansowych świata.

Tym było to ciemne indywiduum, w swych poczynaniach, jak się okazuje, bardzo podejrzane. Ostatnio ratując się przed zupełną katastrofą bez żadnego już skrupułu fałszował papiery wartościowe i bony skarbowe oszukując na prawo i na lewo.

Policja stwierdziła, że oprócz podrabiania wartościowych papierów Kreuger sfałszował również dokumenty zaciągniętej pożyczki na swe posiadłości w Berlinie, obciążone już hipoteką i po tej „operacji' wziął po raz drugi pożyczkę na sumę 100 miljonów koron szwedzkich.

„Svenska Morgenbladet" który przynosi powyższą wiadomość stwierdza, że Kreuger zręcznie starał się obronić temi machinacjami swoje posiadłości w Szwecji, znajdujące się pod administracją tow. A. D Hufvudstaden. Potwierdzenia wspomnianej wiadomości z kół urzędowych narazie brak, dziennik jednak podkreśla, że informacje posiada z wiarogodnego źródła.

Poszukiwania sfałszowanych przez Kreugera obligacyj włoskich uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem. Wsklepieniu jednego z jego domów znaleziono po wielu staraniach obligacje na ogólną sumę przeszło 300 miljonów koron. Fakt ten wywołał oczywiście dużą panikę, bowiem dotychczas pewne koła nie dawały wiary doniesieniom o podrobieniu bonów.

Konflikty zarobkowe w ośrodkach przemysłowych

O umowę zbiorową w bielskim i łódzkim przemyśle włókienniczym — Obniżenie płac w górnictwie kruszcowem na Górnym Śląsku, oraz pracownikom umysłowym — Zamknięcie fabryki w Dąbrowie

Warszawa, 15. 4. (PAP). Wczoraj wyjechał do Bielska delegat min. pracy i o. s. celem wzięcia udziału w naradach przemysłowców włókienniczych oraz interwenjowania w sprawie zawarcia przez nich umowy zbiorowej z robotnikami.

Dotychczas w bielskim przemyśle włókienniczym trwa nadal stan bezumowny, jedynie w dwóch fabrykach, w których robotnicy zgodzili się na 10-procentową obniżkę płac, doszło do porozumienia.

Warszawa, 15. 4. (PAP). Podsekretarz stanu w min. pracy i opieki społecznej, p. Szubartowicz, przyjął wczoraj delegację przemysłowców włókienniczych okręgu łódzkiego, która oświadczyła, że przemysłowcy zamierzają wypowiedzieć umowę zbiorową celem obniżki płac.

Min. Szubartowicz wyjaśnił delegacji, że wypowiedzenie umowy zbiorowej jest w obecnej sytuacji z wielu względów niepożądane, przedstawiając odpowiednie motywy. Delegaci zdecydowali wobec tego przedłożyć całą sprawę swym mocodawcom w Łodzi, celem powtórnego rozważenia jej w związku przemysłowców.

Jak się dowiadujemy jednak, sprawa wypowiedzenia umowy zbiorowej w łódzkim przemyśle włókienniczym jest już zdecydowana z dniem 1 maja b. r.; związek przemysłowców pozostawi jedynie swym członkom swobodę w zawieraniu przez nich indywidualnie umów zbiorowych.

Warszawa, 15. 4. (PAP). Minister pracy i opieki społecznej nadał moc obowiązującą orzeczeniu komisji pojednawczo - rozjemczej w Katowicach, obniżającemu płace w górnictwie kruszcowem na Górnym Śląsku o 4 procent.

W dniach najbliższych nadana zostanie również moc obowiązująca orzeczeniu tejsamej komisji, na podstawie którego płace w hutnictwie cynkowem na Górnym Śląsku zmniejszone zostają o 7 procent.

Katowice, 15. 4. (Tel. wł.) Komisja arbitrażowa obniżyła płace pracowników umysłowych od 1 kwietnia o 10 proc. Dodatki socjalne pozostaną w dawnej wysokości.

Orzeczenie to, które musi być zatwierdzone przez rząd, obowiązywać będzie od 30 września. (w)

Dąbrowa Górnicza, 15. 4. (Tel. wł.) Zamknięto tu na czas nieograniczony fabrykę Fitznera. (w)

W Kordyljerach wulkany wciąż jeszcze dymią

Katastrofa żywiołowa nie pociągnęła ofiar w ludziach — Ogromne straty materjalne — Nadzieja uratowania zbiorów

Paryż, 15. 4. (PAT.) Komunikat oficjalny rządu chilijskiego donosi, że w republice chilijskiej nie było w Kordyljerach ofiar w ludziach. — Strat materjalnych nie obliczono dotychczas.

Wulkan Quizapa, jeden z najbardziej niebezpiecznych w Kordyljerach chilijskich, zaczął znowu działać.

Z rozmaitych okolic Argentyny donoszą, że silne wstrząsy seismiczne dały się odczuć ub. nocy zwłaszcza w Kordyljerach.

Straty materjalne są nieznaczne.

Nowy Jork, 15. 4. (Tel. wł.) Według doniesień z Santiago szkody materjalne, wyrządzone przez trwające w ciągu ostatnich dni nieustanne wybuchy wulkanów, są bardzo znaczne nietylko na terenie chilijskim, ale również i w Argentynie.

Buenos Aires, 15. 4. (Tel. wł.) Deszcz popiołu wyrzucanego przez czynne wciąż, chociaż już ze znacznemi przerwami i nieregularnie, wulkany, — przestał padać, wobec czego wyrażają nadzieję, że katastrofa nie przybierze pierwotnych rozmiarów i odbije się tylko częściowo na urodzajach.

Z konferencji rozbrojeniowej

Genewa, 15. 4. (PAT.) Po zakończeniu w dniu wczorajszym przez komisję główną konferencji rozbrojeniowej generalnej dyskusji nad pierwszym artykułem projektu konwencji, zajmie się obecnie prezydjum analizą zgłoszonych w ostatnich dniach projektów, poczem będą one załączone do opracowanych przez Benesza tabel porównawczych.

W ten sposób będzie w pełni uwzględnione francuskie ujęcie zagadnienia, idące w tym kierunku, iż nie należy rozważać poszczególnych wniosków, dotyczących zakazu używania pewnych gatunków broni, lecz omawiać jedynie całokształt wszystkich propozycyj oraz sprawę wszystkich kategoryj broni.

Z ogólnego zestawienia projektów wynika, że osiągnięty postęp jest nieznaczny, gdy od chwili podjęcia obrad konferencji rozbrojeniowej poszczególni mówcy pozostali na swych poprzednich stanowiskich. (Szwajc. Ag. Tel.)

Rada Ligi Narodów

Genewa, 15. 4. (Tel. wł.) Na dzisiejszem posiedzeniu dłuższą dyskusję wywołała sprawa austrjackich finansów, poczem Rada Ligi Narodów rozpatrywała również prośbę węgierską i grecką o udzielenie pożyczki. Dalej omówiono szereg spraw, pozostających w związku z francuskim projektem federacji gospodarczej państw naddunajskich, a przedewszystkiem ożywiona wymiana zdań toczyła się nad położeniem tych państw i Bułgarji.

Piłsudski w Bukareszcie

Bukareszt, 15. 4. Przybył tu w drodze powrotnej do Polski p. Piłsudski i zabawi parę dni w charakterze nieoficjalnym.

Tragedja rodzinna.

Lwów, 15. 4. (PAT). Mieszkaniec wsi Grembów Jan Gurtz zastrzelił wczoraj popoł. swą żonę, poczem dwukrotnie strzelił do swoich szwagrów i zranił ciężko obu. Wreszcie ostatnim wystrzałem pozbawił się życia. Tragedję rodzinną wywołały niesnaski na tle materjalnem.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 15. 4. 1932 r.

Spędzono: wołów 4, buhajów 9, krów 31, świń 1187, prosiąt 92, cieląt 421, owiec 26, razem 1770 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi)

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	000—000
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	000—106
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	92— 98
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi	82— 88
Maciory i późne katastry	80—100
Świnie bekonowe	72— 82

Przebieg targu spokojny.

Z powodu małego spędu, na inne gatunki zwierząt notowań nie przeprowadzono.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 15. 4. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f. w h.); 2) żyta pomorskiego 69.95 kg (119.1 f. w h.); 3) pszenicy poznańskiej 74.8 kg (127.1 f. w h.; 4) pszenicy pomorskiej 74.35 kg (126.4 f. w h.); 5) jęczmienia pozn. i pom.: a 64 do 66 kg., b) 68 kg; 6) owsa pozn. i pom 43,55 kg. (74.1 f. w. h.).

Ceny transakcyjne

Otręby żytnie 60 tonn par. Poznań	17.00
Otręby żytnie 15 tonn par. Poznań	17,25

Ceny orjentacyjne

Żyto	26,25— 26,50
Usposobienie stalsze.	
Pszenica	27,50— 27,75
Usposobienie stałe.	
Jęczmień 64—66 kg.	21,25— 22,25
Jęczmień 68 kg.	22.25— 23,25
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	24,25— 25,25
Usposobienie spokojne.	
Owies nadający się do siewu	22,50— 23,00
Owies zwykły	21,00— 21,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł work.	39,75— 40,75
Usposobienie stalsze.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	41,50— 43,50
Usposobienie stalsze.	
Otręby pszenne	15,25— 16,25
Otręby pszenne (grube)	16,25— 17,25
Rzepak	32,00— 33,00
Gorczyca	30,00— 35,00
Wyka latowa	21,50— 23,50
Peluszka	25,00— 27,00
Groch Victoria	23,00— 26,00
Groch Folgera	32,00— 36,00
Łubin niebieski	11,50— 12,50
Łubin żółty	16,00— 17,00
Seradela	28,00— 30,00
Koniczyna czerwona	160,00—210,00
Koniczyna biała	320,00—460,00
Koniczyna szwedzka	130,00—150,00
Koniczyna żółta odłuszczona	150,00—170,00
Przelot	260,00—300,00
Tymoteusz	40,00— 55,00
Rajgras angielski	45,00— 50,00
Ziemniaki jadalne	3,50— 4,00
Ziemniaki fabr. za kilo %	0,00— 0,18
Makuch lniany 36—38%	26,00— 28,00
Makuch rzepakowy 36—38%	18,00— 19,00
Makuch słonecznik 46—48%	19,50— 20,50

Ogólne usposobienie stalsze.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 225 tonn, pszenicy 450 tonn, jęczmienia 15 tonn, owsa 45 tonn, mąki żytniej 122100 kg., mąki pszennej 68600 kg., otrąb żytnich 9 tonn, otrąb pszennych 5 tonn, kaszy 1600 kg.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.89½ zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach — zł., gotówką — zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174.16 do zł., 174.42 zł., gotówką 173.82 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 15. 4. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych notowano jedynie 5 proc. pożyczkę konwers po nieco słabszym kursie 38 proc. w płaceniu. — Z papierów lokacyjnych P Z K handlowano 8 proc. listami dol. staremi po 65½, 65 proc. oraz 6 proc. listami żytniemi po 13.— w tranzakcjach, natomiast 4 proc. listy zast. konwert. poszukiwano po 28 proc.

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych obniżył się znacznie kurs akcyj Banku Polskiego, notując 79 proc. w płaceniu.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 38% P.

8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 65½, 65% +

4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 28% P.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kredytowego 13.— +

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 79.— P.

Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 15. 4. 1932 r.

Waluty	Gotówka
Dolary St. Zjedn.:	tr. 8.89½, sp. 8.91½, kup. 8.87½.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	124,80	125,11	124,48
Gdańsk	174,55	174,98	174,12
Holandja	361.1	362,05	360,25
Londyn	33,70	33,87	33,53
Nowy Jork czeki	8,901	8,921	8,881
Nowy Jork kabel	8,906	8,926	8,886
Paryż	35,13	35,22	35,04
Praga	26,38	26,44	26,32
Szwajcarja	173,30	173,76	172,92
Włochy	45,85	46,08	45,62
Berlin	211,75—211,90		

Tendencja nieco słabsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż bud.		37,50
4% poż inwest.		88,00
5% poż konw.		38,75
5% poż. kolejowa	32,75	32,50
4% poż dolarowa	48,75	49,00
6% poż dol.		56,00
7% poż stabil.	53,25	52,25

Tendencja niejednolita.

Akcje w złotych:

Bank Polski	79,00—	78,50

Tendencja słaba.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 15. 4. 1932 r.

Pszenica march. 75—76 kg.	262,00—264,00
Tendencja mocna.	
Żyto rosyjskie cif Berlin tr i sp	195,00
Tendencja cicha.	
Jęczmień brow	190,00—195,00
Tendencja stała.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	180,00—190,00
Tendencja stała.	
Owies march	165,00—170,00
Tendencja mocniejsza.	
Mąka pszenna	31,50—35,25
Tendencja utrzymana.	
Mąka żytnia	26,40—27,75
Tendencja utrzymana.	
Otręby pszenne	11,60—11,85
Tendencja utrzymana.	
Otręby żytnie	10,40—10,70
Tendencja cicha.	
Groch Victoria	18,00—24,00
Groch drobny jadalny	21,00—24,00
Groch pastewny	15,00—17,00
Peluszka	16,50—18,50
Bób	15,00—17,00
Wyka	16,00—18,50
Łubin niebieski	10,00—11,75
Łubin żółty	14,00—16,00
Seradela nowa	30,00—36,50
Kuchy lniane	11,00
Kuchy z orzecha ziemnego	12,40—12,60
Kuchy mielone (mączka)	12,20—12,40
Wytłoki suche paryt Berlin	9,60
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	12,20
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	12,70

Ogólna tendencja niejednolita.

Giełdy zbożowo - towarowe

Warszawa 14. 4. Żyto 27.25 — 27.50, pszenica jednolita 29.75 — 30.25, zbierana 29.25 — 29.75, owies jednolity 26.50 — 27, zbierany 24 — 24.50, jęczmień na kaszę 24.50 — 25, browarowy 25 — 26. Owies i jęczmień siewny ponad notowania. Tendencja stała.

Gdańsk 14. 4. Pszenica 128 f. czerwona 15.80, żyto eksportowe 15.60. konsumcyjne 16, jęczmień średniej kat. 14.80 — 15.50, pastewny 14.50, owies 13 — 14. otręby żytnie 10.50, pszenne 10.75, podaż mała. Tendencja bez zmiany.

Pod hasłem rugów nieprawomyślnych elementów

Obawiam się, że niedługo zajmie moje miejsce jakaś „kwoka"

Dyrektywy wyborcze masonów we Francji

(KAP.) Masonerja rozesłała do wszystkich swoich lóż okólnik, zawierający w związku ze zbliżającemi się wyborami dyrektywy dla głosujących „braci". Jedynym nieprzyjacielem, z którym trzeba walczyć i którego należy pokonać, to — według okólnika — duchowieństwo, lub ściślej: Kościół katolicki. O intencjach i uczuciach najlepiej zresztą powie sam cyrkularz:

„Prawo świeckie, tak drogo zdobyte, wyszydzane jest obecnie. Więcej niż kiedykolwiek Kościół w zjednoczeniu z potęgą pieniądza (!) działa najwyraźniej przeciwko naszym instytucjom i podkopuje fundamenta republiki. Kościół katolicki wkracza we wszystkie dziedziny życia, wciska się we wszystkie środowiska. Przez film, stowarzyszenia, prasę, traktaty, broszury, afisze, głos kaznodziei wchodzi zarówno do najuboższych jak i najbogatszych środowisk. Rok ubiegły w cyfrach przedstawia się dla nas fatalnie: 2 i pół miljona adherentów Federacji Narodowej Katolickiej, 400 tys. członków Federacji Sportowej Patronatu francuskiego, 200 tysięcy dziewcząt w katolickich związkach zawodowych! Przez Federację Narodową Kościół katolicki jest w parlamencie, przez syndykaty ma wpływy na klasę robotniczą, przez misjonarzy jest na całym świecie. Taką jest ta groźna siła! Nasz obowiązek jest prosty: trzeba zagrodzić drogę tym naszym codziennym wrogom, którzy groźniejsi są dziś niż byli wczoraj."

W dalszym ciągu okólnik podaje słowa Ernesta Lavisse o laicyźmie i cytuje zdania Piusa X i Piusa XI, potępiające właśnie ów, tak przez Lavisse'go zachwalany laicyzm. Naturalnem jest, że wolnomularze będą przedewszystkiem walczyć w imię tego potępionego przez Kościół laicyzmu, w obronie szkół bezwyznaniowych.

Cyrkularz powyższy mówi sam za siebie i nie potrzebuje komentarzy. Z drugiej strony mimowoli daje świadectwo sile odradzającego się katolicyzmu we Francji.

Przechowujmy kwity podatkowe!

Jeden z mieszkańców naszego miasta otrzymał onegdaj ni stąd ni zowąd od zarządu uzdrowiska Zakopane, a za pośrednictwem magistratu m. Poznania, nakaz zapłaty taksy klimatycznej za czas pobytu w Zakopanem od 1 grudnia do 21 grudnia w .... 1930 r., oczywiście „pod rygorem przymusowego ściągnięcia zaległości."

Jest to szeroko praktykowany zwyczaj nakazywania obywatelom płacenia „zaległości" podatkowych za lata dość odległe i ewentualnie... zapomniane. Biada, jeżeli poczciwy podatnik nie zachowa skrzętnie kwitów podatkowych, biada, jeżeli zaufa księgowości skarbowej, gdzie jego opłata powinna przecież figurować.

W danym wypadku jednak nie uda się zarządowi uzdrowiska Zakopane ściągnąć owej taksy klimatycznej z przed półtora roku, bo kwity opłacenia należności zostały na szczęście przechowane.

Piszemy to tylko dlatego, aby każdy udający się do Zakopanego na wypoczynek, skrzętnie przechowywał przynajmniej przez lat 10 wszystkie dowody dokonania opłat na rzecz zarządu uzdrowiska Zakopane.

Radjo polskie, czy żydowskie?

„Wielkopolanin", organ ludu wiejskiego, ogłasza słuszne uwagi na temat często pomijany:

„Przed nami leży tygodnik „Radjo" nr. 15 z 10 bm. Na stronie 28 ogłoszone są słuchowiska, które nada polska radjostacja w Warszawie.

„Czytać tam można, że od godziny 14,45 do 15,30, a więc przez bite trzy kwadranse, fale eteru roznosić będą „chwałę" radja „polskiego" w Warszawie w programie żydowskim. „Polak" Sekunda zaśpiewa „Moja dzieweczka żydowska" z operetki „Majujudisz Mejdele", artysta Olszaniecki zaśpiewa „Oj der alter chejder", Goldfaden — arję z „Sulamita", Pinkus — Pieśń żydowską. „Pan Pinkus opowie nam w pieśni, co się stało, kiedy „Przyjechał kantor na sobotę". Śpiewak Olszaniecki rozweseli polskie ucho piosnkami „Cyrele-Mirele", „Teiere Małke" oraz „Joszka odjeżdża". Słowem, „a fajne majufes".

„Majufes żydowski obwieści światu, że Warszawa leży w Palestynie, a Żydzi stworzyli sobie eden w Polsce.

Również stacja nadawcza w Krakowie w dniu 12 bm. nadała specjalną audycję żydowską, podczas której „Polacy" pp. Ebersohn i Pomeranz, przedstawiciele żydowskiej młodzieży akademickiej, opowiadali zaciekawionemu światu, a specjalnie współmieszkańcom Polakom w nowoczesnej Palestynie, jakie to ładne życie spędza żydowski akademik podczas żydowskiego tygodnia akademickiego. Ach, jakie to rozczulające i pouczające dla współmieszkańców „gojów".

„Nie wiadomo, czy podziwiać śmiałość żydowską, czy też wielką „lojalność" generała Stachiewicza, który jest przewodniczącym rady programowej radja warszawskiego i ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za treść programową.

„Jedno jest nam wiadome, że w całym świecie — za wyjątkiem Palestyny (azjatyckiej) — żaden naród nie zniósłby takiego poniżenia, jakie narzuca radjostacja warszawska narodowi polskiemu.

„Przeciw temu wybrykowi radjosłuchacze zgłosić powinni stanowczy protest, gdzie należy, a jeśli to na przyszłość nie poskutkuje, Czytelnicy nasi na wsi i każdy szanujący się Polak powinien postawić radjoodbiornik na strych, a panu generałowi Stachiewiczowi niech płacą pobieraną przez niego pensję abonenci żydowscy.

„Zażydzenie radja warszawskiego jest ogólnie znane. Wśród nazwisk występujących artystów roi się od „steinów", „baumów", „teitelesów", słowem cała mineralogja, botanika i zoologja.

„Gdzie poczucie narodowe? Czy podobne „majufesy" możliwe są w innym kulturalnym kraju?".

Pielęgnuj cerę tylko mydłem, o którem wiesz, z czego się składa

Uroda jest darem zbyt cennym, by poddawać ją eksperymentom. Mydła Palmolive jednak może Pani używać z całą ufnością. Sporządzane bowiem z olejów owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych — nie zawiera pozatem żadnych innych tłuszczów. Już Kleopatra — legendarnie piękna królowa Nilu — posługiwała się łagodnymi olejkami palm i oliwek do pielęgnowania urody. Olejé te zawiera właśnie mydło Palmolive, genjalnie według naszych specjalnych recept zmieszane z olejem orzechów kokosowych.

Mydło Palmolive oczyszcza idealnie skórę. Gęsta jego piana usuwa kurz i brud, pudet i róż, uwalnia najdrobniejsze pory od wszelkich nieczystości. To samo już nadaje cerze młodzieńczą urodę — i urodę tę zachowuje.

Mydło PALMOLIVE WYRABIANE W POLSCE

nw 9712

Zły przykład

W okresie dwukrotnego zmniejszenia pensji urzędników państwowych i obcięcia emerytów, wdów i sierót, znalazła się kategorja urzędników uprzywilejowanych, którzy ubytki te mają pokryte. W ostatnich dniach minister skarbu wprowadził t. zw. dodatki funkcyjne, wypłacane miesięcznie urzędnikom skarbowym w następującej wysokości: wiceminister 1000 zł., dyrektor departamentu 500 zł., naczelnik wydziału 250 zł., naczelnik urzędu skarbowego 100 zł i t. p. Niezwykłość tych dodatków w okresie powszechnej biedy polega na tem, że wprowadzono je w dziale skarbowym, który w oszczędnościach dla innych powinien święcić przykładem.

Ciężki kwiecień

W ciągu miesiąca kwietnia według danych preliminarza budżetowego przypada termin płatności rat i procentów pożyczek państwowych w sumie 59,4 miljonów zł., w tem 9,8 miljonów złotych tytułem rat i procentów od pożyczek krajowych, a 49,6 miljonów złotych tytułem rat i procentów od pożyczek zagranicznych. Wśród zobowiązań zagranicznych przypada 32,5 milj. na spłatę 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej z 1927 r. i 10 milj. pierwszej pożyczki zapałczanej. Uiszczenie tak znacznych kwot ma bardzo duże znaczenie dla budżetu państwowego, zwłaszcza w okresie zmniejszania się dochodów skarbowych. Klub Narodowy w Sejmie wielokrotnie zwracał uwagę na powiększenie w budżecie pozycji na spłatę długów w okresie rządów pomajowych, która w budżecie 1932/33 doszła do 276 miljonów (w większej części na procenty niż na spłaty) w czem 216 miljonów na długi zagraniczne.

I. zjazd Związku Misyjnego Duchowieństwa

Związek duchowieństwa misyjnego w Polsce wydał odezwę, podpisaną przez ks. arcybiskupa Nowowiejskiego, z której wyjmujemy następującą informację:

„By ideę pracy misyjnej bardziej wśród księży rozszerzyć, w dniach 21 i 22 września b. r. odbędzie się w Warszawie ogólno-krajowy zjazd członków Związku Misyjnego Duchowieństwa. Program zjazdu opracowany przez komitet wykonawczy, wkrótce będzie podany we wszystkich diecezjach do wiadomości Przewielebnego Duchowieństwa.

Głównym celem zjazdu będzie: a) pogłębić w kapłanach ideę misyjną; b) zapoznać z całokształtem jej zagadnień, potrzeb, środków i sposobów propagandy; c) zainteresować Związkiem ogół kapłanów w Polsce; d) zachęcić wszystkich księży do Apostolatu misyjnego.

Niechże więc niniejsza zapowiedź ogólno-krajowego zjazdu dotrze do rąk każdego z Braci Kapłanów, przebywających nawet w najodleglejszych zakątkach Polski. Niechaj w każdym z dekanatów poszczególnych diecezyj Rzeczypospolitej zawczasu Przewielebni Bracia Kapłani sporządzą listę chętnych urzestników zjazdu z pośród kapłanów świeckich i zakonnych, którą to listę ks. ks. dziekani skierują przed końcem maja r. b. do swoich misyjnych ks. ks. dyrektorów diecezjalnych. Ci zaś, sprządziwszy listę ogólną uczestników zjazdu z danej diecezji wraz z liczbą zamówień na noclegi, nadeślą ją przed końcem czerwca r. b. do komitetu wykonawczego zjazdu pod adresem: Biuro Dyrekcji Archidiecezjalnej Związków Misyjnych, Warszawa, ul. Miodowa nr. 17 (front K. A. P.)"

Zbiorowy protest

przeciw kierownictwu Radja Polskiego

W drugiej połowie zeszłego miesiąca podaliśmy wiadomość o akcji, podjętej w kierunku zbiorowego protestu przeciwko dopuszczaniu przez kierownictwo Radja Polskiego audycyj, obrażających w wysokim stopniu najgłębsze uczucia religijne i patrjotyczne polskich radjosłuchaczy. Blankiety z treścią tego protestu celem zebrania podpisów w gronie swych krewnych, przyjaciół i znajomych — są do nabycia jeszcze w redakcji naszego pisma.

Gorąco polecamy tę akcję zawsze znanym z żywego sprężystego odruchu paniom naszym wielkopolskim, którym miejscowe radjo poznańskie każe również wysłuchiwać transmisyj owych bezbożnych i antynarodowych elukubracyj pp. Saczyńskich, Pobóg - Malinowskich et tutti quanti.

Przy tej sposobności prosimy wszystkich, którzy blankiety wspomniane już otrzymali, o możliwie najspieszniejszy zwrot ich pod adresem p. inż. S. Jeleńskiego w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 22.

Rocznica republiki hiszpańskiej

Madryt, 15. 4. (Tel. wł.) Rocznica proklamowania republiki hiszpańskiej obchodzona była wczoraj w całym kraju. We wszystkich miastach odbyły się wielkie uroczystości urzędowe z defiladami wojskowemi, a w miejscowościach rozporządzających arenami zorganizowano wobec niezliczonych tłumów publiczności walki byków.

Przy deszczu, wietrze i śniegu
wymaga cera bardzo starannego pielęgnowania
KREMEM NIVEA
Zaleca się nacierać twarz i ręce Kremem Nivea nietylko codziennie przed spoczynkiem, ale także w ciągu dnia przed wyjściem z domu, gdyż Krem Nivea wnika w głąb skóry nie pozostawiając po sobie żadnego tłustego połysku. Krem Nivea nadaje skórze zdrowy, świeży i młodzieńczy wygląd. Różni się zaś Krem Nivea od wszelakich kremów luksusowych tem że jest nadzwyczaj skuteczny a przytem tańszy.
Krem Nivea po Zł. o.40 do 2.60
Wyrób krajowy firmy PEBECO, Sp. Akc. w Poznaniu
Pw 13 000-12.61

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Możliwości rozwojowe Gdyni

Ostatnie lata znamionują pewne charakterystyczne momenty rozwojowe w portach świata. Proces rozwoju portów, jako siedlisk wielkiego handlu światowego, jak gdyby zastygł i nie czyni dalszych postępów. Natomiast na rosnącem znaczeniu zyskują porty, jako centra przemysłowe.

Na ten temat snuje b. ciekawe refleksje p. Wł. Gleysztor w ostatnim numerze „Przeglądu Gospodarczego", w artykule zatytułowanym „Gdynia jako ośrodek wielkiego przemysłu". Uwagi zasługują na szeroką popularyzję, rozszerzają bowiem kąt patrzenia na przyszłość naszego portu.

Rozwój środków komunikacji i porozumienia kupieckiego na odległość do tego stopnia zbliżył wytwórcę do odbiorcy, że dziś już w szeregu wypadków porozumiewają się oni bezpośrednio, a temsamem rola pośrednika portowego, kupca osiadłego w mieście portowem zmniejsza się lub wręcz odpada. Kupiectwo w portach wszędzie przechodzi kryzys: niemiecki przemysł włókienniczy demonstracyjnie zrzuca z siebie „jarzmo Bremy", portowy handel węglem zeszedł do roli manipulacji przeładunkowej towaru, tradycyjne śpichrze zbożowe w portach są dziś przeważnie tylko magazynem składowym eksportera z głębi kraju, a nie bastjonem portowego kupca zbożowego. Kryzys kupiectwa gdańskiego: drzewnego, zbożowego, śledziowego — powstaje głównie na tem samem podłożu, w związku z emancypacją wytwórcy czy odbiorcy od pośrednictwa kupca portowego.

Mając na uwadze naszkicowany powyżej proces rozwojowy, p. Gieysztor przestrzega przed pochopnym rzucaniem hasła: „twórzmy wielki handel portowy w Gdyni!" Hasło to jest niezgodne z dążnościami ewolucyjnemi. Oczywiście, oczywiście, istnieje cały szereg wyjątków pod tym względem, nie w każdym bowiem handlu mogą być odrazu wprowadzone formy tak uproszczone, żeby wytwórca mógł handlować bezpośrednio ze spożywcą. Taki handel portowy, jak np. owocami świeżemi i rybami, obliczony na cały rynek Polski, rodzi się właśnie w Gdyni.

Naogół jednak nastawianie rozwoju Gdyni specjalnie na stwarzanie wielkiego handlu portowego nie byłoby ani słuszne, ani realne. Inna rzecz, to uprzemysłowienie Gdyni. Objaw wędrówki przemysłu do portów od dłuższego czasu daje się zaobserwować wszędzie w świecie. Hamburg jest dzisiaj największem miastem przemysłowem Niemiec. Tysiące fabryk hamburskich znajduje się w samym porcie i posiada bezpośrednio dostęp do nabrzeży portowych.

Specjalnie w Niemczech koncentracja przemysłu w portach posiada charakter akcji planowej i stanowi realizację przemyślanego programu gospodarczego. Przemysł, osiadając w porcie, dyskontuje nietylko oszczędność na kosztach transportu, ale i oszczędność na czasie dostaw i odbioru towaru.

W Polsce obserwujemy również tendencję przemysłu do wędrowania nad morze. Nie znalazła ona dotąd swego pełnego wyrazu, gdyż port gdyński nie był jeszcze gotów, tendencja ta ujawnia się jednak w licznych pertraktacjach z portem o przydział terenów.

Szereg przedsiębiorstw, które mogłyby powstać w Gdyni, jest b. liczny. Niema gałęzi przemysłu, którąby nie miała interesu w obraniu wielkiego portu jako bazy dla swojej pracy. Zaś w wypadku Gdyni, szczególnie przyciągające są ulgi specjalne: kolejowe (taryfy portowe), celne (zwroty ceł, obrót uszlachetniający itd.), wreszcie podatkowe (zwolnienia od podatków). To też przypuścić należy, że Gdynia rozbuduje się w pierwszej linji jako ośrodek przemysłowy. Natomiast charakter handlowy — dotychczas stale wysuwany na plan pierwszy — zejdzie na plan drugi.

Komunikacja sowiecka

Na marginesie wydarzeń w Mandżurji, wielokrotnie rozważano zagadnienie ewentualnego zatargu japońsko-sowieckiego. Ci, którzy przypominają sobie wojnę rosyjsko-japońską i późniejszą jej krytykę, pamiętają dobrze, że jednym z najbardziej poważnych argumentów przeciw rosyjskim inicjatorom wojny, był brak drugiego toru na kolei syberyjskiej. Innemi słowy poza zdradą i niedołęstwem dowódców, decydującym czynnikiem rosyjskiej przegranej była komunikacja.

Równolegle do alarmów wojennych, mniej głośno, zato trwale dochodzą wiadomości o realizowaniu przez Sowiety programu wielkiej przebudowy produkcyjnej. Środki zebrane na olbrzymiem terytorjum Rosji, pomimo zubożenia są duże, a skoncentrowane w kilku środowiskach dają możność budowania imponujących zakładów, które są jakgdyby pomnikami władców „feudalnych", ilustrującemi współczesnego nam genjusza techniki.

Przemysłowcy zwiedzający Rosję sowiecką, niejednokrotnie opisywali swoje wrażenia. Jedni podziwiali rozmach, inni byli tendencyjnie sceptyczni. Wśród głosów ich brakowało jednego, któryby ujął problem frontu gospodarczego pod kątem widzenia komunikacji. Dla każdego, kto choć pobieżnie zetknął się z zagadnieniami produkcji, jest rzeczą jasną, że rozbudowa i ekspansja musi się opierać o możliwości, stworzone przez równoległy rozwój komunikacji.

Pod tym względem przypomina się historja drugiego toru z wojny rosyjsko-japońskiej. Sowiety tworząc program „piatiletki", a do pewnego stopnia program walki z ustrojem gospodarczym świata, przygotowywały olbrzymie rezerwy, ale zapomniały o „drugim torze".

Olbrzymie zakłady w Magnitogorsku wymagają dowozu 4.500 wagonów węgla dziennie z odległego o 2.500 km Kuzkiecka. W tej chwili jest to zadanie ponad siły sowieckich kolei i wydobyta ruda leży długie okresy czasu bezużytecznie. Jest to zaledwie jeden przykład, a podobnych mu można wyliczyć cały szereg .

Dodajmy do tego, że obciążenie kolei jest ogromne. Sieć kolejowa Rosji obejmuje około 80.000 km i pod względem długości zajmuje drugie miejsce w świecie. Wymagania postawione jej przerastają możliwości techniczne i zaopatrzenie w materjał.

Ilość lokomotyw przed wojną wynosiła 20.320. Obecna według inż. Jerowiejewa wynosi około 19.000. Ilość wagonów towarowych spadła z 500.000 na 400.000. O ile w tych warunkach obciążenie sieci, jak zaznaczyliśmy, jest według cyfr 1930 r. najwyższe w świecie, wówczas staje się oczywistem, że równie silne jest też zużycie.

Tymczasem program dostaw materjałów dla kolei bywa wykonywany zaledwie w granicach 20—80 proc. W r. 1931 zapotrzebowanie lokomotyw pokryto w 75 proc., wagonów o 50 proc. Na rok 1932 przewidziano dostawę 500.000 t. szyn. Jest to 75 proc. zapotrzebowania przedwojennego. W tem miejscu dodajmy, że gdy przed wojną wymieniona cyfra była zużytkowywaną tylko dla naprawy sieci, obecnie musi wystarczać także do budowy nowych dróg. Dla naszego przemysłu drzewnego interesująca będzie wiadomość, że progi kolejowe do tego stopnia uległy zniszczeniu, że gdy przed sześciu laty zapotrzebowanie kolei wynosiło 15 miljonów, obecnie wzrosło do 22 miljonów. Na marginesie warto zrobić uwagę, że materjał wszelki dostarczony kolei z rynku wewnętrznego posiada szereg wad i braków technicznych.

Pomimo tego stanu, literatura sowiecka długo i szeroko rozwodzi się nad zagadnieniami przeróżnych udoskonaleń. Liczne komisje wyjeżdżają w różne strony świata, by zapoznać się z ostatniemi udoskonaleniami. Coprawda, jak dodaje wspomniany przez nas autor, członek analogicznej komisji w Niemczech, niejednokrotnie zdarza się, że uczestnik komisji po powrocie do ojczyzny wyjeżdża na urlop kuracyjny aż na... Wyspy Sołowieckie.

W wyniku tych rozważań można stwierdzić, że próba „planowej" gospodarki Sowietów zawiodła i niema nadziei, aby nastąpiła poprawa. Etatyzacja inicjatywy indywidualnej poniosła klęskę i pomimo „bluffu" różnych powodzeń, szereg klęsk musi ponieść w przyszłości. Dla rządów, które tak pochopnie etatyzują produkcję, bądź za pośrednictwem narzucanych karteli obejmują nad nią kontrolę — w imię „planowości" — przykład sowiecki powinien być pouczającym.

T. G.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Nowe taryfy kolejowe od 1 maja 1932 r.** Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zawiadamia, że zostały wydane nowe taryfy dla kolei polskich normalno-torowych, a mianowicie: 1) część II: zeszyt 1-a, zawierający ogólne prawidła obliczania przewoźnego, postanowienia reekspedycyjne i opłaty normalnych klas taryfowych, 2) część II: zeszyt 1-b, zawierający taryfy wyjątkowe ogólne, 3) część II: zeszyt 2, zawierający taryfy wyjątkowe dla przewozów z portami morskiemi w Gdyni i Gdańsku, 4) część II: zeszyt 3, zawierający taryfy wyjątkowe w ruchu z portami śródlądowych dróg wodnych, 5) aneks do części II, zawierający czasowe ulgi taryfowe dla poszczególnych towarów w obrocie między określonemi stacjami. Z uwagi na liczne zmiany, zwłaszcza w zakresie opłat za przesyłki drobne, polecenia godne jest wczesne zaznajomienie się z postanowieniami nowych podręczników taryfowych. Nowe taryfy wchodzą w życie z 1 maja 1932 r. i są do nabycia w dyrekcjach kolejowych po cenach na nich oznaczonych. Do przesyłek nadanych do przewozu do dnia 30 kwietnia 1932 włącznie, mają zastosowanie taryfy dotychczasowe.

Z KRAJU

(k) **Konferencja w sprawie pomocy dla handlu.** W dniu 14 bm. odbyło się pod przewodnictwem ministra przemysłu i handlu druga zkolei konferencja komisji powołanej przez min. przemysłu i handlu do współpracy z kupiectwem w zakresie realizacji programu pomocy dla handlu. Przedmiotem obrad były sprawy podatkowe, głównie zaś ostatni okólnik min. skarbu z 9 bm. do wszystkich izb skarbowych, zapewniający płatnikom ulgi w spłacie podatku przemysłowego. Okólnik ten wydany w związku z akcją pomocy dla życia gospodarczego, w szczególności zaś dla kupiectwa, między innemi przewiduje: a) szereg znacznych bonifikat przy spłacie zaległości w zależności od czasu ich spłacenia, b) wstrzymanie egzekucyj zaległości podatku dla tych płatników, którzy nie skorzystali z uprawnień w zakresie bonifikat. Zebrani podkreślili doniosłe znaczenie dla płatników ulg podatkowych wynikających z treści okólnika oraz zgodnie wskazali na konieczność wyjaśnienia niektórych punktów wątpliwych okólnika w drodze specjalnych instrukcyj min. skarbu. Poza okólnikiem była rozważana sprawa prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych. W związku z powyższem Związek Izb Przemysłowo-Handlowych ma opracować w terminie do 1 maja rb. wzór prawidłowych ksiąg handlowych, który zaakceptowany przez min. skarbu byłby stosowany przez kupiectwo. Następna zkolei konferencja komisji wyznaczona została na 19 bm. Przedmiotem jej obrad będą sprawy egzekucyjne.

(k) **Zawarcie umowy eksportowej i utworzenie funduszu wyrównawczego przez przemysł węglowy.** Przemysł węglowy zawarł między sobą ostateczną umowę, dotyczącą uregulowania eksportu węgla. Łącznie z tą umową stworzył też przy polskiej konwencji węglowej fundusz wyrównawczy, na wyrównanie strat, wynikających z eksportu węgla na dumpingowane przez eksporterów innych krajów rynki zamorskie. Ponieważ co do poszczególnych punktów umowy eksportowej i funduszu wyrównawczego przemysł węglowy nie osiągnął między sobą porozumienia, przeto zwrócił się do ministra przemysłu i handlu o arbitraż. W dniu 13 bm. odbyło się posiedzenie arbitrażowe. Umowa eksportowa zawarta została na termin roczny i przewiduje kontyngenty eksportowe dla poszczególnych towarzystw węglowych na rynek skandynawski; Włochy nie są objęte umową kontyngentową, a co do innych krajów eksportu obowiązują dotychczasowe warunki ogólnej polskiej konwencji węglowej. Do tych właśnie spraw odnosiło się orzeczenie arbitra. Koncepcja funduszu wyrównawczego, związanego z tą umową, polega na tem, że przedsiębiorstwa węglowe będą nosić opłaty od sprzedaży zyskownej węgla na rynkach krajowych i eksportowych. Z opłat tych powstanie fundusz, z którego eksporterzy węgla na rynki deficytowe będą pobierali wyrównanie. Wysokość opłat na fundusz wyrównawczy od tonny dla przedsiębiorstw Zagłębia Śląskiego i dąbrowskiego wynosić będzie zł. 1.50, a Zagłębia krakowskiego zł. 1. Dla paru specjalnie źle sytuowanych przedsiębiorstw zostaną poczynione ulgi. Umowa o funduszu wyrównawczym zawarta jest narazie na pół roku z prawem rewizji po 3 miesiącach. Dla spornych spraw w powyższych kwestjach przewidziany jest stały arbitraż min. przemysłu i handlu.

(k) **Handel terminowy zbożami w Polsce.** Zagadnienie wprowadzenia w Polsce handlu terminowego zbożami nie znalazło dotychczas należytego rozwiązania, jakkolwiek w rozwoju akcji eksportowej zbóż byłoby to niewątpliwie dość znacznem ułatwieniem. Polegałoby ono na tem, że eksporterzy, zawierając tranzakcje na dostawy terminowe, mogliby pokrywać się jednocześnie na giełdach polskich. Państwowy Instytut Eksportowy i ministerstwo przemysłu i handu opracowują obecnie teoretyczne podstawy wprowadzenia w życie handlu terminowego w tym dziale.

Z ZAGRANICY

(z) **Spadek obrotów w porcie hamburskim.** Spadek obrotów handlu światowego, a specjalnie ograniczenia celne Rzeszy odbijają się niekorzystnie na obrotach towarowych portów niemieckich. Np. przewóz środków spożywczych przez port w Hamburgu zmalał w lutym w 1932 r. w stosunku do miesiąca poprzedniego o przeszło 30 proc. Cały przywóz towarów w ciągu tego miesiąca zmalał o 10,2 proc., a wywóz wzrósł o 9,9 proc. — Ruch okrętowy zmalał bardziej, gdyż o 14,9 proc., co świadczy o wzroście wykorzystania pojemności okrętów.

(z) **Cukier angielski w Estonji konkuruje z polskim.** Do Tallina przybyła pierwsza partja cukru z Anglji, skąd na zasadzie wymiany towarów ten artykuł ma być teraz importowany. Dotychczas zapotrzebowanie cukru na tutejszym rynku prawie wyłącznie pokrywał import z Polski.

(z) **Sowiecka konkurencja futrzana.** Na zjeździe przedstawicieli niemieckiego przemysłu futrzanego w Lipsku omawiano m. in. silny wzrost konkurencji rosyjskiej w dziedzinie uszlachetnionych i przerabianych futer. Produkcja sowiecka w tej dziedzinie wzrosła w r. ub. do przeszło 93 milj. rb. w porównaniu z 8 milj. rubli w 1924 r. W pierwszej połowie 1931 wywóz surowych futer spadł na 18,5 milj. rubli przy jednoczesnym silnym wzroście eksportu futer uszlachetnionych. Przemysł futrzany w Lipsku zwrócił się do rządu z całym szeregiem postulatów, domagając się wprowadzenia restrykcji wobec tej zabójczej konkurencji.

(z) **Nowa podwyżka ceł w Anglji.** Prasa angielska informuje o projektowanem podwyższeniu stawek taryfy celnej na przywóz artykułów gotowych z 10 na 20, względnie 30 proc. ad valorem. Jednocześnie przewiduje się, że cło na półfabrykaty z żelaza i stali ma być na przeciąg 6-ciu miesięcy wyznaczone w wysokości 33⅓ proc. Zamierzona podwyżka ceł w Anglji jest bardzo krytycznie omawiana w prasie zagranicznej, jako zarządzenie, w obecnej chwili niemające cech konieczności przy istniejącej sytuacji gospodarczej na tamtejszym rynku.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Zgon ofiary krwawego zatargu

Jak się dowiadujemy, zmarła dziś w nocy w szpitalu miejskim, na skutek ran postrzałowych w pierś i żołądek, ofiara krwawego zajścia przy ul. Franciszka Ratajczaka 33, p. Oroszowa.

Jak już donosiliśmy, ś. p. Oroszowa została w niedzielę w południe dwukrotnie postrzelona podczas sprzeczki przez por. intendentury Płachtę. (k)

Policjant zesłabł — więzień zbiegł

Publiczność ułatwia więźniowi ucieczkę

Dzisiaj o godz. 12 przeprowadzał posterunkowy 4 komisarjatu aresztanta z więzienia przy ul. Młyńskiej do sali rozpraw sądu apelacyjnego przy ul. Pocztowej. Na placu Sapieżyńskim posterunkowy, który od dłuższego czasu chorował na nerwicę serca, dostał ataku. Skorzystał z tego więzień, który po zrzuceniu płaszcza zaczął uciekać.

Posterunkowy, mimo bólu, począł ścigać więźnia, jednakże zwiększający się atak nerwowy, pozwolił niestety aresztantowi ucieć.

Charakterystycznym jest fakt, że publiczność, zamiast pomóc policjantowi, zaczęła ułatwiać ucieczkę więźniowi, ona też ponosi w wielkim stopniu winę, że aresztant zdołał zbiec.

Posterunkowego odwieziono do Pogotowia Ratunkowego (tel. 55-55) gdzie mu udzielono pierwszej pomocy. (k)

Nowy kanonik

Jak informowaliśmy w rannem wydaniu J. Em. ks. kardynał-Prymas zamianował gremjalnym kanonikiem poznańskiej kapituły metropolitalnej ks. dziekana Kaźmierza Szreybrowskiego, proboszcza parafji gostyńskiej. Nowy kanonik wraca do Poznania, w którym jako mansjonarz przy kościele Bożego Ciała rozpoczął swoją działalność duszpasterską po święceniach kapłańskich w 1904 r. Później objął probostwo w Odolanowie, skąd został w 1924 r. przeniesiony do Gostynia. — Niedawno temu został zamianowany dziekanem dekanatu gostyńskiego. Ks. kan. Szreybrowski liczy obecnie 53 lat i jest jednym z tak licznych u nas kapłanów z powołania, pracujących gorliwie, sumiennie i z pożytkiem w winnicy pańskiej, a mających zawsze czas i ochotę do pracy obywatelskiej i narodowej. Nowomianowanemu dygnitarzowi przesyłamy serdeczne życzenia błogosławieństwa Bożego w pracy na nowym odcinku.

Bogaty dorobek długoletniej pracy

Zwiedzajcie wystawę owadów i motyli

Z pewnem uczuciem zdziwienia należy stwierdzić fakt małego zainteresowania się szerszego społeczeństwa, a zwłaszcza młodzieży szkolnej przepiękną i bogatą wystawą owadów i motyli naszej rodaczki i podróżniczki p. Isaakowej, mieszczącą się w gimn. Bergera przy ul. Strzeleckiej.

Kto interesował się choć trochę przyrodą, temu nazwisko p. Isaakowej znane jest od szeregu lat jako chlubnie zapisane w dziedzinie naszych nauk przyrodniczych. Niestrudzona badaczka i niczem niezrażona podróżniczka, zapuszcza się w głąb lasów dziewiczych, by wyrwać tym odwiecznym puszczom ich tajemnice i dać szerszemu ogółowi możność poznania tych przedziwnych i wprost fantastycznych owadów tropikalnych. Wystarczy choćby spojrzeć na subtelne i delikatne cieniowanie ubarwienia egzotycznych motyli, aby zrozumieć, ile wyrafinowanej finezji i smaku artystycznego posiadał Twórca, stwarzając tak nieprawdopodobnie piękne okazy fauny podzwrotnikowej, dochodzące nierzadko do wielkości dwóch dłoni. Niesamowite również wywierają na zwiedzających wrażenie ogromne pająki, skóry wężów, dochodzące do kilkumetrowej długości, oraz czaszki egzotycznych zwierząt czworonożnych. Jeżeli dodamy do tego zbiór niektórych sprzętów domowych oraz części ubioru Indjan, ich broń (łuki, zatrute strzały, lasso), kolekcję ptaków podzwrotnikowych oraz fotografje, będziemy mieli całokształt tej bardzo interesującej wystawy. Zaznaczyć jeszcze należy, że zbiór p. Isaakowej należy do najbogatszych w Polsce. T. W.

O naprawę drogi pod Starołęką

Droga prowadząca od Starołęki do wsi Sasinowa doprasza się wprost o naprawę.

Przy końcu drogi brukowanej tuż za Starołęką wjeżdża się w morze błota, które podtrzymuje stale strumyczek źródlany przepływający przez drogę. Dalej, pomijając mniejsze i większe wyboje oraz cuchnące bagna, natrafia się przy ostrym zakręcie na mostek, pod którym przepływa w głębokim jarze rzeczka Głuszynka. Liche poręcze, słaba ochrona spadzistych skarpów, gliniaste błoto przed i za mostkiem, wszystko to idealne wprost warunki dla katastrofy. Tu właśnie miała miejsce poważna katastrofa dorożki samochodowej. Dalsze groźne miejsce, to skręt u wsi Wiorek. Tutaj stromy brzeg do Warty bez wszelkiej ochrony, zakręt drogi w miejscu spadzistem grozi przy mroźnej lub dżdżystej pogodzie każdemu pojazdowi spadkiem do Warty.

Pomijając już korzyści, jakie powstałyby dla okoliczn. majątków jak Rogalin, Rogalinek, Głuszyna Leśna i t. d., z łatwej komunikacji na uregulowanej, wybrukowanej drodze z Poznania, przy transportach płodów rolniczych, względnie korzyści dla komunikacji samochodowej w celach wycieczkowych do pięknych lesistych okolic Głuszyny i Rogalina, wystarczy rzucić okiem na mapę komunikacyjną okolicy Pozannia, a każdy bezstronny przyzna, iż w 13 roku niepodległości Polski tolerujemy celowo złą gospodarkę zaborcy w czysto polskiej okolicy Poznania. Może te uwagi skierowane pod adresem władz miarodajnych, przysłużą się do większego zainteresowania odpowiednich czynników tym fatalnym stanem dróg. (z)

Prok. Konieczny contra dyr. Mączyński

Dzisiaj zakończyła się w sądzie grodzkim rozprawa prok. Koniecznego przeciwko dyr. Mączyńskiemu, który zarzucił swego czasu prok. Koniecznemu, że dokumenty przedstawione przez niego na dowód udziału w walkach pod Lwowem, są nieprawdziwe.

Ponieważ dyr. Mączyński nie mógł przeprowadzić dowodu prawdy, sąd po przesłuchaniu świadków pp. Święcickiego, Sarnowskiego, płk. Mączyńskiego i dr. Garbienia, wydał wyrok skazujący oskarżonego na 3 tygodnie aresztu.

Prokurator domagał się 1 roku więzienia. (z)

Za sprzeniewierzenie 150.000 zł

Zenon Bembnowski, dzierżawca wolnego składu soli, zasądzony został po dwudniowej rozprawie za sprzeniewierzenie 250 tys. zł na rok więzienia.

Szczegóły podamy jutro. (z)

Kradzież koni i krów

Skradzione, w jednej z ostatnich nocy, 4 konie z stajni p. Andrzeja Paetza w Skórzewie, znaleziono w lesie w Puszczykowie. Niewyśledzeni dotąd sprawcy pozostawili je w lesie przywiązane do drzew.

W Głuszynie Leśnej pod Poznaniem skradziono dwie krowy z zabudowań robotników Kołodziejczaka i Ratajczaka. Złodzieje uszli z zdobyczą niepoznani. (k)

Do Czytelników naszych!

Zdarza się, że ten i ów z Szanownych Czytelników nie otrzymuje regularnie „Kurjera Pozańskiego", w następstwie czego mógłby zarzucić nam niedbalstwo. Prosimy zatem o powiadomienie nas każdorazowo i jak najspieszniej o wszelkich niepunktualnościach lub innych usterkach w dostawie naszego pisma a postaramy się o ich usunięcie. Wszyscy Czytelnicy nasi otrzymywać winni „Kurjera Poznańskiego" regularnie i punktualnie.

Administracja Kurjera Poznańskiego

Poznań, św. Marcin 70.

KALENDARZYK

Piątek, 15 kwietnia 1932.

Słońce: wschód 4.56 — zachód 18.51 — długość dnia 13 godzin 55 min.
Księżyc: wschód 11.29 — zachód 3,10 — po pierwszej kwadrze.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 4 st. C. Pochmurno. — Wiatr północno-wschodni. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 9 st. Cels., najniższa plus 3 st. Cels. — Ilość opadu 4 mm.
Przepowiednia pogody na sobotę: Pogoda w dalszym ciągu naogół zmienna; stopniowy wzrost temperatury, a w ciągu dnia nieznaczne wyjaśnienie.
Kal. rzk.: Krescenty — jutro Lambert M.
Kal. słow.: Wacław Bł. — jutro Nosisław.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Białym Orłem, Stary Rynek 41 — Apteka Św. Piotra, ul. Półwiejska 1. — Apteka Św. Marcina, ul. Fr. Ratajczaka 12. — Apteka Śródecka, Rynek Śródecki 1.
Wilda: Apteka „Fortuna", Górna Wilda 96 — Apteka przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3.
Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickiewicza 22 — Apteka „Pod Opatrznością Boską", ul. Dąbrowskiego 76.
Łazarz: Apteka p. Plucińskiego, ul. Marszałka Focha, narożnik ul. Niegolewskich.
W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Nabożeństwo w kościele S. S. Karmelitanek Bosych** (ul. Niegolewskich 23). Dnia 17 bm., w niedzielę, w święto Opieki św. Józefa, msze św. o godz. 7,30, i 9. Suma z kazaniem i wystawieniem Najśw. Sakramentu o godz. 10. Po południu o godzinie 5 uroczyste nieszpory z kazaniem i wystawieniem Najśw. Sakramentu.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Poznański Oddział Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych.** Dnia 17 bm. o godz. 11 odbędzie się w sali restauracji „Continental" zebranie miesięczne. Zarząd prosi członków o liczny udział.

— * **Sodalicja Zawodowych Pielęgniarek i Higjenistek** urządza następne zebranie w niedzielę 17 bm. o godz. 19,30 w salce Bibljoteki Sodalicyjnej ul. św. Marcin 69, podw. Msza św. sodalicyjna tegoż dnia o godzinie 8 w kaplicy Sióstr Elżbietanek przy ul. Łąkowej. Sposobność do spowiedzi św. rano przed mszą świętą.

ŻYCIE SOKOLE

— * **Tow. Gimnast. „Sokół" Poznań III (Wilda)** wzywa wszystkich druhów do apelu gniazdowego, który odbędzie się w piątek 15 bm. o godzinie 19,30 na sali gimnastycznej przy ul. Generała Prądzyńskiego.

— * **Otwarcie Wystawy Robót Ręcznych** gniazda żeńsk. Poznań XII (Śródmieście) w dawn. lokalu Philipsa — Pasaż Apollo — wejście obok kina Metropolis — w dniach od 16 bm. do 23 bm. włącznie, nastąpi w sobotę 16 bm. o godz. 17. Wstęp dowolny.

Otwarcie poprzedzi msza św. na pomyślność wystawy w kościele św. Józefa, w jutrzejszą sobotę o godzinie 8,30. Druchny z gniazd poznańskich uprasza się o liczny udział w nabożeństwie.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Herbatka artystyczna.** W sobotę, 16 bm. odbędzie się staraniem Stow. Pań Św. Wincentego a Paulo dzielnicy Św.-Łazarskiej, druga herbatka artystyczna w sali cukierni Dobskiego. Początek o godzinie 20. Wstęp tylko 1 zł. Program przewiduje udział wybitnych sił literackich i artystycznych, a mianowicie prof. Balickiego, dr. Kollera, p. Łucji Pieprzówny, śpiewaczki estradowej, przy akompanjamencie p. Andersa, p. Brackiej, artystki teatr. pozn., prof. Broniewskiego oraz red. Gerzabka. Stow. Pań zaprosiło również klub poetycki „Prom", którego członkowie pp. Herbert, Kapuściński, Kosko, Morski i Przyłuski wygłoszą własne recytacje.

— * **Koncert z przedstawieniem amatorskiem.** Koło Śpiewackie im. Bol. Dembińskiego w Poznaniu urządza w przyszłą niedzielę 17 bm. na sali Domu Królowej Jadwigi wieczornicę, na której program składają się występy śpiewacze i przedstawienie amatorskie. — Odegraną zostanie operetka Fredry „Nocleg w Apeninach". Początek o godz. 20.

— * **Staraniem Chóru Marjańskiego przy kościele Ks. Ks. Salezjanów** odbędzie się w niedzielę, dnia 17 bm. o godz. 18,30 na sali Boulevard przy pl. Nowomiejskim wieczornica. W programie dwie arcywesołe komedje, występy orkiestry piórkowej, monologi i kuplety. Po przedstawieniu wieczorek taneczny.

Dla oczyszczenia krwi pijcie rano przez kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka Józefa"** nw 9905

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Komisja Turystyczna Automobilklubu Wielkopolskiego** przypomina o wycieczce do Bydgoszczy, która się odbędzie w niedzielę, 17 bm. z okazji otwarcia sezonu sportowego przez Automobilklub Pomorski. Zbiórka uczestników w lokalach klubowych przy ul. Matejki nr. 50 o godz. 8 rano. Odjazd o godz. 8,15.

— * **Tow. Młodych Przemysłowców** urządza w niedzielę, dnia 8 maja całodzienną wycieczkę do Gniezna celem zwiedzenia katedry oraz osobliwości grodu Lecha. Poza tem jest przewidziane zwiedzenie Uniwers. Ludowego w Dalkach. Przejazd koleją do Gniezna i z powrotem 5 zł. Zgłoszenia uczestników wycieczki, w której mogą również brać udział członkowej rodziny, przyjmuje do d. 25 bm. prezes Tow. p. Jan Zabłocki, ul. Wodna 2. Bliższe szczegóły i program wycieczki poda zarząd na zebraniu plenarnem d. 25 bm.

— * **Z życia Stowarzyszeń Młodzieży.** Dowiadujemy się, że znane Obywatelstwu naszego grodu ze swej ruchliwości Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Poznań-Fara, dawniejsze Towarzystwo Terminatorów pod wezw. św. Alojzego, założone przez ks. Józefa Kłosa, obecnie infułata, obchodzi w miesiącu czerwcu rb. uroczyście swe 35-lecie. Bliższe szczegóły obchodu, który zapowiada się bardzo okazale, podamy jeszcze.

— * **Bajeczna zabawa dla naszej młodzieży** zapowiada się w niedzielę 17 bm. w sali Amarantowej przy ul. Słowackiego nr. 19-21 od godz. 15—21. Staraniem Bratniej Pomocy Studentów Poznańskiego Instytutu Muzycznego będzie i loterja fantowa i poczta japońska i barwny korowód, oraz dużo innych atrakcyj i miłych niespodzianek. O godz. 17 odbędzie się pokaz rytmiki w wykonaniu najmłodszych uczennic p. prof. Wiechowiczowej. Przytem doskonały podwieczorek, obfity i tani bufet z wybornemi przysmaczkami i dobra muzyka zapewniają spędzenie popołudnia miło i wesoło. Czysty dochód przeznaczony jest na cel Bratniej Pomocy P. I. M.

— * **Wycieczka do Grodziska.** W niedzielę 17 bm. udaje się do Grodziska wycieczka Polskiego Tow. Krajoznawczego Oddz. w Poznaniu, w celu zwiedzenia tamtejszych słynnych na cały świat browarów grodziskich, istniejących od 4 wieków. Poza tem wycieczka zwiedzi kościół parafjalny w Grodzisku, bogaty w dzieła sztuki z wieków średnich i późniejszych. Bilet kolejowy Poznań—Grodzisk 3 kl. — 3,80 zł, 4 kl. — 3 zł. Odjazd o godz. 8,10, powrót o godz. 14,15. Zbiórka na dworcu głównym na 15 min. przed odejściem pociągu. Wycieczka odbędzie się bez względu na pogodę. Prowadzi p. Jaśkowiak.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Nie samobójstwo, lecz nieszczęśliwy wypadek.** W sprawie zaczadzenia przy ul. Górczyńskiej 7, p. Józef Czupiał wyjaśnia nam, że padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku. Był chory i usiłował rano zgotować sobie na maszynce gazowej herbatę walerjanową. Przy zapalaniu gazu zasłabł jednak i upadł, tracąc przytomność, przyczem poranił sobie głowę. Z braku pomocy zemdlony pozostał w kuchni, a ulatniający się gaz wywołał zaczadzenie, które na szczęście zauważono. Liczne zapałki leżące w pobliżu kotliny gazowej i inne szczegóły świadczą wymownie o tem, iż było to zasłabnięcie nagłe, a nie usiłowane samobójstwo (k)

— * **P. Franciszek Czysz,** ul. Słowackiego 34, prosi nas o zaznaczenie, że nie jest identyczny z aresztowanym w związku z procesem komunistycznym Franciszkiem Czyszem.

— * **Z targu.** nDia 15 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3.00—3.20 zł; masła mleczarskiego 3.20—3.40 zł; twarogu 0.60—0.80 zł; mendel jaj 0,90—1.00 zł; litr śmietany 1,60—1.80 zł; litr mleka pełnego 20—24 gr; za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1.40 do 1.60 zł; słoniny wędzonej 2.00—2.20 zł; wieprzowiny 1.40—2.00 zł; wołowiny 1.00 do 1.80 zł; cielęciny 1.20—1.80 zł; skopowiny 1.60—2.60 zł; koziny 0.90—1.40 zł; smalcu 2,60—2.80 zł; za drób: kura 2.50 do 4.00 zł; perlica 3.00—3.50 zł; kaczka 3.00 do 5 zł; gęś 7—11 zł; para gołębi 1.20 do 1,50 zł; królik 1,30—1,60 zł; bażant 4,50 zł;

za ryby: 1 kilogram karpia 3.20 do 3,40 zł; iina 3,20—3.40 zł; okonia 1.20—1,60 zł: karasia 2.00—2.80 zł; białych ryb 0.80 do 1.60 zł: sandacza 4.00—5.00 zł; 1 kg leszcza 2.40 zł: 1 kg suma 2.40 zł; 1 kg szczupaka 2,80—3,20 zł; za ryby śnięte 60—80 gr; mniej. Placono za jarzyny: 1 kg ziemniaków 6—8 gr; cebuli 0.30—0.40 złotych; szpinaku 60—70 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 groszy; 1 kilogram bobu 1.20 zł; główka włoskiej kapusty 15—30 gr; białej 15—30 gr; modrej 30—50 gr; 1 kalafjor 0.30—1.00 zł; 1 kg kalarepy 0.20 zł; 1 kg marchwi 20 do 30 groszy; brukwi 20 groszy; seleru 40—50 gr; pietruszki 30—50 gr; pory 40—50 gr; brukselki 60 groszy; owoce: 1 kilogram jabłek 1,00 do 1,60 złotych; owoców suszonych 0.80—2.00 zł; grzybów suszonych 4.00—8.00 zł; 1 kg świeżych śledzi 0.80—0.90 zł; 1 kg rabarberu 0.80 do 1,20 zł; 1 pęczek rzodkiewek 10—20 gr; główka zielonej sałaty 20—25 gr. — Targ ożywiony. Ceny bez zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Nagłe zwarcie przewodów w „Uśmiechu".** Podczas seansu filmu „Jad pokusy miłosnej" w kinoteatrze „Uśmiech" przy ul. Marszałka Focha powstało w czwartek duże zaniepokojenie wśród publiczności. W czasie wyświetlania trzeciego seansu pojawił się na ekranie nagły błysk czerwonego światła. Wśród publiczności powstało zdenerwowanie, które jednak prędko ustąpiło, gdyż wkrótce usunięto przeszkodę i okazało się, że nie stało się nic poważniejszego. Nastąpiło nagłe zwarcie przewodów elektrycznych, groźne w swoim początku, niewinne jednak w swem zakończeniu. Po uspokojeniu się publiczności film wyświetlano w dalszym ciągu już bez żadnych przeszkód. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Podczas kradzieży kieszonkowej.** W pobliżu kinoteatru „Słońce" przytrzymano na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej niejakiego Mieczysława Ziętka (ul. św. Rocha 1). Ziętek usiłował zabrać torebkę p. Irenie Jackowskiej (ul. Rzeczypospolitej 3). (k)

— * **Ujawnienie sprawców kradzieży.** W dochodzeniach prowadzonych w sprawie kradzieży dokonanej w styczniu r b. ze szkodą p. Alfonsa Ludwika (Dolna Wilda 76) i p. Bernarda Nogaja (ul. Szwajcarska 5), ujawniono już sprawców. Są nimi: Bolesław Dolata (ul. św. Wawrzyńca 38) i Marjan Maśkiewicz (ul. Dąbrowskiego 90). Złodziejom odebrano skradzione rzeczy i zwrócono poszkodowanym. (k)

Z Torunia

Co będzie z teatrem? — 6 kościotrupów na ul. Traugutta — Niebezpieczeństwo powodzi minęło — Dwie dzieciobójczynie przed sądem

Toruń, 14 kwietnia.

W ub. środę odbyło się zwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej. Jednym z głównych punktów obrad była sprawa teatru. Nadzieje znalezienia przez korporacje miejskie możności zaoszczędzenia w budżecie 12 000 zł na subwencję dla teatru zawiodły. Rada Miejska, nie widząc drogi wyjścia, skreśliła subwencję gotówkową, pozostawiając jedynie świadczenia rzeczowe dla teatru. Dalsze istnienie teatru w tych warunkach wydaje się wątpliwem.

* * *

Podczas prac ziemnych nad Wisłą przy ul. Traugutta wykopali robotnicy 6 szkieletów ludzkich, które za zezwoleniem prokuratora przewieziono i pogrzebano na cmentarzu magistrackim, przy ul. Grudziądzkiej.

W sprawie tej prowadzi się obecnie dochodzenia, które mają wykazać, czy zachodzi tu odkrycie jakiegoś starego cmentarza, czy też kryje się tu może jakaś, owiana mrokami przeszłości tragedja 6 istot ludzkich.

* * *

Powódź wiosenna poczyna ustępować. W ciągu ub. doby woda na Wiśle opadła prawie o pół metra. Dziś rano stan wody w Wiśle wynosił plus 4,73 mtr. Z mętnych wód Wisły zaczyna się wyłaniać powoli, pogrążone od kilku dni w wodzie, Nadbrzeże.

* * *

Na ławie oskarżonych sądu okręgowego zasiadły dwie dzieciobójczynie: Marta Osińska z Biskupic i Jadwiga Gałkówna. Pierwsza udusiła swe dziecko, druga otruła swoje esencją octową. Sąd uznał obie winne zbrodni zabójstwa i skazał każdą z nich na 2 i pół roku więzienia. J. K.

Nasi korespondenci donoszą

Z WIELKOPOLSKI

— * **Mogilno.** (Zerwanie pieczątek.) Przed tut. sądem grodzkim odbyła się rozprawa karna przeciw p. G. Kuszowej o zerwanie pieczątek urzędowych z zajętych mebli oraz zniszczenie kopji protokołu asekuracyjnego Urzędu Skarbowego. Sąd skazał p. Kuszową na 200 zł grzywny i koszty.

— (Zlikwidowanie szajek złodziejskich.) Na terenie powiatu mogileńskiego nieznani złodzieje wykonywali kilkanaście włamań i kradzieży. Policji trzemeszeńskiej udało się po długich dochodzeniach odnaleźć ślad złodziei we wsi Miaty, gdzie ujęto Antoniego i Stanisława Starostów z Zielenia i Karola Gorczyńskiego oraz żonę jego z Miat, dalej Pasera Feliksa Wejchana z Szydłowa. — Miejscem, z którego złodzieje dokonywali częstych wypadów, była zagroda rolnika L. Konieczki, właśc. 60-morgowego gospodarstwa w Lulkowie pod Trzemesznem, gdzie także po mozolnych dochodzeniach przytrzymano całą szajkę złodziejską. (mm)

— * **Margonin.** (Krwawy spór.) Od dłuższego czasu istnieje spór między rybakiem Borowiczem z Margonina, a b. dzierżawcą jeziora margonińskiego B. Winkowskim z Rybowa, o stodołę, stojącą na osadzie rybackiej, należącej do Dyrekcji Lasów Państw. w Poznaniu. Ostatecznie wydała Dyrekcja Lasów Państw. orzeczenie, podług którego stodoła sporna jest własnością Winkowskiego, który może sobie ją rozebrać i zabrać. W dniu 11 bm. przybył Winkowski z gosp. Bolczykiem z Młynar, który tę stodołę od W. kupił, i z kilkoma robotnikami, aby stodołę zabrać. Borowicz znajdował się chwilowo na jeziorze przy połowie ryb. Skoro tylko dowiedział się o rozpoczętej rozbiórce stodoły, przybiegł natychmiast z bratem swoim na miejsce i zawezwał robotników do zaprzestania rozbiórki, a gdy robotnicy wezwania usłuchali i zeszli na dół, obydwaj „bohaterzy" braciszkowie Borowicze z drągami i siekierami rzucili się na Bogu ducha winnych robotników i jednego z nich w iście bestjalski sposób zmasakrowali, tak, że robotnik ten nazwiskiem Wojtecki z Margonina, podług orzeczenia lekarza conajmniej trzy miesiące poleżeć będzie musiał w szpitalu, o ile nie zajdą gorsze komplikacje. Pobity robotnik ma złamaną w jednem miejscu prawą rękę, w drugiem miejscu przetrąconą, a ponadto połamane żebra od uderzenia siekierą. — Sprawa została już skierowana do prokuratora, który niewątpliwie zajmie się bliżej bohaterskimi rybakami.

— * **Ostrzeszów.** (Wiadomości kościelne.) Parafję giżycką, po zamordowanym w sposób bestjalski proboszczu, księdzu Żurawskim, oddały władze duchowne w administrację dziekanowi Sucharskiemu z Grabowa. —

Probostwo w Rogaszycach, opróżnione przez księdza proboszcza Kolkiewicza, który objął parafję w Granowie, obejmie od 1 lipca ks. Kucner Albin, wikarjusz w Śmiglu.

— (Znalezienie noworodka.) W rowie nad drogą w Królewskim gminy Rogaszyce znaleziono ubiegłej środy noworodka płci żeńskiej.

— (Legalizacja narzędzi mierniczych.) Wtórne legalizowanie narzędzi mierniczych przez lotny Urząd Miar odbywa się w Ostrzeszowie w czasie od 8 do 30 kwietnia 1932 r. Urzędowanie i legalizacja odbywa się codziennie od godz. 8 do 13 w lokalu „Strzechy". Legalizacji podlegają wszystkie miary i wagi przenośne.

— (Z Komunalnej Kasy Oszczędności.) Starosta powiatu kępińskiego ogłasza, że Komunalna Kasa Oszczędności powiatu ostrzeszowskiego nie zostanie do 1 stycznia r. b. zlikwidowana i Zarząd oraz władze nadzorcze pełnić będą bez zmiany swoje funkcje.

— (Z życia harcerzy.) Celem moralnego i materjalnego poparcia organizacyj harcerskich powstało w ostatnich dniach w Ostrzeszowie Koło Przyjaciół Harcerzy. Ruch harcerski pod wytrawnem i pełnem zapału kierownictwem prof. Balcarka z Seminarjum Państwowego w Ostrzeszowie rozwija się doskonale i ma już w swojej kronice istnienia piękne i chlubne karty. Corocznie urządza harcerstwo w czasie wakacyj obozy letnie, a rodzice chętnie posyłają swoją dziatwę i oddawają pod troskliwą opiekę kierownika. W roku bieżącym przygotowuje drużyna obóz letni w Krynicy. Społeczeństwo tutejsze niewątpliwie poprze tę pożyteczną pracę.

— (Stacja opieki.) Utworzoną przed kilku laty przez korporacje miejskie i przez miasto utrzymywaną stację „Opieki nad Matką i Dzieckiem" przejął w tych dniach Zarząd Kasy Chorych. Stacja w dalszym ciągu działa swojemi poradami, wydawaniem sterylizowanego mleka dla niemowląt itp. zapobiegawczo, oraz wydaje kąpiele świetlne lampą kwarcową i soluksem dla nadwyrężonych organizmów. (op)

Żerków

Agencję Kurjera Poznańskiego przejął z dniem 1 kwietnia 1932 roku p.

Wojciech Latusek

Żerków

Zamówienia oraz przedpłatę na maj i dalsze miesiące, prosimy uskuteczniać odtąd tylko u **p. Latuska.** Powyższa agencja przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych bez żadnych dopłat.

Ustąpienie dyr. Bendy

Toruń, 14 kwietnia.

Jak się dowiadujemy, dyr. Teatru Toruńskiego, p. Karol Benda zamierza z dniem 1 maja opuścić zajmowane stanowisko. Kierownictwo teatru objąłby reżyser p. Ryszard Wasilewski. Społeczeństwo toruńskie przyjęło wiadomość o ustąpieniu dyr. Bendy z szczerym żalem.

Odwołanie delegata ministerstwa

Bydgoszcz, 14 kwietnia.

Dowiadujemy się, że w dniu wczorajszym nadeszło do Magistratu urzędowe odwołanie delegata ministerstwa skarbu przy Magistracie, p. Zygmunta Ukielskiego. Sprawa odwołania delegata była aktualną już od kilku tygodni.

Znowu samobójstwo kupca

W związku z notatką p. t. „Znowu samobójstwo kupca" zamieszczoną w nr. 149 czasopisma „Kurjer Poznański" otrzymujemy od izby skarbowej następujące pismo z prośbą o zamieszczenie:

„Nieprawdą jest, że „Sztugała popełnił samobójstwo w wyniku rozpaczliwego położenia w związku z podatkami, które miał do płacenia", natomiast prawdą jest, że Urząd Skarbowy w Obrnikach przeciwko ś. p. Franciszkowi Strugale żadnej czynności egzekucyjnej nie prowadził, gdyż Zmarły nie posiadał zaległości w podatkach państwowych. Prawdą jest dalej, że podatek przemysłowy za rok 1930 został przez wyżej wymienionego uiszczony dobrowolnie w dniu 20 maja 1931 r. i że od podatku dochodowego za r. 1931 ś. p Fr. Strugała wolny był na podstawie art. 27 ustawy o państwowym podatku dochodowym."

Tragedja jednego inwalidy

Od jednego z inwalidów wojennych z Dopiewca otrzymujemy rozpaczliwy list, który poniżej ogłaszamy w wyjątkach, przekonani, że nie jest wypadek odosobniony i że kompetentne czynniki zajmą się dolą człowieka, który woła o ratunek do opinji publicznej.

„Mam lat 32. Z tego 12 spędziłem w wojsku, t. j. na wojnie i w służbie zawodowej. Z wojny światowej wyszedłem ciężko ranny. W grudniu 1930 r. wniosłem prośbę o przyznanie mi renty inwalidzkiej. W odpowiedzi zażądano odemnie dwóch naocznych świadków, którzyby zeznali pod przysięgą, że zostałem ranny. O takich świadków nie mogę się wystarać. Nie pamiętam, kto był obok mnie w tyraljerze, kiedy padłem bezprzytomny na ziemię, podwójnie ranny. Zresztą była to zbieranina: Austrjaków, Rusinów, Polaków, Węgrów i t d. Mam tylko świadków, którzy leżeli ze mną w szpitalu. Ale to nie starczy.

„Zwróciłem się w innym kierunku po pomoc. Mianowicie jako inwalida wniosłem podanie do izby skarbowej o przyznanie mi jakiejś koncesji. Sprzedałem ostatni płaszcz, by zapłacić znaczki stemplowe na to podanie, wynoszące 27,90 zł. Po 11 (!) miesiącach otrzymałem odpowiedź odmowną z tem, że mogę się „odwołać w przeciągu dni 14 i odwołanie ostemplować". (!)

„Płaszcza już nie mam na opłacenie znaczków stemplowych, więc czyż mam pomocy szukać w Warcie?"

„Akademikom wstęp wzbroniony"!

Echa dymisji dyrektora Pacholskiego w Kaliszu

Piszą nam z Kalisza (Kr.):

Jak to już donosił „Kurjer Poznański", władze szkolne zdymisjonowały nagle, w związku z zajściami antyżydowskiemi, cenionego pedagoga, dyrektora gimnazjum im. Asnyka p. Pacholskiego. W jego miejsce mianowano p. o. dyrektorem p. Wojtaszewskiego. Nowy dyrektor wydał zarządzenie następującej treści:

„Od dnia 5 kwietnia 1932 r. wstęp do gimnazjum akademikom wzbroniony". Na podstawie tego zarządzenia woźni, mający w tym celu specjalne instrukcje, wypraszają akademików za drzwi.

Społeczeństwo kaliskie zadaje sobie pytanie, w jakim celu wydano tego rodzaju zarządzenie. Odpowiedź narzuca się sama: Dzisiejsi akademicy — to wychowankowie zdymisjonowanego dyrektora. Chodzi o to, aby młodzież szkolną izolować przed wpływami ludzi, którzy dotkliwie odczuli, znając nieocenioną wartość b. dyr. Pacholskiego jako pedagoga, jego dymisję i, co ważniejsze, dają temu przy każdej sposobności wyraz.

W ten sposób w żadnym razie nie zatrze się przykrego wrażenia, jakie siłą rzeczy sama młodzież szkolna musiała odnieść po dymisji swego dyrektora, ani tem mniej nie uchroni się jej od wpływów starszych kolegów - akademików i społeczeństwa. Młodzież szkolna nie powinna być krytyczne wobec zarządzeń władz. Ale w takim razie należy postępować tak, by nie prowokować uczuć tej młodzieży i jej zdrowego instynktu. W żadnym zaś razie nie można oczekiwać dobrych rezultatów po zarządzeniu, które, wzbraniając akademikom wstęp do gimnazjum, samo w sobie jest prowokujące i — niepoważne.

Z Gdyni

Pożyczka dla miasta — Liczba pasażerów polskich statków transatlantyckich

Komisarjat rządu otrzymał z „Banku Zachodniego" pożyczkę w sumie 2 miljonów złotych. Pożyczkę bank udzielił Gdyni z własnych funduszów na okres jednego roku z oprocentowaniem netto 10 procent. Termin płatności wyznaczono na dzień 9 kwietnia 1933 roku.

Ponieważ miasto Gdynia nie ma odpowiednich źródeł dochodów, minister skarbu zobowiązał się, że w budżecie państwowym na rok 1933/34 będzie wstawiona dla Gdyni dotacja w wysokości 2 milj. zł, którą wpłaci się, jako zwrot pożyczki, do kasy „Banku Zachodniego".

Procent w sumie 200 000 zł płacić ma Gdynia z bieżących dochodów. — Suma ta jest płatna w czterech kwartalnych ratach zgóry. Pierwszą ratę, 50 000 zł. potrącił bank przy wypłacie pożyczki.

Pożyczka ma służyć na pokrycie finansowych zobowiązań miasta i w pewnej mierze na inwestycje drogowe. Zaznaczyć należy, że zaciągnięta została na bardzo wysoki procent, krótki termin i bez upoważnienia rady miejskiej.

* * *

W związku z odbywającemi się konferencjami towarzystw żeglugi transatlantyckiej, prasa zagraniczna zamieszcza dane, dotyczące przewozu pasażerów przez poszczególne przedsiębiorstwa w latach 1930 i 1931. Ogólnie ruch pasażerski przez Atlantyk zmniejszył się o 31 prcoent. W roku 1930 było razem 1 002 353 pasażerów wobec 685 248 w roku ubiegłym.

„Polskie Transatlantyckie Tow. Okrętowe" (Gdynia-America Line) przewiozła w roku 1930 — 12 117 pasażerów, wobec 8 241 w roku ubiegłym. W roku 1930 największą liczbą pasażerów szczycił się „Cunard Line" (171 393), a w roku ubiegłym „Norddeutscher Lloyd" (117 671). Do największych transatlantyckich towarzystw okrętowych należą jeszcze: „White Star Line", „Canadian Pacific", „French Line" i „Hapag". S. B.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Poznańsko-Pomorskie Koło związku bibljotekarzy polskich odbędzie zebranie naukowe. Wyznaczono je na poniedziałek 18. b. m. na godzinę 20. Zebranie, urządzone w Bibljotece uniwersyteckiej, ma program obrad następujący: 1. Wykład p. dyr. St. Bodniaka p. tyt.: „O katalogowaniu rękopisów bibljotecznych". 2. Komunikaty Zarządu.

Z badań nad dawną prozą polską. Prozą zajmowano się u nas mniej niż poezją. Dobrze się stało, że zwrócił na nią uwagę wileński polonista Kazimierz Kolbuszewski, dając jej charakterystykę w rozprawie wygłoszonej na zjeździe krakowskim im. Kochanowskiego. Prozy renesansu dotąd naukowo nie zbadano. A przecież literatura polityczna, religijna, historyczna, wreszcie obyczajowa i naukowa wieku XVI okazują nagły u nas wzrost prozy, chociaż ta w wiekach średnich się nie rozwijała. Później mieliśmy jednak prozę o charakterze średniowiecznym obok renesansowej, rozwijającej się linją niespokojną i wybuchową. Wyczucie artyzmu jest w tej ostatniej wysokie, jej wzorem jest Cycero. Można życzyć autorowi, by swe głębokie uwagi rozwijał dalej i dostarczył nauce polskiej niezbędnego nam studjum nad prozą renesansową. (T. Gr.)

LITERATURA

Nowele Tomasza Manna, trzy co do liczby, wydała w przekładzie Staffa — redagowana przez Stanisława Wasylewskiego Bibljoteka Laureatów Nobla (Poznań, Wydawnictwo Polskie, R. Wegner) pod ogólnym tytułem „Pan i pies". Opowiadanie, od którego został tomik nazwany, ustępuje w każdym wypadku miejsca „Toniowi Kroeger", która to nowela, z „Buddenbrookami" ściśle spowinowacona, zalicza się, między kapitalne dzieła Manna. O stopniu tego powinowactwa uświadomi czytelnika barwna jak zawsze przedmowa Stanisława Wasylewskiego. Co do „Pana i psa", to drobiazgowo opisane przechadzki z Bauszanem dalekie są od rozciekawienia nas naturą psa i jego życiem. Za dobrze rozczytaliśmy się w życiem drgających kartach Jacka Londona (chociażby „Jerry z Wysp" i „Mick, brat Jerryego"), aby znaleźć żywsze zainteresowanie dla filisterskiego Bauszana. A już „As" Dygasińskiego, słusznie wspomniany w przedmowie, jest arcydziełem. Natomiast żywo wprowadza nas w życie niemieckie, za inflacji markowej, nowela „Nieład i wczesna udręka". Przedwojenny Herr Professor Cornelius, jego bezradność wobec powojennego życia i wobec młodego pokolenia (w którem ma dwoje dorosłych dzieci) jego nieaktualność i obcość w przenicowanym świecie, są narysowane pewną ręką, z bystrej i pogłębionej obserwacji. (ln)

SZKOLNICTWO

Słownik do Homera. Nakładem Książnicy-Atlas ukazał się na półkach księgarskich opracowany przez A. Rapaporta „Słownik grecko-polski do wyboru pieśni Homera". Pomyślany jest jako pomoc szkolna przy czytaniu „Odyssei" i „Iljady". To też przy tłumaczeniu każdego słowa obok wyjaśnienia leksykalnego podane są wyjaśnienia, zaczerpnięte z komentarzy do pieśni Homera. Szczególnie liczne i dokładne są wyjaśnienia geograficzne, przyrodnicze, etnograficzne, dotyczące imion osobowych, terminów, z zakresu rzemiosła i żeglugi. Na wstępie do słownika znajdujemy krótki zarys gramatyki djalektu Homerowego. Jeden rozdział poświęcony jest omówieniu najelementarniejszych praw fonetycznych, które wchodzą w zakres gramatyki porównawczej, nieuwzględnianej dotąd w szkolnej nauce gramatyki języków klasycznych i nowożytnych. Na końcu książki dodano artykulik o budowie okrętów z polskiem słownictwem morskiem oraz szereg ilustracyj z objaśnieniami. (tk)

OCHRONA PRZYRODY

Limby w Tatrach. W ostatnim zeszycie „Jlustracji Polskiej" znajdujemy artykuł p. Jerzego Młodziejowskiego p. t. „Limby w Tatrach. Drzewa, które wymagają najtroskliwszej opieki." Limba (pinus cembra), mająca w nazwach synonimy: kidra, cedryna, kiedryna, sosna syberyjska lub syberyjski cedr rośnie jeszcze gdzieniegdzie w Tatrach masowo, najwięcej na stokach południowych, ale niebrak jej też na polskiej stronie. Niestety, chciwość ludzka wyrządza wielkie szkody przyrodzie przez niszczenie limb. Znany badacz flory polskiej, dr. M. Sokołowski opracował monografję tatrzańskiej limby, w której każde drzewko niemal jest zapisane i opisane. Utworzenie parku narodowego w Tatrach zabezpieczyłoby limbę przed zniszczeniem. P Młodziejowski podaje dokładny opis drzew limbowych, ilustrując go ciekawemi fotografjami. Malowniczy wygląd limby natchnął wielu artystów, którzy limbie poświęcają swe utwory. Wymienia autor m. in. wiersze K. Tetmajera i A. Asnyka, utwory muzyczne Noskowskiego, Szopskiego, Szeligowskiego, Mierzejewskiego. Do artykułu załączona jest mapka, ilustrująca rozmieszczenie limby w polskich Tatrach. (tk)

MUZYKA

Mascagni z przed pół wieku. W San Remo wykonano operę Mascagniego „Pinotta", napisaną lat temu pięćdziesiąt. Dyrygował sam Mascagni, rzecz okazała się interesującą, jak donoszą dzienniki włoskie i była żywo oklaskiwaną.

AMERYKA I SYMFONIKA

Warszawa, 13 kwietnia.

Odkąd Toscanini osiadł w Ameryce jako dyrektor orkiestry symfonicznej i zwłaszcza odkąd objechał triumfalnie Europę ze swoim zamorskim zespołem, stało się jasnem, że „kraj nieograniczonych możliwości posiada takie orkiestry „greatest in the World" i urządził sobie symfonikę na nieznaną u nas stopę życiową. Pionierem tego ruchu stali się, nie tak znów dawno, w Nowym Jorku Niemiec Leopold Damrosch, w Chicago Theodor Thomas. Opera nie cieszy się w Ameryce popularnością, stałych trup jest tylko dwie (Nowy Jork i Filadelfja), gdzieindziej śpiewa się tylko po parę miesięcy, dzięki trupom wędrownym — jak stwierdza w liści z Chicago do „Muzyki" p. Franck Elliot. Za to orkiestry symfoniczne!

Stałe są w Nowym Jorku, Filadelfji, Bostonie, Cincinnati, Detroit, Minneapolis, St. Louis, Los Angeles, San Francisco, Rochester, Syracuse, Portland, Omaha i Seattle. Dziewięć pierwszych liczy od 100 do 110 członków zespołu, reszta od 60 do 70. Ich poziom? Przewyższają, jeżeli idzie np. o Nowy Jork i Boston, wszystkie najsłynniejsze orkiestry europejskie, jak to stwierdzają kapelmistrze ze „Starego Kraju", np. dr. Muck. Miljonerzy rywalizują między sobą w subsydjach i darach. Koncerty symfoniczne są miejscami zbornemi najwytworniejszego towarzystwa. Nie być abonentem takich koncertów, to oznaka towarzyskiej niższości. A dochodów i subsydjów trzeba na gwałt, bo orkiestry są deficytowe i bardzo kosztowne. Nic dziwnego, gdy się zważy gaże. Członkowie zespołu zaczynają swoje pobory od 60 dolarów tygodniowo, koncertmistrze dochodzą do 250. Dyrygent dostaje czasem do 60 tysięcy dolarów za sezon, zaś 20 tysięcy nie jest gażą wygórowaną. Grywa się od października do kwietnia włącznie po salach, dwa razy w tygodniu. Z wiosną wiele orkiestr przenosi się do parków publicznych. Pozatem orkiestry z jednego miasta urządzają gościnne występy w innych środowiskach symfonicznych, istne turnieje, przy których ambicje lokalne dochodzą do szczytu rozpalenia, niby na meczach bokserskich.

Ambicje te, wyrażające się w krociach tysięcy dolarów, składanych jako dary i subwencje, prowadzą do rywalizacji przy budowie coraz nowych „halls" na koncerty i także w „porywaniu" sobie nawzajem cenniejszych artystów Miasta licytują formalnie między sobą wybitniejszych koncertmistrzów i solistów dętych. W orkiestrze Stokowskiego — tak dobrze znanej w Europie z płyt gramofonowych — jest ośmnastu pierwszych skrzypków, a każdy z nich jest koncertmistrzem! Co tygodnia zmieniają się przy pierwszym pulpicie. Tylko jeden znajduje się poza kolejką: pochodzący z Polski Aleksander Hilsberg, który grywa partje solowe „szczególnej wagi", bez względu na porządek wymiany przy pulpitach.

Gdy o muzykach z Polski mowa, to wymienia p. Franck Elliot szczególnie dr. Artura Rodzińskiego, dyrektora orkiestry w Los Angeles. Gdyby nie kontrakt kilkoletni, dr. Rodziński byłby już dawno „uprowadzony" przez inną większą orkiestrę, gdyż wymienia się go jednym tchem z Toscaninim i Stokowskim, nie mówiąc nawet o innych, jak Sergiej Kussewickij, Damrosch, Molinari itd. W Los Angeles odbywają się i koncerty letnie w olbrzymim zbudowanym umyślnie amfiteatrze, który mieści 30.000 słuchaczy i do którego zjeżdżają się ciekawi z całych Stanów. Amfiteatr ten nazywa się Hollywood-bowl.

T. W.

VARIA

Wojskowa przeszłość i teraźniejszość znajduje wszechstronne oświetlenie w zeszytach „Encyklopedji wojskowej", redagowanej przez zasłużonego na polu historji wojskowości autora i organizatora mjr. Ottona Laskowskiego. Zeszyt 11 rozpoczyna już drugi tom tego ciekawego wydawnictwa. Wśród szeregu artykułów z zakresu historji, taktyki, strategji i techniki i organizacji wojskowej przynosi on zasługujące na wyróżnienie rozprawy: o czołgach, czambułach tatarskich, oraz czasopismach wojskowych. Każdy wojskowy, czy to ze służby czynnej, czy też z rezerwy znajdzie w „encyklopedji" pożyteczną i pouczającą lekturę. (J. St.)

Książki nadesłane

Prof. dr. Richard Meckelein: „Polnisches Lesebuch mit Glossar". Berlin. Leipzig 1932. W. de Gmyter.

Ks. Włodzimierz Piątkiewicz: „Prawda o Albertynie". W odpowiedzi p. Wł. Jeśmanowi z Berdowicz i ks. kan. Ad. Abramowiczowi z Białegostoku. Kraków, 1932. **Nakł. Wyd. Księży Jezuitów.**

LIBELT JAKO PARLAMENTARZYSTA

(Karta z przeszłości Wielkopolski)

We Frankfurcie nad Menem i w Berlinie — Koło Polskie najwyższą władzą narodową — Bezwzględna solidarność — Rozprawa Libelta z Bismarkiem — Omal nie rozłam — Przysięga Duńczyków — Spór z arcybiskupem Ledóchowskim — „Pamiętaj, żeś Prymasem Polski" — Walka kulturalna jako kres nieporozumień.

Na jednem z ostatnich posiedzeń oddziału poznańskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego podpisany streścił działalność parlamentarną Karola Libelta, który zasiadał w niemieckiem Zgromadzeniu Narodowem we Frankfurcie nad Menem r. 1848 a w roku następnym oraz w latach 1859 do 1870 w sejmie pruskim. W ostatnich latach swojego zawodu parlamentarnego filozof nasz był prezesem Koła Polskiego w Berlinie. Znany jako gorący zwolennik wszechstronnego zorganizowania Polaków, pod zaborem pruskim żyjących, Libelt wskazywał im Koło Polskie jako najwyższą narodową władzę.

Siła tej władzy wynikała przedewszystkiem z jej bezwzględnej solidarności. O tę zaś bynajmniej nie było łatwo. W pierwszych latach ery konstytucyjnej w Prusach posłowie polscy w Berlinie, mając różne przekonania polityczne i społeczne, reprezentując kierunki do ostateczności z sobą skłócone wypadkami z r. 1846 i 1848, nie mogli się zdobyć na wspólną organizację i utworzenie odrębnej frakcji polskiej w sejmie pruskim, lecz rozbiegli się po różnych stronnictwach niemieckich, by tam, każdy na własną rękę, szukać oparcia dla sprawy polskiej. Bezskuteczność takich poczynań zmusiła ich wreszcie do zbliżenia się wzajemnego, mimo dzielących ich różnic w przekonaniach politycznych. W utworzonem wówczas Kole Polskiem jako naczelną zasadę ustalono bezwzględną solidarność w wystąpieniach na terenie parlamentarnym. Za przykładem posłów poszło z czasem całe społeczeństwo, zdobywając się na ową tak potrzebną w czasach niewoli solidarność międzywarstwową, która siły polskie niezmiernie potęgowała.

Zasady solidarności i stanowiska Koła jako najwyższej władzy polskiej w zaborze pruskim Libelt, jako poseł a potem prezes Koła, bronił usilnie. Nie pozwolił też rządowi pruskiemu wbić klina pomiędzy społeczeństwo polskie a jego reprezentację w Berlinie. Usiłował to uczynić Bismarck w r. 1866, po zwycięskiej dla Prus wojnie z Austrją, stwierdzając, że widocznie społeczeństwo polskie nie podzielało nieprzejednanego w stosunku do rządu stanowiska posłów swoich, skoro żołnierze polscy przelewali za Prusy krew swoją na pobojowiskach czeskich „z męstwem właściwem rasie polskiej". Libelt odpowiedział Bismarckowi, że ponowny wybór tych samych posłów dowodzi ponad wszelką wątpliwość zsolidaryzowanie się z nimi społeczeństwa polskiego.

I tak też było w rzeczywistości. — Świetna rozprawa Libelta z Bismarkiem została przyjęta przez Polaków z uznaniem. Niebawem jednak, w r. 1867, Libelt sam niebacznie doprowadził niemal do zupełnego zerwania tej solidarności pomiędzy społeczeństwem a Kołem.

Chodziło o przysięgę posłów duńskich z północnego Szlezwigu na konstytucję pruską. Duńczycy chcieli ją złożyć z zastrzeżeniem, że przysięga ich będzie ważna dopiero wówczas, gdy w plebiscycie, przewidzianym w artykule V traktatu pruskiego z roku 1866, ludność północnego Szlezwigu opowie się za Prusami. Duńczycy bronili wówczas niewątpliwie praw narodowości. Wobec tego zdawałoby się, że nie mogło być żadnej wątpliwości co do stanowiska Koła Polskiego w tej sprawie. A jednak Koło wystąpiło przeciw Duńczykom, a prezes jego, czyli Karol Libelt, uzasadniał w komisji stanowisko to powoływaniem się na „naszą", t. j. pruską konstytucję i pouczał Duńczyków, że jako posłowie reprezentują „cały naród pruski", a nie tylko północny Szlezwig.

W Wielkopolsce zerwała się niebywała burza przeciw Kołu Polskiemu i Libeltowi. Oburzenie ogarnęło wszystkie warstwy; posypały się protesty, aż wreszcie Libelt, nieprzekonany o błędności swojego wystąpienia, zrzekł się mandatu. Wybrany jednakże ponownie, posłował jeszcze przez dwa lata do Berlina. W r. 1870 zrzekł się mandatu ostatecznie.

Taki był koniec jego zawodu parlamentarnego. Trwał natomiast nadal spór jego z arcybiskupem Mieczysławem Ledóchowskim i oddanem temuż duchowieństwem o stanowisko księży w walce obronnej z naporem germańskim. Ledóchowski, objąwszy rządy obu archidiecezyj w roku 1866, zakazał niebawem duchowieństwu udziału w agitacji przedwyborczej, przyjmowania mandatów poselskich a wreszcie także śpiewania pieśni „Boże coś Polskę" w kościołach. Arcybiskup, widząc, że utożsamienie polskości z katolicyzmem ściągało gniew rządu pruskiego na Kościół, chciał, w rzekomym interesie Kościoła, katolicyzm zupełnie oddzielić od polskości. Przeciwko takiemu poczynaniu arcybiskupa wystąpił bardzo stanowczo Libelt, wykazując na podstawie historji naszej, jak wielkie korzyści i Kościół i Polska odnosiły z takiego ścisłego zespolenia polskości z katolicyzmem.

Przed wyborami do parlamentu Związku Północnoniemieckiego w roku 1867 Libelt, jako prezes Koła, wraz z kilku posłami udał się do arcybiskupa, aby go nakłonić do zaopiekowania się narodowością polską i aby mu przypomnieć godność Prymasa Polski. Ledóchowski pochwalił stanowisko posłów w walce o prawa narodowości polskiej, zapewnił ich, że i jemu droga jest sprawa, której oni bronili, ale zakazu swego cofnąć nie chciał, twierdząc, że duchowieństwo w walce politycznej i nadal udziału brać nie może, gdyż zadaniem jego było przedewszystkiem pogłębienie religijności i podnoszenie moralności ludu. Walkę zaś polityczną, zdaniem Ledóchowskiego, powinni byli toczyć świeccy. Był więc arcybiskup za podziałem pracy, a wogóle poprawy doli narodu polskiego radził spodziewać się wyłącznie od Boga, gdyż nie wierzył w skuteczność wysiłków ludzkich.

Walkę o udział duchowieństwa w pracach narodowych toczył jeszcze Libelt przez lat kilka, aż wreszcie w r. 1873 walka kulturna uczyniła ją bezprzedmiotową.

Dr. Antoni Wojtkowski.

Poznań.

Z Pol. Tow. Chemicznego. Oddział lwowski odbył posiedzenie z odczytem prof. dr. E. Sucharda p. t. „O otrzymywaniu mrowczanów amylowych i heksylowych z bezyn krakowych".

Z Lwowskiego Tow. Naukowego. Wydział historyczno-filizoficzny odbył posiedzenie, na którem prof. Zakrzewski przedstawił pracę dr M. Andrusiaka p. t. „Józef Szumlański, pierwszy biskup unicki lwowski (1667—1708). Zarys biograficzny." oraz pracę dr. K. Lewickiego p. t. „Ks Konstanty Ostrogski i Unja Brzeska", a prof. F Dąbkowski przedstawił pracę prof M. Dolenca z Lublany p. t. „Kary w praktyce słoweńskich sądów cudowych".

Pisma nadesłane

„Gazeta Kościelna". Nr. 13. Treść: X. W. Kwiatkowski: „Moralne przyczyny dzisiejszego kryzysu moralnego". — A. B.: „U podstaw nowego prawa małżeńskiego". — X.: „Konfuzja anglikańska w sprawie kontroli urodzin". — J. Ujda: „Z męczeńskich dziejów Kościoła katolickiego w Afryce". — X. Mł.: „Zagajenie kongregacji dekanalnej". — Casus conscientiae. — X. M. Milewski: „Niedokładność". — X. P.: „Kilka słów w sprawie kazań o śmierci" — Nekrologja. — Sprawy religijne. — Z piśmiennictwa. — Nadesłano do Redakcji. — Odpowiedzi Redakcji. — Wiadomości diecezjalne. Adres Red.: Lwów, ul. Zygmuntowska 4.

„Ogródek Działkowy" — dwumiesięcznik, organ Związku Towarzystw Ogrodów Działkowych.. Nr. 2 (marzec - kwiecień). Treść: Aleksander Urbański: Czy ogródki działkowe mają być przywilejem większych miast? — Dr. E. Jankowski: Nieco o pomidorach. — Inż. A. Kasprowicz: Zwalczanie amerykańskiego mączniaka agrestu. — Z. Makowski: Cięcie roślin sadowych. — Najmilsze kwiaty wiosenne — Najwcześniejsze nowalje. — B. Chałarowski: Hodowla drobnego inwentarza. — W. L.: Ruch w Związku. — Przypomnienia na kwiecień i maj. — Pytania i odpowiedzi. — Komunikat. — Rysunki. — Adres redakcji: Poznań, ul. Skryta 14, m. 4.

„Lud". Serja II. T. X Zesz III—IV. Treść: T. Seweryn: „Technika malowania ludowych obrazków na szkle" — J Bryk: „Scytyjski kurhan w Kaczanówce" — J. Zborowski. „Drobne notatki z Podhala" — J Zborowski: „Powstanie węgierskie w pieśniach góralskich". — J Jodkowski: „O czarowniku Znaku na inkwizycji w Grodnie w 1691 roku i o ziołach czarodziejskich". — Recenzje i sprawozdania — Kronika etnologiczna. — Adr Red Lwów Uniwersytet. Zakład Etnologiczny. Ul. Marszałkowska 1.

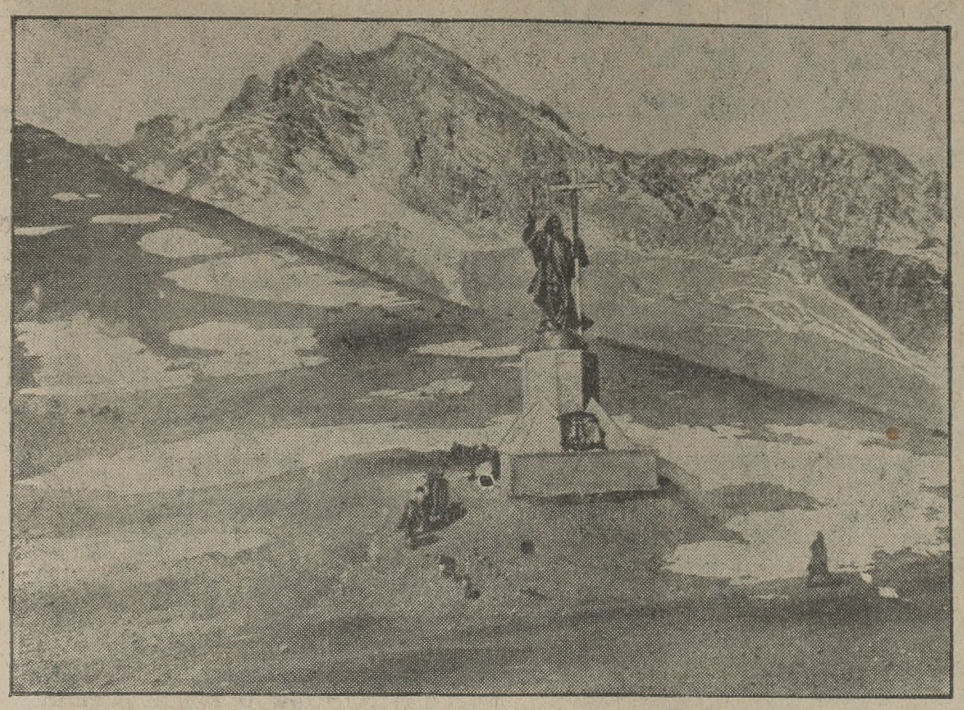

Na zdjęciu widzimy jeden z wulkanicznych szczytów Andów, Aconcaguę, która p. i. dała się również srodze we znaki i wciąż jeszcze dymi, wyrzucając masy popiołów. Szczyt ten ma 7010 m. i jest jednym z najwyższych w Andach.

Muzyka flamandzka na fali polskiej

Przywilejem muzyki radjowej w Polsce jest brak wszelkiej wobec niej krytyki fachowej. To też tylko od czasu do czasu, gdy skandal jest zbyt oczywisty odezwie się tu i owdzie głos protestu. Tak było np. z ostatnim koncertem „europejskim" (w ubiegły piątek z Warszawy), na którym zaprezentowano Europie m. in. wyjątki z oper polskich (częściowo w fatalnem wykonaniu) a naczelne dzieła naszej twórczości symfonicznej pominięto zupełnie. Jest to jeszcze jeden przyczynek do dziejów naszej propagandy zagranicą a zarazem dowód nieliczenia się kierownictwa radja z opinją fachowego świata muzycznego, co prowadzi konsekwentnie do dezorjentacji w materjale programowym. Czego warto słuchać, pyta radjoamator, skoro nawet programy, przeznaczone dla całej Europy mają posmak skandalu. W ten sposób mogą łatwo ujść uwagi koncerty istotnie ciekawe i wartościowe. Takiemi zaś są niekiedy wtorkowe popołudniowe koncerty symfoniczne Filharmonji Warszawskiej, zwłaszcza zaś ostatni, który zawierał program dla Polski nowy i już dlatego wysoce interesujący.

Usłyszeliśmy szereg flamandzkich utworów symfonicznych i to pod dyrekcją wybitnego flamandskiego dyrygenta i kompozytora Alpaertsa. Artysta ten cieszy się nietylko wielką sławą w swej ojczyźnie, ale i występami zagranicą zwrócił powszechną uwagę na twórczość kompozytorów flamandskich, dla których i my teraz mamy wiele szacunku i podziwu. Dzieła te mogą i u nas liczyć na powodzenie, bo zarówno ich świetna faktura dźwiękowa, jak i charakterystyczne rysy melodyjne, wywodzące się często z flamandskiego folkloru, przy ogólnie nowocześnie zorjentowanej dykcji muzycznej, nadają tej muzyce cechy świeżości i oryginalności.

Flor Alpaer przedstawił też jedną ze swych kompozycyj, mianowicie szkic symfoniczny „Ulenspiegel", utwór na wskroś polifoniczny o bogatej robocie motywicznej. Odznacza się on pomysłowemi kontrastami szerokiej melodyki, pełnej sentymentu wobec kapryśnej motywiki, przypominającej analogiczną technikę w słynnym poemacie Straussa „Sowizdrzał". Dzieło to posiada wiele werwy rytmicznej i efektów instrumentalnych. Fragment poematu symfonicznego „Fontaine de Plinius" Meuleman'a, jednego z czołowych kompozytorów flamandskich nosi liczne cechy szkoły Debussy'ego, (choć jest uczniem Tinela) co zresztą jest o tyle naturalne, że wykształcenie muzyków flamandskich odbywało się głównie w orbicie wpływów francuskiej muzyki. To też wyborna technika instrumentalna, żywość barw i rytmika mówią wyraźnie o tej przynależności, choć odrębność tej muzyki przebija głównie w rysunku i nastroju tematów.

Najciekawszą kompozycją programu były „Melodje szkockie" na orkiestrę smyczkową Pawła Gilsona, który był przed wojną jakby ministrem od wychowania muzycznego w Belgji. Bardzo rozległa jego twórczość odznaczała się zrazu wpływami wagnerowskiemi, ale później wykrystalizowała się jego indywidualność twórcza, dzięki czemu wysunął się na czoło współczesnych kompozytorów flamandskich. Dzieło Gilsona odegranę w Warszawie jest uroczą suitą liryczno-taneczną o bajecznie wykorzystanym kolorycie smyczków. Gilson był też laureatem nagrody rzymskiej podobnie jak ojciec muzyki flamandskiej Pierre Benoit (1834—1901), autor szeregu świeckich oratorjów, zasłużony bojownik o prawa i uznanie muzyki swego narodu. Dzięki niemu Antwerpja stała się poważnym ośrodkiem muzycznym w Belgji z bogatym ruchem koncertowo-operowym i narodowo - flamandskiem konserwatorjum. Twórczość muzyczną Benoit'a uważają niektórzy wręcz za genjalną a stałe towarzystwo jego imienia propaguje jego dzieła wytrwale.

Tak więc koncert wtorkowy zapoznał radjosłuchaczy z ciekawemi przykładami nieznanej nam muzyki narodu flamandskiego. Oby kontakt raz nawiązany umocnił się przez dalsze i wzajemne imprezy artystyczne. W każdym razie o ile dalsze wizyty flamandskie na naszym terenie muzycznym będą tak dobrze obmyślane i zorganizowane jak pierwsza, zostawią wrażenie jak najlepsze. Z. L.

Poprzednik Zeppelina

W pięćdziesiątą rocznicę śmierci Giffard'a

Henry Giffard urodził się 8 stycznia 1825 r. w Paryżu. Wstąpił do liceum, za ciasne jednak są dla niego mury szkolne. Kiedy się dowiaduje, że otwarta została pierwsza we Francji linja kolejowa z Paryża do St. Germain, opuszcza lekcje, by własnemi oczyma ujrzeć niezwykły twór genjusza ludzkiego. Dwa lata później przyjęty zostaje do warsztatów kolejowych. Zdawałoby się, że odtąd pracować będzie spokojnie na upragnionym posterunku. Dzieje się jednak inaczej. Niebawem nie wystarcza mu pęd lokomotywy, toczącej się po żelaznych szynach. Pragnie oderwać się od powierzchni naszej planety, wznieść si ędo regjonów, których panami były jeszcze wtedy orły i sępy.

Wprawdzie już w r. 1782 bracia Joseph i Jacques Montgolfier dokonali pierwszych udanych doświadczeń z balonem, napełnionym ciepłem powietrzem, w roku następnym 1783 Pilâtre de Rozier, jako pierwszy lotnik, wzniósł się w powietrze, a później podjęto w różnych krajach próby lotu balonem, jednak wszystkie te odważne wyczyny pionierów aeronautyki nie stanowiły jeszcze podboju morza atmosferycznego. Bowiem nie umiano jeszcze kierować balonem w czasie lotu. Dopiero wówczas można było marzyć o rozwiązaniu tego trudnego zagadnienia techniki aeronautycznej, kiedy zdecydowano się umieścić w gondoli balonu motor, pędzący śmigło. Pierwszym konstruktorem, który zdawał sobie sprawę z tej konieczności, był właśnie Henry Giffard.

Za pożyczone od przyjaciół pieniądze buduje Giffard w roku 1852 pierwszy balon - sterowiec. Może nazwa „sterowiec" jest jeszcze w tym wypadku zbyt pretensjonalna, bowiem faktyczne próby nie odpowiadały nadziejom, w każdym bądź razie fakt pozostaje faktem, że Giffard był pierwszym, który wbudował do gondoli balonu motor, wprawiający śmigło w ruch obrotowy. Długość giffardowskiego sterowca wynosiła 44 metry, maksymalna szerokość 12 metrów, a objętość 2500 metrów sześciennych. Gondola zawieszona była na linach, przyczepionych do dużej sieci, zarzuconej na kadłub sterowca. — Umieszczona w gondoli maszyna parowa specjalnie lekkiej konstrukcji o mocy trzech HP, wprawiała w ruch śmigło.

Pierwszy lot odbył się szczęśliwie. Osiągnięta szybkość maksymalna wynosiła jednak zaledwie trzy metry na sekundę, a ponieważ lekki wiatr porusza się z prędkości ąwiększą, było więc widocznem, że balon Giffarda uległby zniszczeniu, gdyby dostał się w sferę działania średniej siły wichru. Trzy lata później zbudował Giffard nowy balon, który jednak odrazu przy pierwszy mlocie uległ zniszczeniu. — Niepowodzenia śmiałego lotnika miały swe źródło w niedostatecznie rozwiniętej w połowie zeszłego stulecia technice budowy motorów. Zasadniczo pomysł jego był trafny i powinienby zostać ukoronowany sukcesem po skonstruowaniu odpowiedniego motoru lotniczego. Hrabia Zeppelin, który pół stulecia później kontynuował prace Giffarda, mógł już skorzystać z owoców znacznego postępu techniki w tej właśnie dziedzinie.

Praca pionierską Giffarda nie poszła na marne. Sterowiec Dupuy de Lome'a, braci Tissandier, Krebsa i Renarda, a wreszcie Schwarz'a oznaczają etapy rozwoju idei sterowca, ukoronowanej wreszcie sukcesem dzieła życia hrabiego Zeppelina. Z.

Jedwabne skarpetki dla żołnierzy angielskich

ofiarował w prezencie komitet ratunkowy mieszkańców Szanghaju. Prezent ten otrzymali żołnierze korpusu ekspedycyjnego, przysłanego do Szanghaju dla wzmocnienia załogi dzielnicy cudzoziemskiej i obrony przed inkursją walczących z obu stron armij, japońskiej, i chińskiej. Każdy żołnierz otrzymał dwiepary skarpet, każdy oficer — pół tuzina. Jest to najoryginalniejszy prezent, jaki kiedykolwiek otrzymali wojskowi.

Najbogatsi ludzie w Niemczech

Do najbogatszych ludzi Niemiec przedwojennych należeli w pierwszym rzędzie: cesarz Wilhelm II, rozporządzający majątkiem wartości 364 miljonów marek, oraz dochodem wysokości 24.200 000 marek, wielki książę Adolf-Fryderyk Mecklemburg-Strelitz z 355 miljonami, Bertha Krupp von Bohlen z 320 miljonami marek, książę Guido Henckel von Donnersmark z kapitałem 290 miljonów marek i baronowa Rotschild ze 163 miljonami marek.

W czasach dzisiejszych niektóre z powyższych fortun upadły, wzrosły natomiast inne, niemniej jednak Rodophe Martin, autor słynnego „Rocznika Miljonerów", utrzymuje, iż w chwili obecnej najbogatszym Niemcem jest nadal eks-kajzer Wilhelm, którego majątek wynosił w r. 1931 420 miljonów marek.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Tragiczna śmierć kupca krakowskiego na tle kryzysu i ciężarów podatkowych

W czwartek targnął się na swe życie Adam Zembrzycki, właściciel sklepu z przyborami szkolnemi i kancelaryjnemi. w Krakowie. Desperata, który postrzelił się ciężko w głowę, przewieziono do szpitala, gdzie, nie odzyskawszy już przytomności, zmarł.

Ś. p. Zembrzycki pracował w branży papierniczej od szeregu lat, najprzód ze swym ojcem, a przed dwoma laty, po jego śmierci, sam kierował dużą firmą. W sferach handlowych był znany jako bardzo solidny i wytrawny kupiec; wielu artystów malarzy powierzało mu w komis swoje obrazy, któremi ś. p Zembrzycki handlował z dużem znawstwem. W ostatnim czasie, mimo wielkiej przezorności i ostrożności kupieckiej, popadł w trudności finansowe, które dobrze postawioną firmę zaczęły podważać. Kryzys jej zdawał się być nieunikniony. — Zembrzycki, nie mogąc podołać zobowiązanio mpłatniczym, a w dodatku gnębiony ciężarami podatkowemi, popadł w depresję psychiczną, pod której działaniem dopuścił się rozpaczliwego kroku.

Dancing - Bridge

który odbędzie się staraniem Tow. Pomocy dla inteligencji w najbliższą niedzielę o godz. 5 po poł. w „Adrji" przy pl. Wolności — przeznaczony jest na ulżenie losu inteligencji zubożałej, pozostałej nierzadko w warunkach największej nędzy. Kto więc w niedzielę podąży na sympatyczny ten podwieczorek, ten spełni jednocześnie uczynek naprawdę miłosierny.

Audycja muzyki klasycznej

We wtorek 19 bm. wiecz. o godz 20 w Auli Uniwersytetu, Państwowe Konserwatorjum urządza drugą swą doroczną audycję publiczną, która obejmie program wyłącznie symfoniczny

Będzie to koncert muzyki klasycznej, poświęcony twórczości Haydna, Mozarta i Beethovena. Orkiestra pod dyrekcją p. Zygmunta Latoszewskiego odegra na wstępie piękną uwerturę Mozarta „Wesele Figara". Następne dwa numery programu przyniosą dwa arcydzieła Haydna, którego dwusetną rocznicę urodzin obchodzi teraz cały świat kulturalny. Wykonana zostanie Haydna symfonja Es-dur oraz koncert wiolonczelowy (solista p. Konstanty Borzyk). W drugiej części programu orkiestra odegra symfonję A-dur (VII) Beethovena. Należy się spodziewać, że i tym razem audycja Państw. Konserwatorjum zgromadzi tłumnie muzykalną publiczność, tem więcej, że koncerty naszej zasłużonej uczelni odznaczają się wysokim poziomem artystycznym i jednogłośnem uznaniem świata fachowego. Bilety w cenie 3 zł., 2 zł. oraz 1 zł nabyć można wcześniej w kancelarji Konserwatorjum ulica Wrocławska 16.

Teatr Polski wystawił wesołą farsę angielskiego autora Ellisa p. t. „Omal nie noc poślubna". Na zdjęciu widzimy jeden z fragmentów drugiego aktu oraz wybornych wykonawców ról tytułowych pp. Biesiadecką i Modzelewskiego.

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

Zjazd Nar. Organizacji Kobiet w Warszawie

W dniach 9 i 10 kwietnia obradował w stolicy walny zjazd Narodowej Organizacji Kobiet, tworząc tem samem przegląd sił narodowej pracy wśród kobiet i dając bilans działalności za ostatni rok, pod każdym względem w życiu społeczeństwa, kryzysowy. Z pociechą można stwierdzić, że kryzys ten, zaznaczający się także w dziedzinie ideowej i moralnej społeczeństwa, nie tylko u nas, lecz na całym świecie — omija szeregi tych organizacyj, które byt swój zbudowały na podłożu głęboko pojętej etyki i prawdziwego patrjotyzmu.

To też walny zjazd, otworzony przez panią J. Szebeko może natchnąć otuchą, że praca narodowa wśród kobiet będzie rozwijać się nadal pomyślnie, ogarniając szeregi młodzieży żeńskiej, pełnej zapału ideowego i ofiarności. Walny zjazd N. O. K. w Warszawie był właśnie przeglądem sił „młodych", które przez usta swej przedstawicielki i w jej referacie wypowiedziały swoje polityczne oraz ideowe „credo".

W sprawozdaniach kół oraz wydziału wykonawczego akcentowano wytężoną pracę w zakresie programu N. O. K. Mimo trudności, niebywałych dotąd — zakres akcji nie zmniejszył się, przeciwnie, w poszczególnych dziedzinach pracy politycznej — rozszerzył się poważnie.

Znamienne były sprawozdania z poszczególnych województw, z których każde, obok programu ogólnego ma swój własny zakres działalności. — W województwach południowo - wschodnich n. p. zaznacza się głównie akcja kulturalno - oświatowa i ekonomiczna. Chodzi tu przedewszystkiem o obronę polskości na zagrożonych zalewem innych kultur — kresach. Praca centralizuje się we Lwowie, a inne województwa niosą wydatną pomoc. Znacznych subsydyj dostarczało województwo warszawskie, dalej pomocą służą koła krakowskie, wielkopolskie, lubelskie i t. d. Przedewszystkiem potrzebna jest pomoc finansowa na zakładanie półkolonij dla dzieci, na opiekę religijną we wsiach oddalonych od kościołów i na szkoły polskie na kresach.

W dziedzinie ekonomicznej N. O. K. pomaga w taki sposób, że zakłada i prowadzi na kresach południowo - wschodnich kasy pożyczkowe, biura pośrednictwa pracy dla kobiet i warsztaty rzemieślnicze.

W Zagłębiu Dąbrowskiem N. O. K. działa wybitnie w akcji niesienia pomocy bezrobotnym.

Śląsk pracował wybitnie w kursach różnorakich, oświatowych i praktycznych, które urządzano kolejno w poszczególnych kołach województwa.

Lubelskie głównie pracuje oświatowo, utrzymując 50 bibljotek ruchomych. W województwie warszawskiem skupiają się siły do pracy twórczej w Magistratach, w dozorach szkolnych, w ośrodkach opieki społecznej i t. d.

Radom prowadzi akcję charytatywną. N. O. K. miejscowa utrzymuje tam i prowadzi szpital. — Oddział kaliski ma uniwersytet ludowy, a woj. krakowskie rozwija żywą działalność wśród młodzieży akademickiej.

Obok tej, szkicami tylko zaznaczonej akcji, N. O. K. na terenie całej Polski, trzebaby dla scharakteryzowania całej działalności przedstawić ilość odczytów, pogadanek, referatów i zebrań w poszczególnych kołach województw. Jest to odrębna, a niemniej wybitna działalność organizacyjna, uświadamiająca naukowo i rzucająca podwaliny ideowe pod pracę społeczną. A oprócz tego wymienić jeszcze należy akcję N. O. K. w bibljotekach ruchomych, w świetlicach, które prowadzi 20 oddziałów, w przedszkolach, szkołach przygotowawczych, żłóbkach, stacjach opieki społecznej, w akcji przeciwalkoholowej.

W pracy charytatywnej N. O. K. łączy swoje wysiłki z Caritasem, współpracuje z organizacjami stojącemi na gruncie ideologji narodowo - katolickiej, pomaga w akcji przeciwkomunistycznej, współpracuje w opiece nad emigracją i z L. O. P. P.

W bieżącym roku na wszystkich oddziałach N. O. K. urządzano zebrania informujące o nowym projekcie ustawy małżeńskiej i wyrażano protesty, podobnie o ustawie szkolnej.

Pobieżne to sprawozdanie wykazuje, że Narodowa Organizacja Kobiet rozwijała żywą działalność społeczną i polityczną współpracując na szerokim terenie we wszystkich ośrodkach tej pracy.

Serję referatów na niedzielnem zebraniu walnem N. O. K rozpoczął p. poseł Piestrzyński z Poznania, omawiając wyczerpująco i głęboko kwestje związane z przełomem ideowym w świecie.

Pani poseł Balicka wygłosiła referat o psychice kobiety powojennej. Koreferatu, jako uzupełnienia przemówienia pani Balickiej podjęła się przewodnicząca koła młodych we Lwowie p Paygertówna. Wszystkie referaty przyjmowano gorącemi oklaskami, zwłaszcza jednak ostatni, będący otuchą i zapowiedzią nowej, owocnej, ożywionej pracy wśród młodych.

W końcu przemówił do zebranych ks. prałat Niemira na temat odrodzenia religijnego w Polsce, w związku z czem zjazd wysłał depeszę z wyrazami hołdu do Prymasa Polski.

Przed zamknięciem zjazdu powzięto uchwały wzywające wszystkie członkinie N. O. K. do wzmożenia akcji dla bezrobotnych z naciskiem na równorzędne oddziaływanie moralne i kulturalne przy zastosowaniu metody przenikania do rodzin celem poznania ich warunków życia oraz istotnych potrzeb. — Zebrane domagają się popierania polskiego handlu, przemysłu i rękodzieła, wzywają do ratowania kresów południowo-wschodnich i ochrony przed wynarodowieniem, wypowiadają się powszechnie przeciw nowej ustawie małżeńskiej.

Z przyjętych przez zjazd wniosków wymieniamy najważniejsze:

„Wobec chaosu życia politycznego, który w społeczeństwie musi budzić zrozumiały niepokój o losy narodu i państwa zarówno w życiu wewnętrznem, jak i na terenie międzynarodowym, — zjazd wzywa wszystkie członkinie do zapanowania nad depresją ogólną i wzmacniania wiary w zwycięską moc ducha narodu, opartą na najgłębszych jej cechach: umiłowaniu wolności, poszanowaniu prawa i czci dla cnoty".

„Wobec zagrożonych przez obecny system szkolny i wychowawczy istotnych wartości ducha narodowego w młodem pokoleniu, — zjazd przypomina, że jedyną ostoją w tym względzie jest rodzina i dlatego wzywa rodziców do zwiększenia czujności w stosunku do metod wychowawczych w szkole i do najwyższych wysiłków, w celu zapewnienia rodzinie decydującego głosu w sprawie wychowania młodego pokolenia".

Z kobiecego ruchu katolickiego

Kwestja ściślejszej współpracy kobiet z Ligą Narodów

Jak wiadomo, Zgromadzenie Ligi Narodów prosiło we wrześniu r. ub. Radę Ligi Narodów o zbadanie możliwości intensywniejszej współpracy kobiet, wobec czego Rada L. N. zwróciła się w tej sprawie do międzynarodowych organizacyj kobiecych z wezwaniem, aby one same przedstawiły odpowiednie projekty. Kilka wybitnych organizacyj nadesłało już swoje propozycje. Podajemy z nich najważniejsze:

1 Przedstawicielki organizacyj kobiecych mogłyby brać udział w rozprawach — zarówno w plenum, jak w wydziałach — jako rzeczoznawczynie albo słuchaczki. 2) Organizacje kobiece mogłyby być uprawnione do wręczania prezydentowi, w czasie obrad, memorjałów, wskazówek i zapatrywań swoich w związku z różnemi kwestjami zagadnienia rozbrojeniowego. 3) Organizacjom kobiecym powinien być umożliwiony stały kontakt z delegatami w takiej formie, którąby im pozwoliła informować swoje związki zawodowe o zapatrywaniach i zamiarach dotyczących ich własnego kraju.

Prezydjum konferencji rozbrojeniowej pod przewodnictwem Hendersona zajęło się już kwestją współpracy kobiet. Delegat hiszpański, Madariago, zaproponował utworzenie złożonego z kobiet doradczego wydziału, któryby dopomagał w pracach Konferencji. Sir John Simon oraz delegat amerykański Gibson, byli temu projektowi przeciwni.

K.

Pani z Torelore

Na maleńkiej, duńskiej wysepce Thuro wśród cienistego, rozległego parku wznosi się frontem ku słońcu zwrócona willa Torelore z oszkloną werendą, z gęstemi pnączami róż i dzikiego winogradu przylegającego do białych ścian, otoczona wysokiemi świerkami, które w czasie niepogody i wichru stukają czubkami do szyb okiennych.

W tej gęstwie zieleni rosnącej wolno w odleglejszych zakątkach parku, wśród grząd kwiatowych pielęgnowanych umiejętną ręką, wśród owocowych drzew w specjalnych hodowane gatunkach, na słonecznej werendzie z widokiem na szeroki spłaz trawników i dalekich łąk rozwija się życie i działalność jednej z najszczęśliwszych kobiet: Karin Michaelis, pani na Torelore.

Na pozór życie to niczem nie różni się od zajęć i nastrojów wielu innych kobiet, niczem nie zdradza, że dokoła domku w Torelore koncentrują się w tym roku zainteresowania licznych ośrodków literackich całego świata, gdyż teraz właśnie przypada sześćdziesiąta rocznica urodzin słynnej duńskiej powieściopisarki. Bo tu największą sensację wywołuje świeżo rozkwitły kwiat, przyspieszone, czy zapóźnione sianokosy, nowy wzór robótki haftowanej, a nawet pewne sekrety sztuki kulinarnej. Karin Michaelis, ta najbardziej kobieca wśród kobiecych pisarzy zajmuje się dużo pracą fizyczną w domu, przy gospodarstwie, w ogrodzie z matką swoją, staruszką dziewięćdziesięcioletnią pędzi ciche, a pracowite życie kobiece w odosobnieniu wiejskiego zacisza.

Tylko, że życie to jednak różni się od życia wielu innych kobiet. Jest o kilka tonów wyżej nastawiony kammerton zainteresowań umysiowych, mocniej, znacznie mocniej napięte są struny serca, a przez okna szeroko otwarty świat widać szeroki i daleki, i ze świata tego niosą się na maleńką wysepkę echa skłębionych gwarów, burz szalejących i rozpaczliwych cisz morskich na pełnym oceanie.

Tylko, że Karin Michaelis po całodziennem wyładowaniu sił swoich fizycznych w pracy ręcznej wieczorem ukojona zasiada do biurka i nieraz światła w oknach willi gasną równo ze świtem. Autorka może i musi pracować dużo i ta możność pracy i radość twórcza, obok wielkiej prostoty i dobroci serca jest gwarancją jej osobistego szczęścia i przyczyną suggestji, którą oddziałuje na wszystkich, co spotkali się z nią kiedykolwiek.

Aktywność jej nie kończy się jednakże na działalności powieściopisarskiej, ani na miłych zajęciach domowych. Karin Michaelis posiada wysoce rozwinięty zmysł społeczny i konsekwencję postępowania, tak, że staje się apostołką własnej ideologji, a powziąwszy pewną koncepcję, która wydaje jej się najlepszym środkiem zaradczym przeciw takiej, czy innej chorobie społecznej podejmuje walkę o swoją ideę i walczy wytrwale na różnych frontach. Jest ona w tej chwili zwolenniczką międzynarodowej wymiany wartości kulturalnych, wierzy więc także w międzynarodowy pacyfizm i propaguje go w czasie swych objazdów po całym świecie. Nie wszyscy słuchacze przyjmują prawdy, które głosi, choćby dlatego, że trudno jej orjentować się w stosunkach wewnętrznych poszczególnych państw europejskich, ale wszyscy przyjmują prelegentkę serdecznie, gdyż ujmuje sobie audytorjum słonecznem swojem usposobieniem. Więcej już powodzenia faktycznego mają jej wykłady wygłaszane z dziedziny kwestji kobiecej, gdyż Karin Michaelis, jedna z lepszych współczesnych pisarek doskonale zna i rozumie i umie przedstawić psychikę kobiecą, oraz odmalować plastycznie warunki życia kobiet. Właściwą propagandę dla jej idei stanowią naturalnie jej własne książki, które, tłumaczone na wszystkie niemal języki świata rozeszły się w ogromnych nakładach.

Do najbardziej znanych powieści Karin Michaelis należą: „Wiek Niebezpieczny", „Metta Trap", „Siedm sióstr", i rzecz najnowsza „Bibi". Może najbardziej charakterystyczną ze wszystkich jest książka: „Siedm sióstr". Dla charakterystyki warto przytoczyć z niej kilka odstępów. Oto jedna z sióstr wychodząc za mąż po raz trzeci pisze do rodzeństwa: „— Sen ma się stać rzeczywistością! Muszę wreszcie w to uwierzyć... Nie wahałam się przejść po trupach, żeby dotrzeć do Thoralda. Tak, po trupach. I przeszłam po nich.... Przez cały czas przygotowywałam się na przyjęcie tego dnia, który teraz ukryty za górami czeka, żeby go słońce wezwało... Tylko on pozostał. Tylko on, jedyny. I on przyjdzie do mnie. Żeby pozostać..."

Na list ten odpisuje druga z sióstr:

„— Gdybym była trochę bliżej ciebie, jako urodzony sceptyk, powiedziałabym ci do ucha: Przypomnij sobie opowieść o tej kobiecie, która skończyła żywot jako nędzarka, ponieważ chciała być tak szczęśliwa, jak sam Pan Bóg. Nigdy nic nie umiałaś spokojnie przyjąć i teraz się tego nie nauczyłaś..."

A trzecia odpowiada tak:

„— Chociaż — jak się zapewne domyślasz, Piotr, jako ksiądz i człowiek przeciwny jest rozwodom, bardzo słusznie twierdząc, że co Bóg złączy w niebie tego człowiek nie powinien rozłączać na ziemi, nie mogę się powstrzymać od przesłania ci najserdeczniejszych życzeń szczęścia z okazji twojego, nowego, choć późnego zamążpójścia".

I dalej odpowiedź Lizy:

„— Byłam z twej strony stale na wszystko przygotowaną, a jednak nie na to, co się stało. Jeżeli kobieta, tak jak ja przez całe swoje życie robi wszystko, by nie stracić nieskazitelnej opinji ciężkiem przejściem staje się dla niej znalezienie się w tak śmiesznej i nieprzyjemnej sytuacji, jaka się przez twoje zamążpójście wytworzyła..."

Inaczej pisze siostra Wika:

„— Nie wyobrażasz sobie, jak uroczyście obchodziliśmy tutaj wasze zaślubiny. Wybacz, że służyłaś mi za temat do poglądowej pogadanki. Moja pogadanka nosiła tyt.: O wierności..."

I wreszcie po pół roku ta sama, zakochana Ronhild donosi o tem, że skończyło się wszystko. — O co poszło? Może o książki, o „jego" książki! Może o coś więcej, lub o coś mniej. Karin Michaelis potrafiła to wszystko oddać tak dobrze, opisać tak świetnie, podmalować małemi posunięciami pędzla. Obraz życia siedmiu kobiet, o różnych usposobieniach i w różnych warunkach, niby odrębne, a przecież podobne do siebie jak krople tej samej monotonnie z dachu kapiącej wody.

Specjalna maniera twórcza Karin Michaelis znalazła już liczne naśladowczynie i z czasem będzie można zapewne wyprowadzić całą szkołę literacką kobiecą od tej duńskiej autorki.

Jednakże w sposobie podchodzenia do życia Karin Michaelis i w sposobie wartościowania tematów i motywów tkwi bardzo wielkie niebezpieczeństwo dla wszystkich tych autorek, które bezkrytycznie zachwycają się jej powieściami i starają się podobną linję wprowadzić do naszej literatury. Otóż główne niebezpieczeństwo tej hyperkobiecej twórczości tkwi w nadprodukcji drobiazgów. Jest słuszność w powiedzeniu, że przez brak gwoździa w podkowie najlepszy jeździec może wylecieć z siodła, ale ta zbytnia apoteoza gwoździa, która zaczyna już opanowywać twórczość kobiecą może w rezultacie doprowadzić do tego, że nikt takich powieści czytać nie będzie. O ile bowiem Karin Michaelis może sobie pozwolić niekiedy — byle nie za często — na opis pieczonego ciastka, czy gotowanej kury, to obrazki takie u kogoś mniej utalentowanego właśnie wysadzają z siodła. Zresztą i duńska autorka posiada przeciwników, którzy z tytułu jej kobiecej stronniczości robią jej zarzuty.

Jeżeli jednakże przeszczepianie czy to niektórych poglądów, czy metody literackiej Karin Michaelis może być niebezpiecznem, sama autorka pozostanie postacią nadzwyczaj sympatyczną i ze wszech stron świata w dniu jej urodzin, jak zresztą z codzienną pocztą napływać będą listy pełne uczucia, zainteresowania i sympatji.

Mir.

Niezrównany zespół Reveellersów Polskich, który po olbrzymich sukcesach w kraju i zagranicą wystąpi jutro, w sobotę, w teatrze „Słońce“ o godz. 23.

Rok pracy charytatywnej

Walne zebranie Stow. Pań Miłosierdzie parafji farnej

Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji farnej odbyło w sali Marianum swe walne zebranie, które wykazało wielką żywotność organizacyjną i ofiarną pracę członkiń. Po zagajeniu obrad przez prezydentkę Stowarzyszenia p. Kostecką, przewodnictwo obrad powierzono ks. prał. Stychlowi. Do pióra powołano p. Zofję Rzepecką, a na ławniczki pp. radczynię Piechowską i Preislerową.

W imieniu zarządu ogólne sprawozdanie przedłożyła p. Kostecka. Zobrazowała ona działalność w ciągu roku i wyraziła podziękowanie wszystkim osobom, które ofiarnie pracowały dla wzniosłej idei charytatywnej, popierając zamierzenia Stowarzyszenia bądźto pracą, bądź też pomocą materjalną i moralną. Sprawy sekretarjatu referowała p. Rempulska, a sprawozdanie ze stanu kasy przedłożyła p. Dybizbańska. Na opiece Stowarzyszenia było 195 ubogich parafji farnej. Oprócz tych, wspomagano 46 bezrobotnych, którym wydzielano przez okres zimowy chleb, smalec i mleko. Rozdzielono 2 942 chleby, 599 litrów mleka i 175 kilogramów smalcu. Na zakup artykułów spożywczych i zapomogi w naturaljach i gotówce wydawano około tysiąc złotych miesięcznie. Działalność sekcji szpitala miejskiego referowała p. dr. Matuszewska. Wizyt w szpitalu było 115, 7 opuszczających szpital osób zaopatrzono w odzież, 6 osobom wystarano się o mieszkanie, 3 o noclegi a dla 3 wyszukano pracę.

Z poważną pomocą materjalną zbliżano się do ubogich z okazji świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy.

Sprawozdanie z całorocznej pracy przyjęto z pełnem uznaniem, a zarządowi udzielono jednomyślnie absolutorjum. Wyboru zarządu dokonano przez aklamację. Prezydentką wybrano ponownie p. J. Kostecką, jej zastępczynią p. dyr. Kotowiczową, sekretarką p. Marję Rempulską, zastępczynią p. Jezierską, skarbniczką p. Jadwigę Dybizbańską, zastępczynią p. Marszałkową. Jako radne wchodzą w skład zarządu pp.: Gucka, Trojanowska, Kühnowa i Antoniewiczówna. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Wagnerowa i Bajdzińska. Patronem Stowarzyszenia jest ks. dyr. Wołkowski, który również uczestniczył w obradach, zajmując się żywo pracami Stowarzyszenia. (k)

RADJO

Programy radjofoniczne:

Sobota, dnia 16 kwietnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **11.45** (Warszawa); godz. **11.58** sygnał czasu; godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **14.00** notowania giełdy; godz. **16.10** (W); godz. **17.10** (W); godz. **17.35** (W); godz. **18.05** (W); godz. **18.30** (W); godz. **19.15** „Podchorążak mówi“ (aud. w wyk. uczniów szkoły podchor. rezerwy); godz. **19.30** świat książek; godz. **19.45** (W); godz. **20.00** (W); godz. **20.15** (W); godz. **21.55** (W); godz. **22.10** (W); godz. **22.40** (W); godz. **22.45** komunikaty sportowe i policyjne; godzina **23.00** muzyka taneczna z cukierni „Polonja“.

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** poranek szkolny ze Lwowa; godz. **12.45** i **12.25** płyty; godz. **14.45** koncert muzyki lekkiej; godz. **15.30** wiadomości wojskowe dla wszystkich; godz. **15.40** przegląd wydawnictw perjodycznych; godz. **16.00** kom. Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków; godz. **16.10** odczyt dla maturzystów p. t. „Bolesław Prus“ — prof. Zygmunt Szweykowski; godzina **16.30** płyty; godz. **17.10** rola Wilna w gospodarczej odbudowie państwa; wygł. gen. Łucjan Żeligowski (Wilno); godzina **17.35** IV audycja z cyklu „Instrumenty i głos ludzki w muzyce“ z udziałem dr. Alicji Simonówny i członków ork. P. R.; godz. **18.05** transmisja ze Lwowa słuchowiska dla dzieci pt. „Jak Robinson Kruzoe pierwszy raz spróbował morza“ p/g) Defoe; godzina **18.30** koncert orkiestry Jazz - bandowej; godzina **19.15** skrzynka pocztowa rolnicza; godzina **19.30** wiadomości sportowe; godzina **19.35** płyty; godz. **19.45** prasowy dziennik radjowy; godz. **20.15** muzyka lekka — ork. P. R. pod dyr. S. Nawrota. Wincenty Nowakowski (śpiew), Władysław Olkusznik (harmonijka ustna); godz. **21.55** feljeton pt. „Od Belgradu do jugosłowiańskiej Madery“ — p. E. Schummer; godz. **22.10** utwory Chopina w wyk. jednego z laureatów II Międzynarodowego Konkursu im. Fr. Chopina (nazwisko w prasie codziennej); godz. **22.50** muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 20.40 muzyka lekka; **Koenigswusterhausen** (1635 m) 20.00 transmisja z Lipska; **Budapeszt** (550 m) 20.45 transmisja ze studja wieczoru artystycznego; **Wiedeń** (516 m) słuchowisko; **Rzym** (441 m) transmisja z opery; **Bukareszt** (394 m) 19.40 transmisja z opery.

Niedziela, dnia 17 kwietnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **10.15** nabożeństwo z katedry pozn.; kazanie wygł. ks. prof. Lisoń; chór katedralny śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego; godz **11.58** sygnał czasu; godz. **12.05** odczyt roln. pt. „Co wywołuje rójkę“ (wygł. p. Edmund Woźny); godz. **12.25** odczyt roln. pt. „Warunki produkcji dobrego czystego mleka“ (wygł. inż. Stanisław Włodek); godz. **12.45** wykład dla gospodyń pt. „Jakie zioła lecznicze daje nam kwiecień“ (wygł. p. Danuta Gnatowska); godzina **13.05** koncert z płyt; godz. **15.55** (W); godz. **16.20** chór szkolny gimnazjum im. gen. Zamojskiej (dyr. p. Surzyńska); godz. **16.40** (W); godz. **16.55** „Chwila morska“ (odczyt org. przez korp. akad. „Gdynia“ przy W. S. H.; godz. **17.15** (W); godz. **17.30** płyty; godz. **18.00** wokalny kwartet solowy; wyk.: pp.: Ciążyński, Mowins, Kaczor i Rybski; godz. **18.30** recital fortepianowy Jana Hofmana; godz. **19.25** płyty; godz. **19.45** (W); godz. **20.15** koncert popularny z Warszawy; godz. **21.55** (W); godz. **22.10** (W); godz. **22.40** komunikaty sportowe i policyjne; godz. **23.00** muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada“.

Warszawa (1412 m) godz. **10.00** transmisja nabożeństwa; godz. **12.15** poranek symfoniczny z Filharmonji Warsz. w wyk. Ork. Filharm. pod dyr. Zbigniewa Dymka, Dory Braude (fort.), Haliny Sawickiej (sopran) i Wł. Raczkowskiego (akomp.); w programie utwory Czajkowskiego; godz. **14.00** „Walczmy z chwastami“ — wygł. Wojciech Chmielecki; godz. **14.20** Ork. Reprezent. Pol. Państw. pod dyr. Al. Sielskiego; godzina **14.40** „Co słychać i o czem wiedzieć trzeba“ — dyr. Szczepan Mędrzecki; godz. **15.50** Ork. Reprezent. Pol. Państw. pod dyr. Al. Sielskiego, oraz J. Mechówna (śpiew); godz. **15.55** program dla dzieci starszych i młodzieży: 1) „Co się dzieje na świecie“ — radjotygodnik, 2) Feljeton And. Iwanickiego p. t. „Zwycięzcy żywiołu“; godz. **16.20** płyty; godz. **16.40** „O kuracji bez wyjazdu“ — p. Wanda Pomian; godz. **16.55** płyty; godz. **17.15** „Polski Louvre i Polski Wersal“ — dr. Józef Piotrowski (Lwów); godz. **17.30** „Wiadomości przyjemne i pożyteczne“; godz. **17.45** koncert popołudniowy w wyk. ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego; godz. **19.25** płyty; godz. **19.45** słuchowisko p/g Al. Fredry „Jestem zabójcą“; godz. **20.15** koncert ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego oraz Franciszka Platówna (sopran); godz. **21.55** kwadrans literacki: nowela Zofji Nałkowskiej pt. „Pour prendre congé“; godz. **22.10** koncert pieśni Moniuszki w wyk. Al. Michałowskiego (bas); godz. **23.00** muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 20.55 transmisja z katedry dominikańskiej; **Paryż** (1724 m) 20.45 koncert; **Koenigswusterhausen** (1635 m) transmisja operetki z Wiednia; **Motala** (1438 m) i **Sztokholm** (435 m) 20.25 koncert orkiestry; **Budapeszt** (550 m) 20.30 muzyka operetkowa; **Wiedeń** (516 m) 20.00 „Ostatni walc“ O. Straussa; **Praga** (488 m) 19.00 muzyka na instr. dętych; 21.00 popularny koncert symfoniczny; **Beromuenster** (459 m) 15.00 transmisja meczu piłkarskiego Szwajcarja — Czechosłowacja, 20.00 wieczór muzyki włoskiej; **Rzym** (441 m) 20.45 koncert, a następnie muzyka operowa; **Bukareszt** (394 m) 20.00 koncert orkiestry.

Kurs społeczny Akcji Katolickiej w Piotrkowskiem

(KAP) Staraniem Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Łodzi przeprowadzony został kurs instruktorski dla członków zarządów parafjalnych Akcji Katolickiej dekanatu Piotrkowskiego w Piotrkowie. Na kursie wygłoszono cały szereg referatów z dziedziny Akcji Katolickiej, mający na celu przygotowanie samodzielnych kierowników w parafjach. Wykłady na kursie prowadzili: ks. dyr. St. Nowicki, ks. prof. E. Miller, ks. red T. Graliński, p. prof. Zającowa. W kursie wzięło udział 120 delegatów członków zarządów parafjalnych A. K. oraz około 200 osób wolnych słuchaczy.

SPORT

Gry sportowe

Koszykówka. W niedzielę odbędą się dwa poniższe spotkania w „pierwszym kroku“ o godz. 10.30 na stadjonie ośrodka. „27 druż. harc.“ i „Błękitni“, „SMP“ i „16 druż. harc.“. „HKS“ wchodzi bez gry do finału.

Lekka atletyka

Plany POZLA na bieżący sezon. Chcąc dowiedzieć się bliższych szczegółów o zamierzeniach POZLA zainterpelowaliśmy jego prezesa p. A. Ryszczyńskiego i otrzymaliśmy poniższe informacje. Zarząd POZLA zwrócił się z propozycjami do Pragi, Wiednia i Wrocławia. Odpowiedział przychylnie Wiedeń proponując na dosyć dogodnych warunkach rozegranie meczu w dniu 14 sierpnia w Poznaniu w następujących konkurencjach: 100, 400, 1500, 5000, 110 m. przez pł., skok w dal, w wyż i o tyczce, rzut kulą, oszczepem i dyskiem oraz nową sztafetę olimpijską (800 - 200 - 200 - 400 mtr.) POZLA godząc się zasadniczo na warunki, termin i konkurencje, proponuje zamianę sztafety olimpijskiej na 4×400 lub 4×100 m. Poznańscy lekkoatleci zamierzają spędzić sezon bardzo pracowicie. Drużyna „Warty“ wyjeżdża na 5 maja do Krakowa, oraz na 15 maja do Łodzi. Mistrzostwa w kl. C odbędą się 8 maja, klasy B pań i panów — w dniu 22maja oraz klasy A — w dniu 29 maja. Mistrzostwa młodzików rozegrane zostaną 19 czerwca. W dniu 10 lipca „Warta“ spotka się w Poznaniu z „AZS“ warszawskim lub z „BSC“ Berlin. Również nawoutworzony podokręg w Ostrowie zabiera się do pracy wyznaczając na dzień 24 kwietnia bieg na przełaj, oraz na dzień 8 maja zawody klasyfikacyjne.

Klub Sp. „Kotwica“ w Kórniku zaprasza wszystkie pokrewne kluby oraz niestowarzyszonych sportowców do wzięcia udziału w biegu na przełaj długości około 4500 m. Bieg odbędzie się w niedzielę. Zbiórka o godz. 11 w salce p. Ellmanna rynek w Kórniku. Zgłoszenia przyjmuje sekretarz Rakoniewski Kazimierz do dnia 17 bm. godz. 10. Wyznaczono 5 nagród, a na każdych dalszych pięciu ponad dwudziestu biegaczy — po 1 nagrodzie.

Piłka nożna

Zawody ligowe w dniu 17 kwietnia prowadzić będą następujący sędziowie: „Warta“ i „22 p. p.“ — p. Krukowski; „Pogoń“ i „Polonja“ — p. Liebermann; „Wisła“ i „Legja“ — p. Kurzweil (Lwów); „Ruch“ i „Cracovia“ — p. Stronczek; „Czarni“ i „Warszawianka“ — p. Wardęszkiewicz; „ŁKS“ i „Garbarnia“ — p. Mosiński.

O mistrzostwo kl. B PZOPN w niedzielę odbędą się następujące spotkania: w Poznaniu: o godz. 11: „Warta“ II i „Olimpja“ II; „HCP“ i „Wiktorja“ (Poz.) na boisku „HCP“; „Polonja“ (Poz.) i „Unja“ na boisku „Sokoła“; „Pentatlon“ i „Korona“ na boisku w Golęcinie; o godz. 13: „Liga“ II i „Legja“ II na boisku „Ligi“; o godz. 14: „Posnania“ i „Maraton“; o godz. 15: „Jutrznia“ i „Concordja“ na boisku „Jutrzni“ przy Przepadku; „Cybina“ i „Blask“ na stadjonie na Śródce; w Ostrowie o godz. 11 „:Ostrovia“ II i „Polonja“ II; o godz. 13: „Ostrowski Klub“ i „RKS“ II; w Lesznie o godz 16: „Sokół“ (Leszno) i „Sokó“ (Rawicz); w Kościanie o godz. 16: „Czarni“ i „Unja“; w Gnieźnie: o godz. 15: „Venus“ i „Wiktorja“ (Jar.); o godz. 16: „Stella“ II i „Sparta“ II.

„Polonja“ i „Pogoń“ (Poznań). Ciekawe to spotkanie o mistrzostwo kl. B okręgu poznańskiego odbędzie się w sobotę dnia 16 bm. o godz. 17 na boisku „Sparty“ przy ul. Grunwaldzkiej.

Pięściarstwo

„Policyjny Klub Sportowy“ zjeżdża do Poznania na zawody z Wartą w swoim najsilniejszym składzie. Walki zapowiadają się bardzo ciekawie i odbędą się od wagi muszej do półciężkiej. Poniżej podajemy skład gości: Leszczyński, Nowakowski, Cichy, Kerner, Gburski, Makosz i Wystrach. Specjalne zaciekawienie budzi walka Majchrzyckiego z Makoszem. W piórkowej zamiast Wolniakowskiego I. startuje Forlański I; a w półśredniej Arski. Zawody odbędą się w sali kina Metropolis o godz. 12.

„Goplanja“ i „Pol. K. S.“. Powyższy mecz odbędzie się w sobotę o godz. 20 w Parku Miejskim w Inowrocławiu i wzbudził ogromne zainteresowanie w tem mieście. Ruchliwa „Goplanja“ wystawia następujący skład (od muszej do półciężkiej): Rogowski, Walkowski, Lelewski, Radoński, Lewandowski, Zieliński I i Jóźkowiak. W ringu sędziować będzie p. Kościelski.

Na meczu z Czechami 23 maja w Pradze ustalono następującą drużynę: Rogalski, Cyran (rez. Polus), Rudzki, Seweryniak (rezerwa Sipiński), Arski, Karpiński (Chmielewski), Wystrach (Mizerski) i Konarzewski (Stibbe). Sędziuje Fischer z Danji.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: N. N. z Jeżyc 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 125 zł.

Na Tow. pomocy dla zubożałej inteligencji: Fr. Frydlewiczowie zamiast kwiatów na trumnę śp. A. Sonnewenda 6 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 67 zł.

Ochronka Dzieciątka Jezus na terenach P. W. K. Za 17 zł zebranych przez p. Marję Dłuską, za wędliny ofiarowane na święcone przez firmę Bracj Dawidowskich, za bezinteresowne upieczenie święconego dla Ochronki przez p. Fr. Kamińskiego na Łazarzu składam w imieniu dzieci serdeczne Bóg zapłać.

Stefanja Posadzowa.

Wspaniały okaz jelenia

Czuje zapach budzącej się wiosny. Jakże chętnie pognałby w knieje, na wolność! Pozostanie jednak na utrzymaniu Zoologu by dać poznać siebie, nie mającym innej do tego możności, zwłaszcza dzieciom.

To też należy się mu i jego kolegom podzięka przez częste odwiedzanie Zoologu. Nie zapominajcie o tem zwłaszcza wy z prowincji, będąc w Poznaniu.

zw 14 285-6

350 000 bezrobotnych

oczekuje od społeczeństwa poparcia ich niedoli, przez żądanie przy zakupach

towarów krajowych

Związek Obrony Przemysłu Polskiego

POZNAŃ ul. Rzeczypospolitej 1.

zw 13 521/2

24-ta Loterja Państwowa

(Nieurzędowa).

W dwudziestym szóstym dniu ciągnienia 5 klasy, wygrane padły na numery następujące:

Premje: 28694 — 15.000 + 200.000.
43931 + **75.000 zł.**
89650 + **100.000 zł.**
38701 + **150.000 zł.**
72423 + **175.000 zł.**
3.000 zł. nr. 54527.

Po 2.000 zł. na nr. nr.: 1471 2004 5413 7234 20034 21331 31385 34287 43063 49387 56075 62530 71618 73135 93286 96654 98062 105416 110382 117648 124260 129067 134319 138762 141618 148044 153295.

Po 1.000 zł. na nr. nr.: 740 1894 4892 20600 39683 39234 43952 44323 45734 46465 47630 54387 57205 57043 57707 58507 59096 61694 65386 66906 71964 72191 74807 79473 82532 87231 90672 91816 95232 99346 99388 101963 105094 106837 107768 107512 110034 115782 115911 117177 117476 133329 144016 144520 146497 148419.

Po 500 zł. na nr. nr.: 123 1490 2936 3001 3953 6982 1509 8235 8699 9762 10689 10695 11690 12299 13246 14294 14345 15088 16073 22622 25175 25676 26116 26190 27435 28152 29890 34587 37184 41109 41767 46885 49002 52183 54119 57697 59278 59552 59892 61189 62851 69653 70430 71490 72817 73551 73957 77313 77362 77595 79079 81894 84253 84281 87708 88330 88918 88978 89978 89954 90277 91826 92406 93210 94869 95120 96332 97154 99116 99151 99453 98864 99695 102413 102886 103006 106754 111761 112154 114007 114587 116902 119578 122408 125633 125705 125858 130280 130822 133918 138928 140976 143204 143976 145506 145527 145563 149712 150573 152894 154249 154345 154407 156059 156406 157051 157496 157535.

Po 250 zł. wygrały numery następujące:

60 138 211 304 413 606 87 97 06 **1**099 197 349 447 68 95 553 65 796 914 74 87 **2**128 74 289 350 82 440 86 522 726 31 36 76 831 78 962 7 9 **3**157 81 92 227 32 6 99 469 643 51 61 783 951 57 **4**104 11 35 63 83 90 2 12 300 72 565 620 732 40 66 988 **5**039 51 76 108 24 40 325 94 483 651 710 14 45 71 805 44 934 59 63 **6**141 434 46 55 527 58 63 8 5 624 50 703 835 909 86 **7**043 120 22 238 398 408 25 35 70 520 50 620 65 755 89 **8**128 232 449 577 620 96 746 829 904 29 70 **9**020 81 132 99 200 12 39 369 499 504 29 93 683 738 61 869 74 904 **10**215 65 86 307 86 94 409 504 601 55 79 747 889 **11**126 255 474 76 97 571 634 35 709 809 921 92 98 **12**042 83 116 25 79 349 98 432 509 30 92 651 769 969 **13**182 99 239 307 69 75 418 19 547 48 659 86 734 62 800 4 34 955 89 **14**191 214 36 315 44 65 456 69 684 763 806 35 78 919 23 73 **15**085 99 174 546 640 55 718 55 66 89 811 23 923 **16**077 103 30 52 79 217 19 40 92 339 63 413 58 578 680 953 **17**066 89 137 39 237 322 607 68 762 63 **18**001 19 63 67 215 49 367 557 609 22 34 66 791 97 847 53 92 954 **19**004 92 349 400 24 90 661 96 98 828 81 **20**012 57 185 232 377 401 35 517 26 641 50 96 847 66 962 **21**006 54 58 91 100 9 206 311 21 25 96 571 841 938 46 **22**012 46 222 80 570 606 22 49 59 63 700 40 63 813 51 70 **23**138 83 227 346 94 209 30 37 53 95 501 69 624 59 89 95 846 909 **24**041 15 4 98 366 416 581 609 29 885 **25**062 97 260 64 457 70 554 611 66 8 14 94 923 24 39 **26**040 138 58 338 439 76 501 600 56 714 810 76 916 **27**255 68 380 86 496 511 12 20 614 730 958 **28**112 17 33 210 73 326 494 501 16 600 55 56 793 855 **29**091 100 19 41 275 362 64 78 414 570 90 643 87 792 817 39.

30116 232 305 14 40 68 458 624 26 930 **31**039 86 90 99 103 19 26 31 223 62 304 20 55 510 23 98 606 44 89 **32**093 219 83 340 514 65 84 616 62 94 98 803 26 87 971 **33**004 144 210 27 325 713 27 36 52 54 98 866 945 **34**006 204 39 68 92 95 98 336 62 434 84 503 15 19 703 877 904 20 72 **35**050 77 258 94 362 90 99 406 605 705 21 26 875 964 **36**067 72 219 405 530 57 671 96 792 828 **37**071 139 220 27 74 97 403 7 48 58 666 71 768 875 900 60 85 **38**119 26 59 94 208 363 427 625 67 837 84 **39**005 117 46 252 96 317 37 48 62 457 83 539 44 65 865 91 **40**179 437 87 836 91 961 **41**062 80 120 49 256 306 27 68 401 699 761 73 801 97 964 **42**073 148 209 55 369 402 3 7 14 549 640 63 74 722 65 953 **43**060 71 122 42 210 350 498 504 61 725 48 814 53 939 59 72 **44**153 243 99 364 472 90 98 522 835 64 907 **45**015 162 79 300 97 425 513 635 742 831 57 87 906 **46**009 285 375 98 405 508 621 44 57 770 805 9 19 41 44 71 95 **47**267 78 313 61 96 97 400 10 15 595 737 55 63 66 83 908 38 **48**060 108 51 205 30 74 344 447 67 519 36 43 656 738 852 **49**082 291 348 65 446 99 814 981 **50**081 117 309 509 41 82 600 809 45 **51**192 200 13 65 74 314 83 84 536 647 724 75 831 50 973 **52**011 35 53 100 30 66 561 626 36 74 739 908 25 **53**018 228 97 300 59 72 410 51 609 65 772 933 **54**048 96 277 367 78 495 684 720 801 933 **55**071 5 71 610 51 729 863 904 19 84 97 **56**052 96 177 211 30 78 99 446 584 639 44 97 809 70 83 938 **57**022 53 56 100 83 285 492 99 **58**037 139 91 274 360 79 426 59 610 738 864 81 915 **59**044 99 255 58 496 652 60 777 82 824 51 94 930 60 64 70.

60110 13 18 24 99 224 664 718 807 10 70 80 920 82 **61**025 99 113 17 202 47 76 79 90 383 88 428 50 55 547 63 633 44 87 91 96 766 854 84 89 923 28 **62**004 86 117 39 236 69 301 468 92 94 510 71 800 48 928 **63**110 53 202 87 365 526 39 82 735 41 800 58 **64**073 125 39 48 267 319 524 62 93 644 52 89 729 839 46 988 **65**023 73 104 87 340 420 42 580 92 675 715 818 904 **66**014 63 118 81 83 290 441 54 520 87 675 77 775 851 59 915 **67**102 271 366 409 52 501 600 51 795 908 87 **68**233 34 63 444 515 652 54 716 63 848 967 **69**028 120 313 419 97 511 603 798 904 43 47 63 99 **70**085 186 217 24 42 82 334 48 71 78 83 609 61 62 69 886 921 **71**231 73 380 437 66 546 644 940 **72**114 65 307 31 54 422 90 511 20 21 64 698 791 838 900 19 64 **73**081 152 209 80 421 86 759 87 842 60 952 **74**058 312 89 576 91 815 30 85 **75**132 46 82 385 524 40 41 601 41 770 74 912 77 **76**131 36 76 347 494 620 72 810 **77**007 20 197 228 89 92 571 86 658 786 903 **78**095 121 80 219 44 55 72 353 87 427 511 39 90 739 53 93 800 29 57 68 932 54 **79**000 99 276 321 23 40 47 67 436 45 89 98 520 633 706 47 70 816 **80**048 94 156 245 348 70 495 539 51 660 90 93 96 705 72 875 99 957 65 69 **81**004 67 269 86 496 547 92 735 70 821 **82**211 14 54 336 82 98 548 60 617 92 826 63 **83**021 69 120 24 30 74 94 238 326 81 87 486 506 53 58 86 725 805 43 939 86 **84**133 258 93 376 403 540 703 43 841 94 953 59 92 **85**002 9 44 68 100 43 77 349 68 513 56 680 97 716 32 892 986 **86**029 134 223 309 16 470 508 37 46 670 95 830 976 78 **87**000 12 23 94 95 309 518 42 54 698 720 93 **88**263 494 525 623 54 80 925 **89**071 77 348 88 411 55 549 626 707 17 18 803 929.

90091 160 160 389 477 558 658 81 93 790 **91**144 48 70 224 385 643 837 57 907 43 **92**001 8 14 60 165 77 83 268 301 426 509 683 86 706 14 35 93 827 50 907 26 **93**042 53 105 537 86 623 28 72 843 907 34 52 **94**068 122 34 211 65 327 50 454 90 554 618 39 746 60 889 93 968 **95**062 66 70 198 419 44 65 534 82 609 67 724 825 29 58 942 **96**025 275 314 73 507 820 34 93 922 56 60 82 93 **97**029 52 54 80 159 244 344 76 501 7 42 43 633 60 762 847 85 **98**116 254366 520 23 699 770 940 89 **99**025 27 45 80 109 17 37 305 12 498 535 831 **100**029 118 229 70 327 429 79 618 79 87 836 90 902 16 21 24 27 40 65 66 **101**020 159 75 97 289 97 335 37 466 520 37 881 972 96 **102**045 113 50 60 89 243 54 90 302 411 39 572 679 711 15 64 96 813 918 26 52 58 **103**161 74 243 84 371 416 20 28 524 630 719 62 86 801 905 13 53 58 **104**152 274 331 418 28 42 531 605 18 22 76 87 823 69 987 **105**072 87 198 211 40 80 310 26 96 472 560 613 755 800 68 998 **106**074 215 27 29 323 67 711 33 35 927 53 **107**003 37 257 407 609 78 718 37 875 936 **108**004 72 81 95 109 55 59 247 51 415 49 580 651 726 832 42 43 **109**007 21 75 84 101 76 87 89 97 342 94 487 520 21 25 38 672 96 700 864 923 **110**239 384 467 505 64 659 744 69 881 949 67 **111**077 223 71 337 442 91 603 714 24 72 815 24 941 63 **112**036 40 81 88 203 4 412 16 17 566 715 89 98 830 59 88 **113**341 64 413 804 27 86 903 33 **114**076 87 122 41 54 67 72 222 330 78 490 559 61 89 638 847 919 82 91 **115**087 149 96 287 309 87 489 548 64 715 42 844 923 89 **116**035 64 129 219 85 310 494 500 77 785 830 **117**086 223 43 537 61 62 607 **118**086 98 153 81 272 323 80 466 94 531 79 84 606 35 65 807 79 917 27 32 **119**022 84 125 87 88 375 480 832 50 920.

120039 66 69 82 212 48 80 91 306 88 517 26 **121**026 127 94 265 341 59 440 558 84 691 72 044 55 60 914 27 67 75 94 **122**090 95 196 267 344 583 97 680 756 800 918 98 **123**056 155 216 55 82 301 30 39 409 510 642 58 88 732 35 808 74 **124**005 96 112 37 206 33 98 443 47 81 98 502 602 6 788 **125**007 175 231 77 405 18 50 55 571 75 98 620 714 24 79 87 801 68 900 38 50 87 **126**111 41 80 99 290 363 427 36 567 84 664 822 923 60 74 **127**008 90 104 12 64 257 322 560 680 755 57 61 822 57 95 995 **128**012 65 163 237 57 98 301 38 413 37 569 92 604 833 **129**050 59 89 141 246 68 70 313 436 511 610 27 56 715 21 69 70 822 996 **130**051 139 57 323 49 53 97 568 75 93 600 35 712 31 43 891 **131**025 88 176 358 400 523 46 655 61 728 95 924 29 74 **132**053 148 83 344 82 84 86 418 588 95 635 48 779 854 963 69 92 **133**071 281 378 411 36 37 621 38 779 98 894 902 67 97 **134**019 101 73 542 67 72 606 707 17 37 45 876 **135**030 51 74 104 97 307 16 420 48 509 70 609 71 97 728 808 941 **136**148 99 200 91 414 23 48 99 524 56 646 71 75 717 903 **137**090 106 32 93 97 320 39 602 78 98 745 806 32 907 52 **138**051 200 13 59 324 30 96 590 77 723 822 84 **139**054 118 99 238 47 300 401 42 85 500 17 43 97 627 50 703 703 971 **140**050 51 113 15 211 406 78 79 87 760 840 51 60 70 995 **141**048 63 95 120 227 93 345 412 79 675 92 818 20 69 90 978 **142**138 82 268 329 568 612 731 **143**068 74 235 47 77 491 547 95 605 39 69 752 57 803 27 946 **144**007 9 82 137 82 272 338 85 409 26 576 618 978 **145**029 65 164 258 373 92 93 403 4 71 508 16 88 847 59 905 **146**096 196 257 311 16 40 58 88 95 488 513 69 692 811 58 **147**056 71 268 321 86 409 10 15 20 540 638 69 715 85 96 934 39 48 88 **148**043 137 50 78 273 423 64 73 516 24 657 869 89 900 6 **149**014 186 326 47 60 590 691 813 44 56 77 959.

150120 99 229 78 448 664 92 729 62 911 19 **151**139 41 308 59 60 71 430 36 759 857 907 23 **152**005 112 44 55 204 41 475 85 87 511 95 632 36 43 86 90 782 844 912 **153**092 180 220 486 524 77 81 777 847 55 **154**078 129 76 205 44 58 384 405 15 52 99 528 74 600 746 81 845 64 76 951 **155**034 57 69 162 281 316 450 57 505 16 643 851 55 948 63 **156**008 43 71 276 317 27 62 458 78 500 24 45 669 750 78 841 942 58 99 **157**008 40 43 112 329 32 66 474 516 49 69 79 677 709 12 42 88 828 80 88 943 62 **158**012 136 95 203 95 310 425 86 552 68 697 760 72 812 36 90 939 **159**035 101 66 201 32 66 428 94 651 758 828 45 59 915 68 71.

REVELLERSI POLSCY w Poznaniu.
Wielkie zainteresowanie jutrzejszym występem w „Słońcu".

Jak było do przewidzenia, sama zapowiedź jedynego występu niezrównanych REVELLERSÓW POLSKICH, którzy po niebywałych sukcesach w kraju i zagranicą wystąpią w Poznaniu

jutro, w sobotę, 16 b. m., o godz. 11 wiecz. w teatrze „Słońce"

wywołała olbrzymie, łatwo zrozumiałe zainteresowanie w najszerszych sferach naszej publiczności. Nic w tem bynajmniej dziwnego. Wszyscy, którzy we wrześniu ubiegłego roku mieli sposobność podziwiać ten znakomity zespół, — są najlepszą reklamą wysokiej wartości artystycznej Revellersów, jakich więcej niema w całej Polsce, a jakich niewiele jest w całej Europie. „Nieskazitelna intonacja, dobór głosów czwórki znakomitych solistów, subtelne cieniowanie i ujmująco uzewnętrzniony humor — stawiają Revellersów Polskich w najpierwszym rzędzie tego rodzaju zespołów. Popularność i powodzenie materjalne są zapewnione dla każdego z ich przyszłych występów — pisze znakomity muzyk Dyr. Adam Wieniawski, a potwierdzeniem opinji świetnego krytyka są entuzjastyczne oklaski zachwyconej publiczności, wszędzie, gdzie tylko wystąpią świetni a tak idealnie wprost ześpiewani Revellersi Polscy.

Program jutrzejszego wieczoru w „Słońcu" obejmuje najpiękniejsze piosenki: miłosne, smętne, wesołe, nastrojowe, tanga, foxtrotty i najnowsze przeboje ze znanych filmów dźwiękowych, ponadto tańce w wykonaniu uroczej primaballeriny STANISŁAWY PRZEWŁOCKIEJ. Ze względu na olbrzymie zainteresowanie jutrzejszym występem w „Słońcu", uprasza się o wcześniejsze zakupywanie biletów, które po cenach najniższych od 1—4 zł są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20. Tel. 56-38.

zw 14276/7

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Kółko Wycieczkowo - Muzyczne im. „Mozarta".** Lekcja odbędzie się w sobotę, dnia 16 bm. o godz. 20 w lokalu klubowym przy ul. Masztalarskiej 7. Ze względu na poczynione uchwały zarządu prosimy o przybycie wszystkich członków czynnych i nieczynnych na zebranie plenarne, które odbędzie się po lekcji.

— **Tow. Uczniów Handlowych.** W niedzielę 17 bm. o godz. 11 zwiedzenie Miejskiej Spalarni Śmieci w Naramowicach. Zbiórka o godz. 10 pod mostem kolejowym przy Tamie Garbarskiej. — Zbiórka sekcji cyklistów przed „Ogniskiem" z rowerami o godz. 9.30.

— **Związek b. Wychowanek S. S. Urszulanek — Koło Poznań.** Miesięczna msza św. odbędzie się w niedzielę, dnia 17 bm. o godz. 10 w kaplicy SS. Urszulanek, ul. Sporna 6.

— **Zebranie Robotnicze Zjednoczenia Zawodowego Polskiego** odbędzie się w niedzielę 17 bm o godz. 12 w lokalu p. Grzegorzewicza, Kino „Polonia", przy ul. Marsz. Focha, dla dzielnicy Górczyn.

— **Tow. „Braterstwo", Poznań - Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę 17 bm. o godz. 16 na sali p. Grotowskiego. Dolna Wilda 71.

— **Poznańskie Tow. Cyklistów i Motorzystów** przypomina swym członkom obowiązek licznego stawienia się na otwarcie sezonu w niedzielę 17 bm. Zbiórka o godzinie 8 rano z rowerami w lokalu p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8. Po południu o godz. 15 wyścigi na Trójkącie. — Zbiórka w ogrodzie p. Knasieckiego.

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **„Haneczka".** Dziękujemy za życzliwą uwagę. Niestety chwilowo do życzenia tego zastosować się nie możemy ze względu na autorów, którzy na to się nie godzą. W przyszłości jednak starać się będziemy, aby umówić się co do tego z autorami zgóry. (K)

— **S. S. 25.** Należy zgłosić do właściwego sądu grodzkiego wniosek o przeprowadzenie działu spadkowego, przyczem uwzględni się też zapisy po 123 zł na każdego ze spadkobierców. O ile zmarły ojciec pominął spadkobierców, każdy z nich ma prawo do połowy części spadkowej. (aK)

— **P. Irena Wojtasikowa.** Może Pani płacić czynsz ustawowy. Zaleca się zwrócić się do Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu o ustalenie czynszu. (aK)

— **Erbefan.** Wnieść o tymczasowe zarządzenie sądowe, zarządzające płacenie alimentów. (aK)

— **S. Pom.** Spraw tych nie załatwia Kancelarja Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej, lecz sąd okręgowy, i to ten, który wydał ostatni wyrok. Jeżeli wyrok wydał sąd grodzki, do załatwienia podania o przywrócenie praw lub zatarcie skazania właściwym jest ten sąd okręgowy, w którego okręgu leży sąd grodzki, który wydał wyrok skazujący. W takim razie zaleca się wniosek zadresować: Do Sądu Okręgowego w... przez Sąd Grodzki w.... (aK)

— **Z. O. 03.** Urlopu niech Pan zażąda jeszcze w okresie pracy, w razie odmowy będzie Pan miał prawo żądać odszkodowania. W sprawie ubezpieczenia należałoby zwrócić się albo do pracodawcy z żądaniem wypełnienia obowiązku zawczasu (zapłaci tylko składki zaległe, bez żadnych konsekwencyj karnych, jednak te w całości, jedynie za ostatnie dwa miesiące może potrącić Panu po połowie miesięcznej), albo też do zakładu bezpośrednio. Odmowa zwolnienia na nową posadę, przy zamiarze redukcji z posady posiadanej, może stanowić powód do żądania odszkodowania. W razie wykonania ubezpieczenia będzie Pan miał prawo do zasiłków bezrobocia. O zapłatę za nadgodziny musi Pan się upomnieć zawczasu, jeszcze w toku pracy. (aK)

— **M. M. 20.** Przedewszystkiem radzilibyśmy zażalić się na Okręgowy Urząd Ziemski z powodu cofnięcia zezwolenia na przewłaszczenie z motywem, iż uzależnia zezwolenie od uregulowania sprawy z osobą inną przez osadnika. Jeżeli osadnik sprzedał osadę dwa razy, to pójdzie do więzienia za oszustwo, a Okręgowy Urząd Ziemski nie ma powodu robić tak, żeby zamiast jednego poszkodowanego było dwóch poszkodowanych. Z wpisem hipoteki przymusowej jest trudność, najbardziej zalecałaby się subhasta. Niech Pani weźmie adwokata, obeznanego ze sprawami rolnemi. (aK)

— **E. 104.** Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zapobieganiu upadłości z dnia 23 grudnia 1927 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw nr. 3, rok 1928, poz. 20. (aK)

— **Wiernemu z Rawicza.** Jest Pan w dalszym ciągu obowiązany płacić 5000 zł tytułem waloryzacji, i to z odsetkami, które Pan umówił, i zaczepianie ugody nie ma żadnych widoków powodzenia. Jeżeli w księdze wieczystej uwidocznia się tylko 18 ¾ proc. sumy hipotecznej w wysokości pierwotnej, to jest to uzasadnione odpowiedzialnością rzeczową. Mianowice grunt odpowiada za sumę mniejszą, a Pan osobiście za sumę większą. (aK)

— **W. L. S.** Nie rozumiemy przebiegu sprawy, i prawdopodobnie nie przedstawił jej Pan ściśle, gdyż sąd I instancji przy przedstawionym stanie rzeczy nie wydałby wyroku eksmisyjnego. Nie możemy również sprawdzić, z jakiego powodu sąd okręgowy przed skończeniem sprawy żąda zapłaty kosztów. Nie podlegają zajęciu w toku postępowania egzekucyjnego przedmioty, potrzebne do bezpośredniego użytku, zapasy żywności na 2 tygodnie i t. p. Zająć komornik może wszystko, jednak w danym razie należy zrobić zażalenie do sądu. (aK)

KRONIKA TOWARZYSKA

ZABAWA WIOSENNA.

Zapowiadana od kilku dni zabawa wiosenna, którą urządza w sobotę, dnia 16-go b. m., w salach „Belwederu" Koło Przyjaciół Harcerzy przy V-tej Drużynie, spotkała się z niebywale życzliwem przyjęciem. Dlaczego? Otóż dlatego, że wszystkie dotychczasowe zabawy Koła Przyjaciół V-tej Drużyny były jednemi z najświetniej udanych imprez w Poznaniu. — 2 orkiestry oraz moc niespodzianek, jakie przygotowuje komitet zabawowy, wróżą, że ktokolwiek przyjdzie na sobotnią zabawę „Piątki" zabawi się jaknajlepiej.

Początek zabawy o godz. 20-tej. Zaproszenia wydaje jeszcze w ograniczonej ilości firma „Ka De Ha" przy ulicy Podgórnej. zw 14281/2

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

OSTATNIE PRACE LITERACKIE

ZYGMUNTA WASILEWSKIEGO

Mickiewicz i Słowacki (Gebethner i Wolff) 3.—
Seweryn Goszczyński (Św. Wojciecha) . 2.—
Z życia poety romantycznego („Myśl Narod.") 1.20
Proces Lednickiego („Gaz. Warsz.") . . 5.—
Jan Kasprowicz (Gebethner i Wolff) . . 4.—
O życiu i katastrofach cywilizacji narodowej („Myśl Narod.") . . . . . 2.—
Współcześni (Gebethner i Wolff) . . . . 6.—
Dyskusje (Św. Wojciecha) . . . . . 5.—
Wspomnienia o Kasprowiczu i Żeromskim (Gebethner i Wolff) . . . . . 4.—
Poeci i teatr (Gebethner i Wolff) 7.50
Pieśń w górach („Patria". Ossolineum) . 5.—
Wnukom o prapradziadku (Gebethner i Wolff) . . . . . 4.—

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

zw 14 229

Dnia 14 kwietnia r, b., o godz. 13, zasnął w Bogu, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najdroższy syn, ukochany brat, szwagier i wuj, ś. p.

Tadeusz Plewkiewicz

ppor. rez. 17 p. a. l.

w 34 roku życia.

Eksportacja zwłok odbędzie się w niedzielę, 17 b. m., o godz. 17 w Poznaniu z Zakładu św. Józefa. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb nazajutrz w Lubaszu o godzinie 10.

W ciężkim smutku pogrążeni

rodzice, rodzeństwo i rodzina.

Słomczyce, Sławno, Ostrołęka, Runowo, dnia 15. 4. 1932.

dw 3329

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak. Poznań. Plac Nowomiejski 10. tel. 1046.

S. p.

Antoni Dzierżykray - Morawski

Sodalis Marianus
właściciel Luboni - por. rez. W. P.

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., zmarł w Poznaniu, dnia 14 kwietnia 1932 r., o godz. 4 po poł., przeżywszy lat 37.

Eksportacja odbędzie się w niedzielę, 17 b. m., po poł. o godz. 3, z Luboni do Oporowa, gdzie nastąpi złożenie zwłok do grobów rodzinnych, o czem donosi

ciężko strapiona

żona z dziećmi i rodzina.

Lubonia, p. Pawłowice koło Leszna (Wlkp.), (telegraf Poniec), 15. 4. 1932 r.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się. dw 3 330

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak. Poznań. Plac Nowomiejski 10. tel. 1046.

---

†

Dnia 12 kwietnia 1932 r. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p. zw 14287/8

Kazimierz Zieliński

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 16 b. m., o godzinie 16-tej, z kostnicy cmentarnej w Górczynie.

O liczny udział członków w pogrzebie prosi

Tow. Młodych Przemysłowców w Poznaniu.

Wypadek 244

---

†

Dnia 13 kwietnia b. r. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p. zw 14289

Marja Walczewska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 16 b. m., o godz. 3 po poł., z kostnicy Szpitala Miejskiego.

Tow. „Pielgrzym" p. w. Matki Boskiej w Poznaniu.

Wypadek 211

---

†

Dnia 14 kwietnia 1932 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa siostra i ciocia, ś. p.

Barbara Bocian

przeżywszy lat 71. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 17 b. m., o godzinie 14.30, z kostnicy Szpitala Miejskiego na cmentarz św. Florjana w Jeżycach, o czem zawiadamia

w ciężkim smutku pogrążone

rodzeństwo.

Poznań, Dłużyna, Górsko. zw 14275

---

nw 9902

---

†

Dnia 13 kwietnia 1932 r. zmarł w Panu, opatrzony św. Sakramentami, ś. p.

Michał Jabłoński

kupiec.

W Zmarłym straciliśmy dobrego chlebodawcę, którego pamięć zachowamy na długo jako człowieka o prawym charakterze.

Niech odpoczywa w pokoju!

Personel firmy Jabłoński.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 17 b. m., o godz. 16-tej, z Zakładu św. Józefa. zw 14283

SKŁAD

(od kilkudziesięciu lat bławaty)

w centralnem położeniu miasta Wąbrzeźna (Pomorze) — wraz z mieszkaniem, — korzystnie do wydzierżawienia wprost od właściciela.

Anna Białecka,
Wąbrzeźno,
ul. Hallera.

nw 9689

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER", patent gdański Nr. 1919 Niezwykła kosmetyka do pielęgnacyj skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczliwych wypadkach wszystkich liszaji nawet liszaji ropnych, ranach u nóg egzemie, pryszczach, wyrzutach, wszelkiego rodzaju czerwoności twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności. Świetne uznania. Jeżeli bez skutku zwrot pieniędzy Cena 8.60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zgóry bez portorjum. nw 4 425

Chem. Kosm. Laboratorjum „KLOSSIN", Gdańsk 2, Hundegasse 43.

OKRĘTKĄ

mtr 15 gr. merežka 20 gr. dekatyzowanie 30 gr. dziurki 2 gr. plisowanie spódnic 2 zł. obciąganie guzików tuz. 40 gr. podnosze oczka nadrabiam stopy hafty tanio wykonuje terminowo

„Haftoplis", St. Rynek 10

(wejście Kurzanoga obok firmy Czepczyński. Kruk).

Pw 11 254-35.35

SOLEC ZDRÓJ

posiada najsilniejsze w Europie

wody siarczano - słone i pierwszorzędne kąpiele mułowe

które leczą skutecznie reumatyzm, artretyzm, ischias, następstwa przymiotu, choroby skórne, zołzy, krzywicę, choroby nerwowe, zapalenia stawów i kości.

Sezon od 1-go maja do 30-go września.

nw 9894 Ceny pobytu i leczenia bardzo niskie.

Informacyj udziela w Warszawie Związek Uzdrowisk Polskich Świętokrzyska 17, tel. 434-38 i Zarząd Zakładu w Solcu Zdroju, poczta w miejscu.

Mieszkanie 6 pokoi

w górnem śródmieściu, wprost od gospodarza **do wynajęcia od 1 maja r. b.** Zgłoszenia upraszam do Kurjera Pozn. pod **zw 14261**

Okazja — Willa

Tylko dla poważnych kapitalistów. — Willa 14 pokoi, w parku Moniuszki, — jedna z najpiękniejszych w Poznaniu, — natychmiast do wydzierżawienia lub sprzedania. Zgłoszenia: **Kryszewska, Piekary 6, II piętro.** zw 14246

Ondulacje

trwałą (elektr.) i wodną.

Farbowanie włosów, brwi i rzęs. Manicure, Pedicure.

Masaże głowy i twarzy i wszelkie zabiegi w wykonaniu starannem przez pierwszorzędne siły w

„SALON DE COIFFURE"
N. Muszyński
(dla Pań i Panów)
ul. 3 Maja nr. 3. i 27 Grudnia 4
Ceny przystępne.

Pw. 13 011-15.37

Czy zgadza się rachunek Pana?

Dzień w dzień nadużywa Pan swoich sił! Czy sądzi Pan rzeczywiście, że nerwy i serce w obecnych warunkach, przy codziennych wysiłkach, są w możności zniesienia więcej niż 380 mgr. kofeiny dziennie, bez szkody dla zdrowia?

Przez regularne używanie kawy Hag odzyska Pan szybko równowagę. Wprawdzie będzie Pan musiał wydać nieco więcej na kawę Hag, bo ta wyborna kawa z najlepszych plantacyj musi być poddaną genjalnej przeróbce, podczas której wyciąga się z niej szkodliwą kofeinę. Proszę sobie jednakże uprzytomnić, jak wielką korzyść odnosi Pan pijąc prawdziwą, wysokowartościową kawę ziarnistą, bez obawy o zdrowie rodziny i swoje własne.

Pokrzepiający sen, spokojne nerwy i zdrowe serce będą dla Pana wielką podporą w dzisiejszej ciężkiej walce o byt. Tak jest faktycznie: Więcej przyjemności i lepsze zdrowie przez

KAWĘ HAG

Prawdziwa tylko w tem prawnie strzeżonem opakowaniu.

Pw 13 010-10.68

Krajowa fabryka pierwszorzędnych walców motorowych do walowania dróg szosowych — poszukuje

PRZEDSTAWICIELA

dobrze wprowadzonego w instytucjach samorządowych i przedsiębiorstwach, prowadzących budowę dróg na terenie województw **poznańskiego i pomorskiego.**

Oferty pod „Walce motorowe" kierować do **Tow. Rekl. Międz. j. r. Rudolf Mosse.** Warszawa, Marszałkowska 124. Tw 968

Lokale

handlowe Ratajczaka 16 (przy Apollo) wynajmie zaraz **H. CEGIELSKI Sp. Akc.** Inform.: G. Wilda 152, tel. 70-56. zw 14272

Walne Zgromadzenie

Banku Pożyczkowego Spółdzielczego

z odpowiedzialnością nieograniczoną w Poznaniu

odbędzie się

we wtorek, dnia 26 kwietnia 1932 r., o godz. 4 po południu na sali „Belwederu" w Poznaniu, ul. Marszałka Focha 18.

PORZĄDEK OBRAD:

1. Zagajenie i ukonstytuowanie biura.
2. Sprawozdanie z 25-cio letniej działalności Spółdzielni.
3. Odczytanie protokółu z dokonanej rewizji związkowej i powzięcie odnośnej uchwały.
4. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1931 i przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat.
5. Przyjęcie bilansu, rachunku zysków i strat, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
6. Przeniesienie części rezerwy specjalnej do funduszu delcredere.
7. Podział czystego zysku.
8. Oznaczenie granicy najwyższego kredytu dla jednego członka w myśl art. 46 ust. o Spółdzielniach.
9. Przyjęcie nowego statutu.
10. Przyjęcie regulaminu dla Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.
11. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej.
12. Wnioski bez uchwał.

Sprawozdanie za rok 1931 wyłożone jest w lokalu Spółdzielni.

Dnia 26 b. m. odbędzie się o godz. 9-tej w kościele parafjalnym Matki Boskiej Bolesnej msza św. na intencję Spółdzielni.

Dnia 27 b. m. o godz. 9-tej msza św. za zmarłych członków Spółdzielni. dw 3333

Poznań, dnia 15 kwietnia 1932 r.

BANK POŻYCZKOWY SPÓŁDZIELCZY z odpow. nieogr. w Poznaniu.

Rada Nadzorcza: Stanisław Grzegorzewicz, prezes.

Bufet klubowy, sala i ogród

do wydzierżawienia

od 1. 5. 1932. Piśmienne oferty przyjmuje i udziela bliższych informacyj do 18. 4. — od 9—12 przed południem **Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych, Poznań, ul. Stroma 24, — Turtoń.** zw 14271

BIURO

buchalteryjno-podatkowe w Bydgoszczy, — centrum, stała klientela, dochód miesięczny około 1 000.— zł, z pięciopokojowem mieszkaniem odremontowanem, — częściowo umeblowane, do odstąpienia z powodu choroby Do objęcia ca. 10—12 000 zł. Oferty pod „1111" do „Par" Bydgoszcz. Pw 13022-63,119

W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy **„Bławat Polski" S. A. w Poznaniu** w myśl art. 43 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 1928 r. wyznacza się w porozumieniu z Sądem Grodzkim, dodatkowy termin do sprawdzenia wierzytelności wekslowych na dzień **30-go kwietnia 1932 r.,** w lokalu powyższej firmy w Poznaniu, Stary Rynek 87/88, w godzinach od 10—12.

Lista wierzycieli będzie od czwartego dnia po terminie sprawdzenia wyłożona w Sądzie Grodzkim, pokój 29.

Osoby interesowane mogą zaskarżyć do Sądu Grodzkiego w Poznaniu w terminie 7-dniowym od dnia wyłożenia listy postanowienia Nadzorców Sądowych co do wciągnięcia wierzytelności na listę. Pw 13 024-15,42

Nadzorcy Sądowi

(—) Gawroński. Sobecki.

WYWOŁANIE. Walenty Kaliski, przemysłowiec w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 14, zastąpiony przez adwokata i notarjusza Iżyckiego w Poznaniu, wniósł o uznanie za umorzone skradzione mu weksle i to: 1. weksel wystawiony na kwotę 2 000 złotych przez K. Barczyńskiego w Brodnicy i akceptowany przez Gertrudę del Frate z Brodnicy, który jest płatny 20 lutego 1932 r., 2. weksel wystawiony na kwotę 300 złotych przez K. Barczyńskiego w Brodnicy i akceptowany przez Gertrudę del Frate z Brodnicy, który jest płatny 21 grudnia 1931 r., 3. weksel na kwotę 400 złotych podpisany przez Oskara Klikara z Łodzi, ul. 6 Sierpnia 5, in blanco, 4. weksel na kwotę 600 złotych podpisany przez Dra Władysława Piątkowskiego z Poznania, ul. 27 Grudnia 19, bez daty płatności, 5. weksel na kwotę 1 000 złotych, podpisany przez Stan. Sierszyńskiego Poznań, Siemiradzkiego 11, in blanco. 6. weksel na kwotę 500 zł. podpisany przez Stan. Sierszyńskiego, Poznań, Siemiradzkiego 11, bez daty płatności. Wzywa się posiadaczy wyżej wymienionych weksli, aby się zgłosili w tutejszym Sądzie, pokój 69, najpóźniej w terminie **24 czerwca 1932 r.,** godz. 12 i okazali Sądowi weksle, w przeciwnym razie Sąd wyda orzeczenie uznając weksle za umorzone. Poznań, dnia 20 lutego 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 9 690

Uwaga interesenci!

W dniu 11 maja br. odbędzie się **w Gdańsku, w Sądzie Neugarten, pokój 220** (Amtsgericht)

przymusowa licytacja

Cukierni i Kawiarni Richter, Gdańsk-Oliwa

z mieszkaniem.

Cukiernia jest nowo urządzona, posiada własną piekarnię, centralne ogrzewanie, parkiet. Bliższych informacyj udziela **Paul Groenwald Gdańsk-Oliwa, Georgstr. 21.** nw 9 912

DROGERJA

z powodu śmierci właściciela **do sprzedania** w pow. mieście na Pomorzu na bardzo dogodnych warunkach. Mieszkanie należące do drogerji może być zaraz bez mebli objęte. Zgłoszenia

„P. A. T.", Grudziądz, Rynek 10.

nw 9 689

Nowowynalezione anodówki

60% trwalsze Wyłączne prawo eksploatowania wynalazku **„DEWON" Poznań, Niegolewskich 14, m. 8.** Dostarczamy wprost z fabryki do odbiorcy. 120 voltówka 14 zł 40 gr Na prowincję za zaliczeniem pocztowem 16,60. zw 14280

---

2 lokale handlowe

o powierzchni 92 mtr² i 42 mtr² blisko centrum miasta po przystępnej cenie do wynajęcia od 1. V. 1932 Zgłoszenia należy kierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dw 3332

Licytacja płaszczy damskich i męskich

na Giełdzie handlowej, ul. Stawna 13 przy ul. Wronieckiej.

W sobotę, dnia 16. bm., o godz. 3-ciej po południu sprzedawać będę dobrowolnie najwięcej dającemu za gotówkę, pochodzące z likwidacji:

ca. 60 płaszczy damskich latowych i wiosennych, ca. 10 płaszczy damskich gumowych, ca. 10 płaszczy męskich prochowców. Pw 13 024-54,363

Sprzedaż odbędzie się po każdej możliwej cenie.

WŁADYSŁAW WOJCIECHOWSKI

uprawniony licytator i taksator, ul. Stawna 13. Tel. 28-08.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Najszczęśliwsze

losy poleca Kędziora kolektura, Poznań, Sieroca 5/6. zdw 47 926

Nasiona

buraków pastewnych, ekendorfy żółte lub czerwone, oryg uznane przez P. T. R. z ostatniego sprzetu, po cenie zł 20.— za 50 kg. franko Toruń. Owies siewny oryg. srebrzysty (Silberhafer) 13.— za 50 kg. oraz wszelkie nasiona pastewne i warzywne. S. Tomaszewski, Toruń, telefon 326, ul. Chełmińska 10 nw 9 884

Owies

siewny oryg. srebrzysty (Silberhafer) 14.— za 50 kg. Groch polny siewny 15.— i 16.— zł 50 kg. seradella 17.— zł 50 kg. oraz wszelkie nasiona pastewne i warzywne S. Tomaszewski Toruń, telefon 326, ul. Chełmińska 10. nw 9 883

„Chrysler"

czterocylindrowy z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Petrych, Wronki, tel. 37. nw 9 890

Parcele

budowlane przy szosie pomiędzy lotniskiem a Krzyżownikami, sprzedaje: „Osiedle" Poznań, Gwarna 9 dw 3 283

Dom

ze składem rzeźnickim, nowocześnie urządzony, nadający się także na inne przedsiebiorstwo, w ruchliwem mieście przy rynku, z powodu zmiany zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego nw 9 875

Nie kupuj mebli

zanim zwiedzisz Centralę mebli Swarzędz gdyż tam najniższe ceny. Pw 11 260/1-45,68/70

Wózki

sportowy i duży, dziecięcy sprzedam tanio. Wierzbięcice 36/38, zapytać u portjera. Pw 12 272-54,329

Parcele Puszczykówko

sprzedam tanio. Ratajczaka 38, Pilczek. zdw 47 538

Pianino

krzyżowe czarne na sprzedaż. — Skarbowa 4, mieszkanie 8. zdw 48 631

Singera

wpuszczana sprzedam. Drużbackiej 1, mieszkanie 4. zd 48595

Parcele

1 000, od 25 do 110 groszy za 1 m², na 5 letnie spłaty, sprzedaje w Osiedlu Podmiejskiem Przemierów, na zachód od Poznania, zdrowa lesista okolica, niedaleko jeziora Kiekrzskiego. — „Osiedle", Poznań, Gwarna 9, I, telefon 37-15. dw 3 282

Kawiarnię - restaurację

mieszkaniem pracownia, koncesją centrum miasta sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdw 48 458

Gramofony — tanio Płyty — od 1,50

zł po cenie zniżonej. F. Bałoń, Woźna 12 Pw 12 012-14.63

Parcele

przemysłowe, budowlane przy dworcu w Ławicy przy bocznicy sprzedaje się na dogodnych warunkach spłaty, „Osiedle" Poznań, Gwarna 9 dw 3 281

Skład win

sprzedaż butelkowa pełnym wyszynkiem powód choroba za 4 tysiące na prowincji zaraz do przejęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 414

Fortepian

tanio. 27 Grudnia 9, III. zdw 48 376

„Antyki"

meble używane sprzedaje, kupuje Wielkie Garbary 39 Pw 12 263-54,332

Mleczarnię

ręczną okolica dobra sprzedam, potrzeba 6 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 492

Okazyjnie

różne meble, drogocenne świeczniki, obrazy wysokowartościowe sprzedam. Wierzbięcice 4 parter. zdw 48 101

Dom

z piekarnią w pełnym biegu z całem urządzeniem tanio na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 48 995

Kolonjalka

bez konkurencji, pokój sprzedam, pokój kuchnia również do objęcia. Winiary Bonin 10. zdw 46 120

Uszczelniacze

do naprawy garnków Naprawa uszczelniaczem jest trwalsza niż lutowaniem do nabycia w składzie O. Birk, artykuły żelazne, sprzęty kuchenne ul. Kraszewskiego 5. zdw 48 829

Aparat

fotograficzny „Marek Sylwjusz", statuetka i adiattor portfelowy tanio. Adres Kurjer Poznański zdw 48 828

Fabryka

wód mineralnych, hurtownia piwa i hurt wódki monopolowej, ciężarówka, 2 konie, 3 wozy butelki, urządzenia na sprzedaż. — Oferty Kurjer Poznański zdw 48 818

Wózek

dziecięcy sportka, Rolna 50, m. 10 zdw 48 815

Piekarnia - cukiernia

w Gnieźnie natychmiast na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 889

Pianino

Rybaki 9, m. 3. zdw 48 977

Kamienicę

z piekarnią, 3 składy tanio sprzedam; wpłaty 30 000,— W. Śmiśniewicz, Środa. zdw 48 988

Urządzenie

składowe do cygar - księgarni, tanio sprzeda Dom Komisowy, pl. Działowy 11. zdw 49 079

Gospodarstwo

65 mórg, dobrej buraczanej ziemi z dostatecznym żywym i martwym inwentarzem, dobremi budynkami ewentl. z meblami przy połowie wpłaty sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. dw 3322/23

Traktor

tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdwp 48 865

Encyklopedję

Larousse sprzedam. Zgłoszenia Poplińskich 11, m. 7. zdw 48 907

Suknia

nowa jedwabna beżowa, kostjum czarny płaszcz nowy tanio. — Strzelecka 26, m. 6. zdw 48 927

Maszynę

damską 100, rower półwyścigowy sprzeda Warsztat Mechaniczny Kraszewskiego 5. zdw 49 032

Róże

krzakowe najpiękniejsze tanio. — Wierzbięcice 4, parter. zdw 48 102

Skład

cukierków tanio, Adres Kurjer Poznański zdw 49 083

Rzeźnictwo

w Ostrowie Wlkp. pełnym biegu, zapedem elektrycznym urządzeniem składowem sprzedam. Ig. Przybylski, Ostrów, Sądowa 6. rw 5 288

6 mórg

przy Poznaniu, dom 3 pokoje, cena 9 000, wpłaty 6 000. Błoch, Poznań, Półwiejska 18, mieszkanie 19. zdw 49 110

Skład

kolonjalny mieszkaniem korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 49 124

Gospodarstwa kamienice, domy

sprzedaje, wydzierżawiam, również takowych poszukuje (powikłanych nie przyjmuje) Otręba Jarocin, Kilińskiego 2. zdw 48 286

„Centrala mebli"

Swarzędz naprzeciw poczty, poleca meble po cenach niskich. Wielki wybór Pw 11 251/2-30,35/2

Wilczyca

bardzo ostra na sprzedaż. Marszałka Focha 77, m. 8. zdw 49 000

Folwark

400 mórg pszennej ziemi sprzedam, wpłaty 40 000, cena 90 000. Małecki Poznań, Rybaki 20 a. zdw 48 972

Numizmatycy

złote Dukaty Pruski rok 1796, Austrjacki 1740, Włoski 1828, Węgierski 1742 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 830

Skład

tanio. Św. Wojciech 27, m. 3, Szczepaniec. zdw 49 139

Pianino

sprzedam, Poplińskich 12, m. 20. zdw 48 945

Dom

2 morgi ogrodu stacja od Poznania tanio sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 48 873

Obrączki ślubne

biżuterję i zegarki poleca najkorzystniej A. Prante, Stary Rynek 91 wejście z ul. Wronieckiej zdw 48 917

Rowerek

dziecięcy dobrze utrzymany na sprzedaż, Kasprzak Górna Wilda 147. zdw 48 825

Sypialnie

sprzedaje najkorzystniej Stolarnia Rybaki 15 nw 8 857/8

Motocykl

z przyczepką Harley - Davidson sprzedam, Adres Kurjer Poznański zdw 48 910

Sztucer

i flower sprzedam, Gwarna 10, m. 6. zdw 48 861/2

Wózek

biały półsportowy, Św. Józefa 9 a III. zdw 48 833

Pianino

dobre sprzedam między 13—16, Śniadeckich 26 m. 8. zdw 48 876

Ogródek

działkowy na Łazarzu sprzedam, Focha 74, mieszkanie 2. zdw 48 923

Wilk

okazowy, Swarzędz, Stary Rynek 13. zdw 48 442

Kuźnię
polową aparat do spawania sprzedam. Kraszewskiego 1. jw 2 979

Rower
nowy tanio. Słowackiego 48. II., prawo. jw 2 983

Motor
na gaz ssany. 40 koni mocy. w dobrym stanie można obejrzeć. stale w biegu sprzedam Urbański Pleszew młyn motorowy. nw 9 913

L. Piotrowska

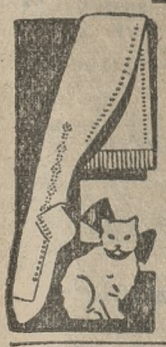

św Marcin 9/10 narożnik Piekar poleca po najniższych cenach pończochy rękawiczki skarpetki pantalony — bieliznę trykotową — bluski w modnych kolorach wielkim wyborze. Pw 11 498-10.101

Fortepian
oraz pianino marki zagranicznej okazyjnie tanio. Lokal Licytacji, Wroniecka 4. telefon 31-75. Pw 13 019-15.48

Skład
wyrobów tytoniowych dobrze prosperujący w dobrym punkcie miasta Poznania na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 064

Fryzjerska
lalka na sprzedaż. Kraszewskiego 6. jw 2 978

Sprzedam
211 m. rur gazowych spawanych, ocynkowanych 2" cztery parcele budowlane po 500 m. i dom bliźniaczy za 13 000 z hipoteką. Osiedle Warszawskie. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 893

Antyki
po znacznie zniżonych cenach. wielki wybór oraz mebli zwykłych Pocztowa 22. Pw 13 020-54.362

W Groszkiewicz

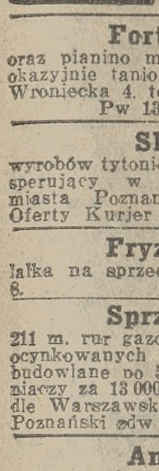

Poznań Wrocławska 3 hurtownie i detalicznie poleca dywany: imitacja perskich 175 × 250 od 42 zł. boucklé 175×250 od 125 zł. welur ang. prima 2×3 198 zł linoleum. dywany. i z metra chodniki od zł 1.75. Serwety pluszowe i gobelinowe. Inlety stołowizna i płótna po cenach zniżonych. Pw 12 011-14.62

Dodge — Victory
z majątku. bardzo mało używany. pierwszorzędnie utrzymany sprzedam korzystnie za gotówkę. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod dw 3 262

Najtaniej bo wprost z fabryki
kupuje się materjały męskie. damskie oraz wojskowe na sezon wiosenno - letni. Najprzedniejsze gatunki. najnowsze desenie. Wielki wybór. Ceny ściśle fabryczne. Fabryka Sukna. Karol Jankowski i Syn. Bielsko. Oddział w Poznaniu. plac Wolności 2. pierwsze piętro. zdw 49 018

Konwie do mleka
nowe „Marko" od 10 do 40 ltr. tanio do nabycia. Markowski. Mielżyńskiego 23 II., telefon 52-43. Pw 12 014-14.86

Prezenty — tanio Upominki korzystnie
kupuje się tylko wprost w Hurtowni Porcelany Wroniecka 24. zdw 49 109

Torebki damskie

0.95; 1.—; 1.50; 3.—; 4.50; Bagdad zł 13.75; Parasole 3.90; 4.50; 5.50; 7.—. Ceny o 50 % obniżone! W. Czysz. Szkolna 11 plac Wolności 5 Pracownia własna. Pw 11 788-12.116

Lisy
jasne, ciemne. Wierzbięcice 12, 3. zdw 48 967

Motocykl
Saroléa tanio spiesznie sprzedam. Wielkie Garbary 32 jadłodajnia. zdw 43 099

Samochody
limuzyny z powodu wysprzedaży w bardzo dobrym stanie okazyjnie na sprzedaż. Rugby 4 osob. 3 800 zł. Rugby 6 osob. 3 500 zł. Fiat 503 1 800 zł. autobus Rugby 18 osob. 3 800 zł. „Autopol" Poznań, Dąbrowskiego 12. tel. 7308. zdw. 49 091

Koń mocny
śronek. 6 lat. 1.65 wysoki. półszorek wyjazdowy 4 koła na gumach. Bóżnicza 15 mieszkanie 4 rw 5 320

Krawaty

za bezcen sprzedaje Pietrzykowski. Wielka 8. Pw 13 012-13.108

Willa
12 ubikacyj. w tem skład spożywczy. 16 tys. gotówka. Wskaże Drangosz. Wroniecka 19. zdw 48 959

5 KUPNA

Smalcu
krajowego większą ilość w skrzynkach kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 801

Kupuje
używane meble i sprzedaje. Piekary 5. zdw 47 936

Bostonkę
tyglówkę kupię używaną. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 872

Linoleum
używane kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 842

Numerator
używany kupimy. „Unicum". Poznań. Górna Wilda 28. Pw 13 013-15.41

Drut
kolczasty (250 m) używany kupię lub siatkę (100 m) Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 45 679

Kolonjalkę
z mieszkaniem kupię. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 48 911

Domek
ziemia blisko Poznania. Oferty Kurjer Pozn. rw 5 315

Jadalnię
nowoczesną dobrą kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 105

Motor - dynamo
220 wolt ca. 60 PS.. do 600 obrotów dobrym stanie, kupimy. — Frampol Działyńskich 3. zdw 49 104

Dom
Poznaniu tylko za 10 000 złotych. Oferty Kurjer Pozn. jw 2 977

Prawdziwego dywanu perskiego około 250×350
oraz prawdziwych mostków perskich, tylko z rąk prywatnych poszukuje kupna dla mego mieszkania. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 49 111

6 KAMIENICE

Willę
blisko dworca przy mieście dla urzędnika. 6 ubikacyj chlewy masywne. szopy 6 mórg roli. ogród owocowy sprzedam Dobre położenie. Adres Kurjer Poznański zdw 48 742

Kamienicę
w Poznaniu wartość ca 100.000 zamienię na 200—500 mórg. Warunek odl. odległość gim, miasta 2 5 klm. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 48 719

Kamienicy
celem zamiany lub kupna poszukuję tylko w Poznaniu. Objekt zamiany na prowincji. Możliwie za gotówkę wzgl. z niewielkiem obciążeniem hipotecznem. Dysponuję gotówką około 90 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 905

Dom
masywny w rynku. I piętrowy. skład. 10 ubikacyj. nadający się na każde przedsiębiorstwo. cena 32 000 zł. wpłaty 10 000 zł zaraz do objęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 997

Kamienica
czteropiętrowa. składy. mieszkania komfort dochód 25 000 sprzedam 185 000. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 134

7 PIENIĄDZ

Sprzedam
I. hipotekę 38 000 złotych płatnych 1. 4 i 1. 7. 30. za 30 000 złotych gotówki. Gospodarstwo 200 mórg. II. piętrowy dom i masywne zabudowania gospodarcze wartości 200 000 złotych. Łaskawe zgłoszenia prosze do Kurjera Poznańskiego pod zdw 48 504

40 000
pożyczki na I. miejsce domu nowego wartości 170 000 poszukuję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 48 898

Wzamian
za pożyczkę 4 000 zł zabezp. I. hip. oddam na letnisko 2 pokoje i kuchnie z oświetleniem elektr. tuż przy większem mieście nad jeziorem z łazienkami. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 082

Wspólnika
poważnego ustosunkowanego. do dochodowego gotówkowego przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 131

Dobrze
prosperujące przedsiębiorstwo ślusarskie poszukuje wspólnika z gotówką od 30 do 50 tysięcy celem otwarcia Filji w Gdyni. — Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod nw 9911

8 DO WYNAJĘCIA

Ośmiopokojowe
komfortowe mieszkanie I. piętro przy ul. Słowackiego (strona słoneczna) wprost od gospodarza od 1 IV 32 do wynajęcia. Zgłoszenia K. Loga Słowackiego 18 telefon 6689. Pw 11 789-13.1

7 pokoi
do wynajęcia już wolne. Matejki 7 wprost od gospodarza. zdw 48 782

2 mieszkania
o dwóch pokojach i kuchni za dwuletnią dzierżawę do wynajęcia. Skarbowa 12. zdw 48 512

Łazarz
blisko dworca 2 pokoje kuchnia. łaźnia od 1. 5 z meblami lub bez do oddania. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 48 749

Trzypokojowe
cztery odda. „Rex". Stary Rynek 45. zdw 48 733

Mieszkanie
7 pokojowe komfort częściowo umeblowane. Młyńska 9. I. prawo. narożnik Placu Nowomiejskiego. zdw 48 853

Mieszkanie
trzypokojowe wygodami. śródmieście. meblami. niskodzierżawne 2 500. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 067

2 pokoje
kuchnię oddam za pożyczenie 5 tys Dąbrowskiego Oferty Kurjer Poznański zdw 48 857/8

Małżeństwo
na pokój później objęcie 40 zł. Adres Kurjer Pozn. zdw 49 074

Poszukuję
zaraz mieszkania 1—4 front. nie wyżej II. piętra. św Marcin lub pobliżu. Dzierżawa zgóry. — Spieszne oferty Kurjer Pozn. zdw 48 949

Trzy - pokojowe
mieszkanie słoneczne obszerne. od 1 maja. dzierżawa rok zgóry. miesięcznie zł 168,— i remont zł 850.— Uczciwi i solidni reflektanci mogą się zgłosić do firmy J. Specht Nast.. Fr. Ratajczaka 3 zdw 49 100

9 SZUKA MIESZK.

Dwa centrum
biurowe nisko poszukuję Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 653

Samotna
szuka próżnego pokoju śródmieściu wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 866

Urzędniczka państwowa
szuka 2 pokoi z kuchnią. Dzierżawa zgóry Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 863

Pokoju
kuchni wprost od gospodarza szuka rzemieślnik stała praca płacę czynsz miesięczny. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 922

Mieszkania
lub dwóch pokoi i kuchni od gospodarza poszukuje zaraz H. Cegielski Sp. Akc.. Górna Wilda 152. zdw 48 916

2
pokoi kuchni poszukuję wprost od gospodarza. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 48 830

Ogrodnik
znający centralne ogrzewanie. obejmie portjerstwo wzamian mieszkania. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 813

Mieszkania
5—6 pokojowego centrum. poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 812

2 pokoje
kuchnią centrum lub pobliżu. Czynsz zgóry Oferty Kurjer Poznański zdw 48 980

Małżeństwo
z dwojgiem dzieci poszukuje pokoju i kuchni wzgl. próżnego. dzierżawa miesięczna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 089

Cztery pokoje
z wygodami poszukuje. Zgłoszenia z warunkami do Kurjera Poznańskiego pod zdw 49 011

5 pokojowe
mieszkanie w centrum przy pryncypalnej ulicy poszukuje od 1. 5. 32. poważny reflektant wprost od gospodarza. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 010

Puszczykowie
Puszczykówku poszukuje mieszkania 3—4 pokojowego na stałe. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 054

Szukam
mieszkania 4—5 pokojowego. — Zgłoszenia z podaniem warunków i piętra do ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdw 49 119

11 POKOJE UMEBL.

Dwa
pokoje umeblowane ewentl. z kuchnią. Długa 3 I ptr.. m. 9. zdw 48 111

Dwuosobowy
z utrzymaniem lub bez. Gwarna 11 mieszkanie 3. zdw 48 330

Pokoje
umeblowane. całodziennem utrzymaniem do wynajęcia Wały Wazów 24. obok Uniwersytetu. zdw 48 224

Pokój
Wierzbięcice 40 — 9. zdw 48 897

Pokój
jednej — dwom osobom. Składowa 11 m. 13. zdw 48 932

Dąbrowskiego
25 a. I lewo. jedno — dwuosobowy. zdw 48 877

Czysty
słoneczny. elektryczność. gazokuchenka. Nowy Rynek 14/15 mieszkanie 10. zdw 48 875

Pokój
elegancki dwuosobowy frontowy. Dąbrowskiego 49 mieszkanie 6. zdw 48 871

Umeblowany
bez pościeli solidnemu panu. Piekary 3. III. lewo od godz. 2—4. zdw 48 868

Jednoosobowy
czysty. elektr.. łazienka. dobre utrzymanie inteligentnym. Ratajczaka 28. m. 11. zdw 49 126

Pokój
słoneczny duży. kuchenka gazowa czynsz 30 zł dwie osoby 40 zł (Grunwaldzka) Pośrednictwo wykluczone Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 921

Matejki
39. mieszkanie 10 pokój 2 osobom wynajmę. zdw 48 920

Pokój
umeblowany urzędniczce lub 2 akademiczkom wynajmę. Między 2—5 godz. Ul. Szamarzewskiego 20/22. II. m 13. zdw 48 913

Pokoik
bez pościeli tani. Rynek Łazarski 3, m. 3. zdw 48 855

35
z elektrycznem zaraz. Emilji Sczanieckiej 1. wysoki parter. prawo. zdw 48 887

Pokój
niekrępujący — przyjezdnemu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 859

Pokoju
czystego, taniego. śródmieście szuka od 15 4. stud. W. S. H. ewentl. wspólnego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 848

4 panie
(ów) z całkowitem utrzymaniem à 80 zł. Zielona 6 m. 2 parter. zdw 48 847

Pokój
wynajmię panom lub małżeństwu. Rybaki 7. mieszk. 25. zdw 48 968

Pokój
komfortowy elektryczność zaraz. Śniadeckich 20. mieszkanie 3. zdw 48 970

Tani
Grunwaldzka 11. m. 6. zdw 48 973

Balkonowy
umeblowany. Fr. Ratajczaka 13. mieszkanie 6. zdw 48 974

Pokój
Wierzbięcice 38. mieszkanie 8. zdw 48 975

Dwuosobowy
Zygmunta Augusta 2 m. 8. zdw 48 978

Frontowy
wspólnie pani lub małżeństwu. Sapieżyński 3. III., lewo. zdw 48 982

1 — 2
frontowe. balkon. kuchnia Małeckiego 26. m. 4. zdw 48 983

Dwuosobowy
Mostowa 4. I., lewo. zdw 48 986

Pokój
zaraz mieszkanie 5. Piekary 20-21 zdw 49 070

Pokój
zaraz frontowy. Łąkowa 7. mieszkanie 3. parter. zdw 49 069

Pokój
czysty. elektryczność. łazienka — Żupańskiego 14. m. 11. zdw 49 072

Pokój
Woźna 17. Tasiemski. zdw 49 076

Wspólny
panu. Wrocławska 3. mieszkanie 5. zdw 49 084

Pokój
umeblowany słoneczny. Marszałka Focha 30 mieszkanie 6 zdw 47 142/3

Panie
4 na wspólny 20 zł. Adres Kurjer Poznański zdw 49 073

Pokój
dwuosobowy, słoneczny. Poznańska 58. m. 6. zdw 48 941

Dwuosobowy
Jeżycka 46. II., prawo. zdw 48 942

Jeden
dwa frontowe. Żupańskiego 17. m. 6. zdw 48 943

Zaraz
odnajmę pokój słoneczny. ładny. Św. Marcin 64. m. 13. zdw 48 944

Wspólny
panience skromnej. inteligentnej. pracującej. Świętokrzyski 3. mieszkanie 12. zdw 48 946

Słoneczny
2 osobowy 40 zł. Kanałowa 4. m. 11 (park Wilsona). zdw 48 948

Centrum
pokój jedno. dwuosobowy. dobrze umeblowany. elektryczność. łazienka wynajmę. Aleje Marcinkowskiego 17. I.. prawo. zdw 48 951

Pokój
dwuosobowy panu tanio. Ruge. Długa 3. parter. zdw 48 955

Pokój
słoneczny. elektryczność. łazienka Słowackiego 21. m. 5. zdw 49 039

Dwuosobowy
wynajmę. Rybaki 9. m 9. zdw 49 026

Pokój
jedno - dwuosobowy. elektryczność. Kwiatowa 7. m. 8. zdw 49 024

Pokój
dwuosobowy. Jeżycka 45. mieszk. 8. zdw 49 023

Komfortowy
słoneczny centr.. łazienka. niekrępujący wynajmę zaraz. Mickiewicza. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 49 015

Pokój
duży słoneczny. Ogrodowa 12 m. 16. zdw 49 016

Pokój
jedno - dwuosobowy. Matejki 53. m. 11. zdw 49 021

Pokój
Jasna 16. m 10 zdw 49 014

Pokój
Strzelecka 28 a. parter. lewo. zdw 49 007

Frontowy
Półwiejska 1. m. 13 wejście Strzelecka. zdw 49 003

Pokój
na 2 osoby. Śniadeckich 24. mieszkanie 10. zdw 49 002

Elegancki
panom. Plac Sapieżyński 5. m 7. zdw 49 005

Wspólny
pokój dla panienki. Ratajczaka 11 a mieszkanie 101. zdw 49 053

Plac Sapieżyński
5. pokój dla pana ewentl. 2 panom zaraz. m. 8. zdw 49 053

Niekrępujący
elegancki. centrum. telefon. zaraz 27 Grudnia 10. m 2. zdw 49 047

Elegancki
pokój. drugi mniejszy. Strzelecka 3 a. m. 6 przy pl. Świętokrzyskim zdw 49 044

Dwuosobowy
słoneczny. Św Józefa 6. m. 6. zdw 49 042

Mały
studentowi. Kraszewskiego 4. m. 9. zdw 49 059

Przyjezdnym
Grobla 19. m. 8. zdw 49 127

Pokój
wynajmę. elektr. Szamarzewskiego 30. m. 11. zdw 49 125

Półwiejska
2. mieszkanie 6. utrzymaniem (bez). pianino. 1—3. zdw 49 129

Umeblowany
elektr. wolny. Słowackiego 37. Piebańska. zdw 49 128

Pokój
duży. frontowy z balkonem. Plac Bernardyński 4 mieszkanie 3. rw 5 319

Centrum
inteligentnym dwuosobowy. dobrze umeblowany. utrzymaniem. bez. Szkolna 11 mieszkanie 8. zdw 49 112

Kręta
6 mieszkanie 8. zdw 49 103

Jasna 12
I.. lewo frontowy niekrępujący. zdw 49 093

Wspólny
panience (pianino). Wojciecha 3. mieszkanie 5. zdw 49 133

Pokój
dla 2 panów. Kochanowskiego 23 mieszkanie 4. zdw 49 135

Słowackiego
34. I. lewo. dwuosobowy. jw 2981

Frontowy
czysty. Dąbrowskiego 64 mieszkanie 10 jw 2 982

12 SZUKA POKOJU

Poszukuję
pokoju niekrępującego Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 48 452

Pokoju
dla pana centr. słonecznego. niekrępującego poszukuje się zaraz Oferty Kurjer Poznański zdw 48 713

Pokoju
umeblowanego czystego używaniem kuchni poszukuje małżeństwo spokojne. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 48 929

Skromnego
pokoju umeblowanego poszukuje małżeństwo z dzieckiem. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 48 827

Niekrępującego
poszukuje oficer rezerwy z całkowitem częściowem utrzymaniem. okolica koszar 15 p. ułanów od 8 maja do 1 lipca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 855

Pokoiku
skromnego do 20 złotych poszukuje panienka. Pościel własna. Oferty „Par". Aleje Marcinkowskiego 11 pod 15.40 Pw 13 014-15.40

Studentka
poszukuje pokoju w śródmieściu. Oferty ceną. Kurjer Pozn. zdw 48 981

Słonecznego
w śródmieściu z utrzymaniem na maśle. studentka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 065

Panna
poszukuje pokoiku niedrogiego skromnym domu lub wspólnego zaraz Łazarz. Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 029

Próżnego
pokoju w Jeżycach Oferty Kurjer Poznański zdw 49 045

Pokoiku
taniego w śródmieściu od 1. V. poszukuje pani. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 064

Panienka
poszukuje pokoju w cenie 15 20 zł w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 006

Poszukuje
się pokoju front. z utrzymaniem od 15. 4. b. m. Oferty Kurjer Poznański pod dw 3 331

Próżnego
pokoju ewentl. kuchnia poszukuje małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański rw 5 317

13 LOKALE

Plac Wolności 4
wysoki parter. lokal przemysłowo handlowy do wynajęcia. Wiadomość na miejscu zdw 48 095

Poszukuję
dzierżawy składu w dobrem położeniu w Poznaniu. któryby się nadawał jako filja mego składu spożywczego i nabiału. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 880

Skład
pokój przy placu Sapieżyńskim tanio oddam. Dom Komisowy. plac Działowy 11 zdw 49 081

Składu
próżnego na kolonjalkę. ubikacją lub mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 013

Składu
mniejszego na papierosy poszukuje od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 004

2 pokoje
przy pryncypalnej ulicy na biura zaraz lub 1. 5. 32. potrzebne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 49 009

14 DZIERŻAWY

Piekarni
poszukuje w ruchliwem miasteczku lub kościelnej wsi celem dzierżawy. Zgłoszenia z podaniem warunków do Agentury Kurjera Poznańskiego w Kruszwicy nw 9863

Piekarnia
dobrze prosperująca w centrum miasta powiatowego do odstąpienia Oferty Kurjer Poznański zdw 48 803

Willa
z ogrodem w Krotoszynie od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia do maj Koszuty p. Środa. zdw 48 900

Plac
przy Tamie Garbarskiej ze stajniami od zaraz do wydzierżawienia. Telefon 15-41. zdw 48 841

Lokale
przemysłowe. jasne. suche na lekki przemysł przy Tamie Garbarskiej I piętro 150 m². II. piętro 130 m² każde osobno tanio do wydzierżawienia od zaraz. Światło siła i woda na miejscu do dyspozycji. Zgłoszenia: telefon 15-41. zdw 48 843

Restaurację
oddam w dzierżawę lub sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 49 107

Piekarnia
z powodu choroby zaraz na dogodnych warunkach do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Pozn. nw 9920

15 LETNISKA

„Miłowody"
Jeśli jesteś wyczerpany nerwowo i cierpisz fizycznie i psychicznie — lecz się — jedynie skutecznie — sposobami naturalnemi. Zakład przyrodoleczniczy „Miłowody" leczy skutecznie choroby wewnętrzne i nerwy wodolecznictwem. zabiegami elektrycznemi. oraz kąpielami leczniczemi. Cena ryczałtowa pobytu i zabiegów leczniczych za 21 dni 250 zł Pisz dziś jeszcze do Zakładu przyrodoleczniczego „Miłowody" poczta Oborniki. Wielkopolska — Idealne warunki dla wypoczynku. dw 3119

Letnisko
dom 4 pokoje umebl. z przynależytościami. ogród do wydzierż pojedyńczo lub w całości. Na miejscu duży park z jezior.. plac tenisowy. las. kościół. kolej. cukr.. skład kol. Zgłoszenia maj. Tuczno. p. Jaksice. pow. Inowrocław. zdw 48 311

W Puszczykówku
sprzedam domek między dworcem i Wartą. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 834

Choroby
serca i nadmierne ciśnienie krwi wyleczy Wam Inowrocław. nw 9 893

Na
czas letni wydzierżawię 3 pokoje. kuchnia. umeblowaniem blisko jezior i lasów. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 48 856

Willa - Pensjonat w Jastrzębiej Górze
na tegoroczny sezon do wydzierżawienia. Willa jest komfortowo budowana całkowicie umeblowana 19 pokoi bielizna. porcelana. sprzęty kuchenne z kanalizacją i światłem elektrycznem. Oferty kierować do „Par". pod nr. 15,52 Pw 13 021-15.52

16 OSOBISTE

zdw 44 166
prosze o napisanie listu do Kurjera Poznańskiego zdw 49 147

Niedziela
Nowy Świat. Ślaź. rw 5 321

20 LICYTACJE

Lokal publ. Licytacji
Wroniecka 4 sprzeda pochodzące z likwidacji kompl. pokój jadalny pokój męski. garnitury klubowe. kanapy. biurka różne inne meble. okazyjnie tanio. Otwarte od 8 do 16. Pw 13 016-15.45

22 ROZMAITE

Obiady
kresowe smaczne. Wały Zygmunta Augusta 1 m. 8 (narożnik Marcina) zdw 42 765

Kołdry
wykonuje stare przerabia. Smoczyńska Kwiatowa 8 zdw 48 164

3,90 złote
fartuch biały z rękawami. płaszcz damski biały od 4.90. płaszcz czarny damski od 6.90 Fartuch kolorowy z rękawami od 6.90. Płaszcz męski lekarski biały od 6.90. kolorowy od 7.90. jaczka rzeźnicka lub cukiernicza z dymki od 4.90. Płaszcze i fartuchy damskie i męskie białe i kolorowe. w wszystkich wielkościach stale w wielkim wyborze po cenach niebywale niskich poleca Fabryka Bielizny J. Schubert. Poznań ul. Wrocławska 3 Pw 12 010-14.29

Obiady
prywatne 90 gr pod gwarancją na czystem maśle i herbata. Rybaki 27, m. 4. zdw 48 904

Pensjonat
dla przyjezdnych Poznań, Gwarna 17 II. Pokoje umeblowane, większe i mniejsze. Ceny niskie. T. Rowacka. zdw 48 434

Krawcowa
szyje suknie od 6. płaszcze, kostjumy 15. wszelkie przeróbki. Kwiatowa 14 parter. zdw 48 824

Administrację
kamienicy w Poznaniu za mieszkanie obejmie emeryt. urzędnik, samorządowy, 46 lat Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 48 989

Przyjmuje
pończochy do podnoszenia oczek oraz cerowanie. Bielawska, Śródka 8/9. mieszkanie 26. zdw 49 102

Świnie drożeją
nie wolno zaniedbywać dodawania do paszy prawdziwej Centraliny Michałowskiego. zdw 49 137

TEATRY

Teatr Polski: Dziś — „Omal nie noc poślubna".
Sobota, 16. 4. — „Omal nie noc poślubna".
Niedziela, 17. 4. — po poł.: „Sprawa honorowa".
Wieczorem: „Omal nie noc poślubna".
Poniedziałek, 18. 4.: „Omal nie noc poślubna".

Teatr Nowy: Dziś — „Marius" („Pod złotą kotwicą").
Sobota, 16. 4. — „Marius" („Pod złotą kotwicą").
Niedziela, 17. 4. Godz. 3.30: „Awantura w raju".
Godz. 8: „Marius" (Pod złotą kotwicą).
Poniedziałek, 18. 4. — „Marius" (Pod złotą kotwicą).

Teatr Wielki: Dziś — „Rozwódka" (Przedstawienie dla związków zawodowych).
Sobota, 16. 4. — „Królowa Kina". Występ Wł. Bratkiewicza.
Niedziela, 17. 4. — Godz 3: „Hrabia Luxemburg". Ceny zniżone.
Godz. 8 wieczór: „Królowa Kina". Występ Wł. Bratkiewicza. Ceny miejsc od 0,75 do 4,50 zł.

Teatr Narodowy: Dziś — Gościnny występ w Gnieźnie.
Sobota, 16. 4. — Teatr nieczynny z powodu próby gen. „Zaczarowanego Koła".

DZISIAJ w KINIE

Aurora: Douglas Fairbanks i „Rozpętane żywioły".
Apollo: „Szanghai-Express".
Colosseum: „Gdy wybiła północ..."
Corso: „Jeden przeciw dziesięciu" i „Zdobywcy złota".
Metropolis: Obława w Paryżu
Muza: „Kozacy Dońscy".
Odeon: „Król Żebraków".
Orzeł: „Niebezpieczny szlak" i „Blokada na morzu".
Roxy: „Chcemy męża".
Renaissance: Miotacze ognia i Eskapada młodej mężatki.
Sfinks: „Złotowłosy Anioł".
Słońce: „Liljanka chce się rozwieść".
Tęcza: „Sen o miłości".
Uśmiech: „Jad pokusy miłosnej"
Wilsona: „Zakazana kobieta".

Prawnik
od dwóch lat bez pracy. nie korzystający z żadnej zapomogi, sierota, w ostatniej nędzy graniczącej z rozpaczą prosi litościwe serca o pomoc w wyszukaniu posady korepetycji ewtl. o doraźną pomoc pieniężną. czy też w starem ubraniu bucikach, bieliźnie itp. Zgóry dziękuje. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Antoni Wiśmowski, Zakopane, Kościeliska 89. zdw 48 939

3,50 Torebki modne skórkowe
eleganckie nowości 5.50; 6.75; Bagdad 8.50. Parasole 3.75. modny 4.75; jedwabne deseniowe 14.50; bluzki jedwabne 6.75; zempry nowość 9.75; kombinacje jedwabne rypsowe 2.90; pantalony 0.90; jedwabne 1.75; biustonosze 0.65; jedwabne 1.25; kryształki kołnierzyki. paski najpiękniejsze nowości. największy wybór. najtaniej. Tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska Wielkie Garbary 40. naprzeciw Wodnej. zdw 47 674

Salon
mód. pracownia sukien. kompletów angielskich. płaszczy kostjumów najnowszych modeli. Żałobne zamówienia wykonuje w 24 godzinach. Jankowscy Kręta 23. zdw 48 953/54

Kapelusz
fasonuje 2 zł. Seweryna Mielżyńskiego 5 m. 8 zdw 48 950

Krawcowa
poszukuje pracy poza dom. — Młyńska 12 a. m. 6. zdw 49 001

23 OŻENKI

Kupiec
lat 34. wysoki. przystojny na stanowisku prokurenta pozna pannę lub bezdzietną wdówkę. osobę zacnej. religijnej rodziny. posiadającą skład. Cel matrymonjalny. Pośrednictwa wykluczone. zaś rodzinne mile widziane. Rzecz honorowa. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 990

Panna
inteligentna. skromna lat 28. posiadająca kilka tysięcy gotówki pozna nauczyciela lub urzędnika na posadzie. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 969

Samodzielny
kupiec. lat 30. nawiąże w celu matrymonjalnym znajomość z dobrze sytuowaną panią. poniżej lat 29 Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 49 031

Pomorzanka
inteligentna. sympatyczna. niebiedna. dla braku znajomości. zapozna pana na stanowisku Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 038

Kawaler
drogerzysta samodzielny lat 30. przystojny. inteligentny. pozna pannę do lat 28. przystojną inteligentną. posażną dobrego domu. Pośrednictwo pożądane dyskrecja absolutna. Poważne zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dw 3 328

24 NAUKA

Poszukuje
się konwersacji u rodowitej Francuzki. Oferty z podaniem warunków Kurjer Poznański zdw 48 896

Kto
opracuje tematy francuskie? — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 854

English lessons Leçons de français
M. Dolgow Kręta 24. II., lewo. Zgłoszenia 6—8 wiecz. zdw 49 113

Do matury humanistycznej
przygotuje eksternów abs. Uniw. Siedmioletnia praktyka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 087

25 MUZYKA

Skrzypek
bardzo dobry wolny. Bydgoszcz. Krakowska 9 m. 1. zdw 48 676

Akordeon
i dzwonki kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 120

Kontrabasista solista
wolny zaraz lub od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 122

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej ceny drobnych

Panienka
młoda obejmie posadę do dzieci i lekkich prac domowych lub też pomocy w składzie. zna także robótki. zaraz najchętniej na wyjazd. Łaskawe oferty uprasza do Kurjera Pozn zdw 48 604

Biuralistka
krytycznem położeniu szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 909

Inwalida
woj. kształcony. sumienny. pracowity także niemieckie w słowie i piśmie szuka jakiejkolwiek posady. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 48 915

Stenografistka-korespondentka
polsko - niemiecka. kilkoletnia praktyka szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdw 47 923

Poszukuję
zaraz posady magazyniera. inkasenta. Gwarancja. kontraktowe poręczenie właściciela nieruchomości. Oferty Kurjer Poznański zdw 45 269

Panna
z maturą szuka zaraz posady do dzieci. Zgłoszenia pod „Pilna" Ekspozytura Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 9824

Gosposia służąca
dobrem gotowaniem praniem, prasowaniem uczciwa akuratna. poszukuje posady od 1. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 787

Maszynista
ślusarz trzeźwy. sumienny. pracowity pracował przedtem 3 lata w majątkach kawaler lat 27. poszukuje posady w majątku jako maszynista - ślusarz okolica obojętna I Woźniak Zakrzewo. per Kłecko. pow. Gniezno. zdw 48 667

Damskie trio
akordeon, śpiew. wolne. Inowrocław. poste - restante. Bednarek. zdw 48 675

Panienka
z lepszej rodziny kochająca dzieci poszukuje posady do 1—2 dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 758

Pomocnik
mleczarski z długoletnią praktyką poszukuje posady 1 000 zł kaucji. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 939

Panienka
inteligentna. z dobrej rodziny, zna haftowanie, szycie bielizny, poszukuje posady do dzieci. — Oferty Kurjer Poznański zdw 48 906

Młoda
inteligentna dziewczyna poszukuje posady do samotnej osoby. — Oferty Kurjer Poznański zdw 48 903

Dziewczyna
sumienna i pracowita szuka posady do pracy domowej jako przychodnia. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 926

Posługaczka
poszukuje posługi przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 938

Szukam
posady w składzie — restauracji siedemnastoletnia 200 zł kaucji. Adres Kurjer Poznański zdw 48 937

Kucharka
prasowaczka początkująca skromna. uczciwa z praniem poszukuje posady u dobrych państwa 2—4 osób od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 936

Wychowawczyni
inteligentna sierota dłuższą praktyka, prosi o posadę. — wyrecznia pani. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 933

Dziewczyna
lat 19. dobrze polecona szuka posady do dzieci lub lżejszych prac ładnie ceruje pończochy naciąga oczka. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 930

Kasjerka
zna wszelką pracę biurową niemieckim szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 48 715

Pani
lat 30. zajmie się domem u starszej int. osoby. Wymagania skromne. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 48 870

Woźny
rzetelny. trzeźwy poszukuje posady z dobremi świadectwami w instytucji lub przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 867

Praczka
poszukuje prania w dom i poza domem. Szamarzewskiego 36. m. 16. zdw 48 864

Dziewczyna
uczciwa z małego miasteczka szuka posady najchętniej do starszych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 919

Panienka
inteligentna z małego miasteczka szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 918

15 zł
posługi z praniem po południu poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 840

Rysownik
techniczny. dłuższą praktyką poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 914

Młodszy pomocnik fryzjerski
biegły w swym zawodzie. poszukuje pracy zaraz. Oferty skierować prosze pod zdw 48 993 do Kurjera Poznańskiego.

Kucharz
samotny. wszechstronnie wydoskonalony. długoletnie świadectwa. poszukuje stałej posady w majątku. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 48 994

Osoba
spokojna. rzetelna. szuka posługi (śródmieście, Wilda). Oferty Kurjer Poznański zdw 49 062

Dziewczyna
z wioski do wszystkiego poszukuje zaraz Oferty Kurjer Pozn. zdw 48 836

Inteligentna
panna córka po profesorze gimn. w krytycznem położeniu prosi o posadę sekretarki nauczycielki lub do wyręczenia pani zaraz Oferty Kurjer Poznański zdw 48 832

Pokojowa
szuka posady od 1. w Gdyni. — Oferty Kurjer Poznański zdw 48 888

Uczciwa
poszukuje posługi Oferty Kurjer Poznański zdw 48 886

Posługi
poszukuje na po południu. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 885

Dziewczyna
szuka posługi na cały dzień. — Oferty Kurjer Poznański zdw 48 882

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 881

Ogrodnik
po wojskowości szuka posady. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 48 878

Służąca
z dobremi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego do cukierni lub restauracji Oferty Kurjer Poznański zdw 48 823

Dziewczyna
znająca wszelką prace domową szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdw 48 822

Dziewczyna
z prowincji z dobrej rodziny szuka posady. Oferty Kurjer Pozn zdw 48 821

Mistrz cesarski
poszukuje posady do pieców polowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 817

Żelaźniak
rutynowany perfekt branży technicznej poszukuje posady ekspedjenta magazyniera lub podróżującego Oferty Kurjer Poznański zdw 48 852

Inteligentna
zajmie się samodzielnie domem w Poznaniu lub folwarku Oferty Kurjer Poznański zdw 48 846

Przyjme
posadę służącego - pielęgniarza na wyjazd z Państwem do miejscowości kuracyjnych Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 48 845

Trio
ze śpiewem wolne od 1. 5. 1932 Oferty do Kurjera Pozn. zdw 48 987

Biuralistka
znająca wszelkie prace biurowe piszaca na maszynie po polsku i niemiecku. poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 080

Dziewczyna
uczciwa. pracowita. z dobrej rodziny. szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 947

Kucharka
i pokojowa uczciwe z dobremi. kilkoletniemi świadectwami. poszukują posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 958

Dziewczyna
z gotowaniem do wszelkiej pracy domowej z dobremi świadectwami. poszukuje posady od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 961

Praczka
szuka prania. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 963

Poszukuję
posady włódarza z dobremi świadectwami niemieckiemi i długoletnia praktyką robót rolnych. w dużym majątku lub folwarku. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 48 991

Rutynowany
kupiec - podróżujący. Poznańczyk obecnie na niewypowiedzianej posadzie w Małopolsce. władający językami polskim i niemieckim. mogący dać zabezpieczenie na zł 10 000 ewentl więcej. pragnie takową zmienić. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 48 992

Inteligentna
panienka poszukuje posady w biurze lub ekspedycji. dobre świadectwa. wymagania skromne. — Oferty Kurjer Pozn zdw 49 030

Poszukuję
posługi do 12 bez obiadu. Oferty Kurjer Pozn zdw 49 017

Praczka
szuka prania Oferty Kurjer Poznański zdw 49 008

Szukam
posługi na po południe. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 965

Dziewczyna
wiejska. dobrze polecona poszukuje posady od 15 kwietnia. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 49 123

Dziewczyna
poszukuje posługi na cały dzień. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 117

Służąca
uczciwa wiejska do wszystkiego z własną pościelą zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 49 114

Krawcowa
damska poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 090

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 088

Dentystyczny
technik. samodzielny w technice. także operatywie poszukuje posady. Warunki skromne Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 49 118

Wychowawczyni
z prowincji. inteligentna. dobrze polecona. poszukuje posady do dzieci. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 49 060

Starsza
służąca uczciwa. spokojna. szuka posady do mniejszej rodziny zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 49 136

28 WOLNE MIEJSCA

8 złotych
dziennie zarabiają osoby pracowite wszędzie. Stała poboczna praca domowa korespondencyjna Przedsiębiorstwo Przemysłu krajowego Gdynia Port dw 3 111

Inteligentna
panienka z dobremi świadectwami do 3 dzieci (5 i 6 letnich) potrzebna od 1 maja. Wierzbięcice 14. mieszkanie 14. zdw 48 925

Potrzebna
od 15. młodsza służąca. czysta. akuratna z doskonałem gotowaniem. Zgłoszenia dzisiaj 5—7 — Aleje Marcinkowskiego 24 m. 7. zdw 48 934

Dziewczyna
do kuchni do cukierni potrzebna. Lutnia, ul. Gwarna 16. zdw 48 837

Gdynia
ekspedjentka dzielna sympatyczna może się zgłosić z fotografją. Wielkopolski Skład Delikatesów Gdynia. Portowa 46. nw 9880

Bardzo
wysoką prowizję wypłaci poważna firma pierwszorzędnym akwizytorom (miejscowi i na wyjazd) Św. Marcin 5 m. 8. zdw 48 820

Służąca
dobre gotowanie potrzebna Ślusarska 7 Księgarnia. zdw 48 816

Przedstawiciela
ruchliwego stale podróżującego. na Wielkopolskę. dysponującego kaucją (delcredere wymagane). poszukuje poważna fabryka wyrobów spożywczych. Zgłoszenia: Jarosław skrytka 31. nw 9 898

Obuwnik
stała prace męską damską potrzebny zaraz. Focha 65 obuwie zdw 48 465 6

Poszukuję
od zaraz w przedpołudniowych godzinach na 2 do 3 godzin dziennie biegłej stenotypistki, a równocześnie możliwie z ładnym charakterem pisma. Zgłoszenia pisemne Biuro „Par" pod 15.58. Pw 13 026-15.58

Dzielna ekspedjentka
do działu bielizny i pończoch może się zgłosić. Kurjer Poznański rw 5 314

Kilku panów
inteligentnych i wymownych do łatwego podróżowania zaraz potrzebni. Poszukujący rzeczywiście pracy mogą się zgłosić. Plac Wolności 14 a ofic prawo I., 16—18 i 10—11. zdw 49 141

Fryzjer
potrzebny. Dąbrowskiego 56. jw 2 985

Wyręczycielka
pani domu potrzebna na wieś znająca gospodarstwo domowe, przedewszystkiem wykwintną kuchnię. Zgłoszenia i świadectwa do Kurjera Pozn zdw 48 924

Ekspedjentka
biegła z dobremi poleceniami z branży rzeźnickiej od 1 5. potrzebna. Jerzykiewicz Kościan, Wrocławska 8. zdw 48 984

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny. — Górna Wilda 147 zdw 48 976

Podmistrz murarski
tylko trzeźwy. energiczny. z dobremi świadectwami który wykonywał już poważniejsze budowle potrzebny do prac pod zarządem kierownika Oferty Kurjer Poznański zdw 45 928-9

Dziewczyna
uczciwa czysta z bardzo dobrem gotowaniem potrzebna. Ul. Skarbowa 13 m. 3 zdw 48 895

Marszantka
potrzebna. Wodna 23. Kapelusze damskie. zdw 48 979

Mleczarnia
Stęszew poszukuje sprzedawców zdw 48 884

Służąca
Małopolanka do wszystkiego cośkolwiek gotowanie potrzebna — Żupańskiego 21. III lewo. zdw 48 883

Krawcowa
dobra na płaszcze sukienki potrzebna. Böttcherowa Górna Wilda 43. zdw 48 971

Uczennice
do krawiectwa przyjmie salon mód. Jankowscy, Kręta 23. zdw 48 956/57

Uczeń kucharski
z jednoroczną praktyką potrzebny zaraz Restauracja Adrja Plac Wolności 19. zdw 49 025

Chłopiec
do sprzedaży papierosów może się zgłosić w portierni Moulin Rouge, ulica Kantaka 8/9. zdw 49 028

Panna
do dzieci starsza uczciwa obowiązkowa potrzebna zaraz. Zgłoszenie: Menzlowa Wały Wazów 22. zdw 49 020

Potrzebny
zaraz technik dentystyczny, który pracuje także w operatywie. Zgłoszenia Szkolna 9. — Skład drobiu zdw 49 097/8

Służąca
niżej lat 20, uczciwa pracowita, potrzebna zaraz Masztalarska 6, mieszkanie 5. zdw 49 048

Pianistka
potrzebna. Restauracja Północna 5 zdw 49 108

Służąca
z dobrem gotow niem od zaraz potrzebna. G Wilda 31 śniadalnia. zdw 49 106

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem, kuchnia warszawska potrzebna. Zgłoszenia od 7—8 Sew Mielżyńskiego 2 m 6. zdw 48 912

Poszukujemy
dzielnego przedstawiciela dobrze zaprowadzonego u fryzjerów i hurtowników fryzjerskich. któryby objął skład konsygnacyjny na własny rachunek na całą Polskę. Oferty Kurjer Poznański zdw 48 966

Inteligentnej
skromnej panny do opieki nad 3 chłopcami w wieku 3—7 lat poszukuje do większego miasta na prowincję. Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem referencyj do Kurjera Pozn zdw 48 996

Czekolada - Czekoladki
najlepiej i najtaniej w firmie
Waleria PATYK
Aleje Marcinkowskiego 6 i ul. 27 Grudnia 3.
Pw 13 023-15.54

Humor zagraniczny

Magik: By wykazać, że nie ma oszustwa, posłużę się pierwszą lepszą osobą, o, np. tym chłopczykiem, który mnie nigdy nie widział i nie znał Prawda, dziecino!
Naiwny chłopak: Tak jest, tatusiu.
(„Miroir", Paryż). S. F.

Przedpłata na kwiecień 1932, za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu w eksped. zł 4.00 w agencjach w mieście zł 4.50. z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94. kwartalnie zł 14.82 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00. w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6 łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz 22 u stróża do wydania wieczornego „drobne" do godz. 11 większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.